

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 428

Poznań, wtorek dnia 20 września 1932

Rok XXVII

Potrzeba ambicji zawodowej, potrzeba dumy mieszczańskiej

Pisaliśmy niedawno na tem miejscu krytycznie o wprowadzeniu wysokich opłat szkolnych dla wstępujących do szkół akademickich, stwierdzając, że najniższe opłaty wynoszą 270 zł, nie licząc wpisowego, opłat imatrykulacyjnych itp., tak, że w sumie opłaty te wyniosą rocznie do 350 zł conajmniej. Jeżeli dodamy do tego koszt utrzymania, zakupu książek, podręczników i zeszytów, składek, płaconych towarzystwom itp., otrzymamy sumę tak znaczną, że musi ona uczynić studia uniwersyteckie niedostępne znacznej części młodzieży, pochodzącej z rodzin, które dotąd mogły sobie na to jeszcze pozwolić, z rodzin mieszczańskich, włościańskich i w pewnej mierze także robotniczych.

Zaznaczyliśmy, że jest tylko jedna sfera obywateli państwa, która będzie miała odpowiednie warunki materialne, t. zn. żydostwo. Jeżeli już obecnie odsetek studjującej młodzieży żydowskiej na poszczególnych wydziałach wszechnic małopolskich i wileńskiej przekracza 30 w stosunku do ogółu, nie trudno sobie wyobrazić, jak procent Żydów wzrośnie za lat kilka.

Perspektywa to bardzo ponura. Wymaga ona, jeżeli chodzi o zawody liberalne, wykazania przez wchodzących w ich skład Polaków jak największej fachowej zdolności, tężyzny i rzutkości, a zarazem ze strony społeczeństwa, ze strony interesentów, bezwzględnie obowiązującego udawania się ze swemi sprawami wyłącznie do Polaków-chrześcijan. Jeżeli oba te warunki nie będą spełnione — ale nie u nas na zachodzie tylko, lecz w całej Polsce —, to zawody liberalne będą niezadługo w innych dzielnicach niewątpliwie całkowicie przez Żydów zawojowane, a i u nas podbój żydowski zaznaczy się w tej dziedzinie stopniowo coraz bardziej zuchwale i dokuczliwie.

Niezależnie od tego i nie w sprzeczności, lecz w uzupełnieniu tej prawdy, należy zwrócić uwagę na jej drugą stronę.

W społeczeństwie naszym uderza w sposób wybitnie ujemny za słaba skłonność do zawodów praktycznych, przedewszystkiem do kupiectwa i rzemiosła. Mamy oczywiście głównie na myśli Polskę centralną, południową i wschodnią, ale i na ziemiach zachodnich jesteśmy świadkami pewnych objawów niepokojących.

Powie nam kto: nie dziw, bo handel i rzemiosło ugrzęzły w biedzie; ojciec pragnie, by syn jego biedę tej nie znalazł, by poszedł „wyżej“, by mu było „lepiej“.

Najpierw z tem „lepiej“, to dzisiaj bardzo względna rzecz, bo klęski gospodarczej doznały wszystkie zawody, liberalnych zgoła nie wykluczając, a nie mówiąc już wcale o urzędniczych. A zapatrzenie się w owo „wyżej“, to wła-

Anglja daje Niemcom stanowczą odprawę

Rząd brytyjski zdecydowanie potępia wysuwanie roszczeń zbrojeniowych w tak trudnym okresie i mocno piętnuje wykrętną interpretację traktatu wersalskiego przez Niemcy

Londyn, 19. 9. (PAT.) W sprawach wynikających z wymiany not między Niemcami i Francją co do prac konferencji rozbrojeniowej, rząd angielski ogłasza deklarację, precyzującą jego stanowisko:

1. Wymiana not, jaka ostatnio nastąpiła między rządem niemieckim i francuskim na temat równości stanu prawnego w sprawie rozbrojenia oraz oświadczenie, jakie złożył delegat Niemiec w Genewie, że rząd jego uważa za konieczne, aby zająć się tą sprawą o ile współpraca Niemiec w pracach konferencji rozbrojeniowej ma być utrzymana, dotyczą spraw największej wagi dla dalszego postępu prac konferencji i dla przyszłego rozbrojenia wogóle. Rząd J. K. M. i cały naród brytyjski są jak najbardziej zainteresowani w zapewnieniu sukcesów konferencji i uważają, że porozumienie między narodami, do którego oczywiście Niemcy muszą należeć, dotyczące ograniczeń i redukcji zbrojeń nie tylko uwolni świat od ciężarów oraz wydatków, jakie utrudniają poprawę gospodarczą, ale również będzie bezpośrednią i skuteczną pomocą dla zapewnienia pokoju świata i dla ustanowienia przyjaznego stosunku między sąsiadującymi państwami. W głębokim poczuciu swoich obowiązków co do działania na rzecz pokoju, rząd J. K. M. uważa za właściwe poczynić następujące uwagi:

2. Rząd J. K. M. musi zgóry oświadczyć, że uważa za niefortunne posunięcie, iż spór polityczny o takiej doniosłości powstał właśnie w obecnym momencie, kiedy jest rzeczą niezbędną skupienie uwagi i energii na podjętych wysiłkach, tak koniecznych dla przywrócenia wytwórczości, handlu i dobrobytu świata. Przyjmując za pewne, że kwestja równości stanu prawnego wyłoniłaby się zanim konferencja zakończyłaby swoje prace, należy uważać forsowanie tej sprawy za objaw wysoce ujemny. Niemcy cierpiały i cierpią z racji panującej depresji ekonomicznej oraz szerzącego się bezrobocia. Inni sygnatariusze traktatu wersalskiego uznali to i okazali gotowość obniżenia oraz fundamentalnego zrewidowania swoich pretensyj finansowych wobec Rzeszy. W obliczu trudności ekonomicznych Niemiec zainicjowanie ostrego sporu w dziedzinie politycznej w takim momencie należy uważać za nierozumne a wobec poczynionych niedawno Niemcom koncesyj za specjalnie nie na czasie.

3. Wobec tego, że niemieckie żądanie równości stanu prawnego wysunięto z naciskiem głosząc, że będzie to

śnie słaba strona naszego stanu średniego.

W społeczeństwach, w których żyje silna tradycja mieszczańska, stare rodziny kupieckie kształcą swych synów, ale kształcą ich przedewszystkiem na tegich kupców, by firmy przechodziły z pokolenia na pokolenie. Tkwi w tem obrzymia duma — że się tak wyrazimy — kupiecko-rodowa. U nas dumy tej jest za mało. — Naogół uważa się zawód kupiecki, a tem bardziej rzemieślniczy, za coś „gorszego“, od czego ojciec odwraca uwagę i ambicję syna ku czemuś „lepszeemu“, choćby to miał być w przyszłości proletarijat inteligencji

A tymczasem cała przyszłość Polski, jej narodowa i społeczna zwartość

przeszkodą dla spokoju oraz harmonijnej pracy konf., rząd J. K. M. uważa, że powinien poczynić szereg uwag na ten temat i wysunąć pewne projekty, aby wspomniane pretensje mogły być załatwione.

Rząd J. K. M. nie może udzielić poparcia lub zachęty do lekceważenia zobowiązań traktatu. Pragnie przyłączyć się do poglądu, że nie może być uważany jako słuszny prawny wywód na temat traktatu wersalskiego, iż Niemcy są legalnie równouprawnione do anulowania rozdziału piątego traktatu w wyniku jakiegokolwiek zawartej konwencji rozbrojeniowej, lub też przez fakt nie udania się zawarcia takiej konwencji.

Jeżeli wziąć pod uwagę wstęp do rozdziału piątego to jest jasne, że mocarstwa sprzymierzone żądając tych ograniczeń w stosunku do zbrojeń niemieckich miały na myśli wskaza-

Drugi wyjścia z sytuacji proponowane przez Wielką Brytanię

4. Rząd J. K. M. nie uważa jednak sprawy, wytoczonej przez Niemcy za dedukcję prawną treści traktatu wersalskiego. Jest to raczej wezwanie do wyrównania, oparte na fakcie, że ograniczenie zbrojeń niemieckich, zawarte w traktacie miało być drogą do ogólnego ograniczenia zbrojeń innych narodów. Rząd J. K. M. nie neguje tego faktu i nie zamierza pomniejszać jego znaczenia.

O ile chodzi o W. Brytanię to od czasu podpisania traktatu wersalskiego dokonano we wszystkich rodzajach broni bardzo znacznej redukcji. Niemniej przeto rząd W. Brytanji będzie współpracować w Genewie, aby doprowadzić do możliwie jak najdalej idących zarządzeń rozbrojeniowych w dziedzinie ilościowej i jakościowej. Rząd W. Brytanji ma nadzieję, że wynikiem Genewy, mimo trudności na jakie się napotyka w wysiłkach do uzyskania powszechnego porozumienia, będzie przynajmniej wywalczenie faktycznie wartościowego stopniowego rozbrojenia, przyczem każdy naród zobowiąże się do ścisłego ograniczenia rodzaju i ilości zbrojeń. Wynik taki może być osiągnięty tylko o ile potrzeby i ustroje wszystkich 64 państw należyście uwzględną się.

5. Byłoby najtragiczniejszym paradoksem, gdyby w wyniku pierwszej konferencji rozbrojeniowej nastąpiło powiększenie zbrojeń. Rząd W. Brytanji uważa przeto, że celem konferencji powinno być ustanowienie konwencji rozbrojeniowej na tej zasadzie, że każde z państw przyjmuje

ny w traktacie cel lub powód. Chodziło mianowicie o to, aby umożliwić zainicjowanie ogólnego ograniczenia zbrojeń wszystkich narodów.

Jeszcze mniej jest dopuszczalny wniosek jako interpretacja prawną traktatu, że sposób, w jaki osiągnięto by ogólne ograniczenie zbrojeń winien być ściśle ten sam co metody ograniczenia zbrojeń niemieckich przez rozdział piąty, bowiem jedyne wskazanie w traktacie co do sposobu w jaki ogólne rozbrojenie ma być przeprowadzone znaleźć można w bardzo ogólnych słowach w art. 8 paktu. Przytrzymując się ściśle traktatu wersalskiego należy stwierdzić, że rozdział piąty wciąż jeszcze obowiązuje i może przestać obowiązywać tylko na zasadzie porozumienia.

Tyle należy powiedzieć, aby wyjaśnić sytuację.

w porozumieniu z innemi państwami ograniczenia, które samo na siebie nałoży i do których zobowiązuje się dobrowolnie, uważając je za część składową wzajemnych zobowiązań sygnatariuszy pomiędzy sobą.

Ograniczenia, które ustalono już dzięki obowiązującym traktatom po modyfikacji ich w drodze wzajemnego porozumienia powtórzy się w pakcie, opracowanym w Genewie. Ten pakt będzie więc istotnym zobowiązaniem, wiążącym wszystkich.

Tego rodzaju koncepcja pracy i celu konferencji daje zdaniem rządu W. Brytanji odpowiedź na kwestję stanu prawnego, wysuniętą w memorjale rządu niemieckiego z dn. 29 sierpnia. Kwestje stanu prawnego w odróżnieniu od spraw kwantatywnych wywołują rozważania na temat dumy narodowej i godności, głęboko dotykają serca narodów. Utrzymują one przy życiu uczucia, które wymarłyby i ustąpiły miejsca bardziej przyjaznym objawom. Leży przeto w interesie ogółu, aby tego rodzaju kwestje poruszać na drodze przyjaznych rokowań, nie wywołujących ani lekceważenia obowiązujących traktatów, ani powiększenia ogólnej sumy sił zbrojnych. Ale podobny tak pożądaný stan rzeczy nie może być osiągnięty przez kategorię groźbę lub przez usuwanie się od rokowań, które mają być podjęte, a tylko przez cierpliwą dyskusję w drodze konferencji zainteresowanych państw. (Ciąg dalszy na str. 3).

i jej zdrowie gospodarcze zależy od tego, czy żywioł polski zdoła objawić ekspansję kosztem elementu żydowskiego w dziedzinie handlu, rzemiosła i pokrewnych gałęzi. Polacy muszą mieć w swojej ojczyźnie chleb. Polacy muszą się w swojej ojczyźnie rozrosnąć gospodarczo, tem bardziej, że mają tak silny fizyczny, naturalny przyrost ludności. Ten proces musi się dokonać kosztem Żydów. Ale dokona się tylko, jeżeli objawimy w dziedzinie zawodów praktycznych istotną tężyznę, energję ofensywną, zdolność wypierania pasorzytów.

Propaganda hasła „swój do swego“ jest niezbędna, jest konieczna, ale pierwsze — obowiązuje ona nie tylko klientelę kupującą, ale tak samo i sfery

sprzedające, a powtóre — hasło to może być tylko czynnikiem pomocniczym, podstawą zaś walną musi być zawodowa solidność, rzutkość, zdolność konkurencyjna, przedsiębiorczość, zdobywczosc. A poza tem — jak już podkreśliliśmy — ambicja i duma zawodowa: duma mieszczańska, duma stanu średniego w twórczym znaczeniu tego słowa.

Wówczas i sfery włościańskie objawiają więcej dążenia do zajmowania placówek w handlu i rzemiosle zamiast się nadmiernie oglądać na zawody liberalne. Tą drogą myśmy w swoim czasie stworzyli w naszej dzielnicy silny, rdzennie polski stan średni.

Póki go nie posiadzie cała Polska, nie będziemy państwem normalnem.

Mussolini a „równouprawnienie Niemiec“

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“).

Rzym, 16 września.

Artykuł Mussoliniego o równości zbrojeń, ogłoszony nasamprzód przez całą prasę Hearsta (w którego piśmie, warto zaznaczyć, premier włoski stale współpracuje), w chwili, gdy odpowiedź francuska na memoriał niemiecki została wysłana do Berlina, ale nie zdążyła tam jeszcze dojść, stał się prawdziwą bombą dyplomatyczną, której celem było osłabić zgóry argumentację francuską i zabrać z miejsca w tej ważnej sprawie pozycję, nie bez wyraźnej jednak tendencji utrzymania żądań niemieckich w pewnych granicach. Znaczenie artykułu leży w tem, iż po pierwsze zdaje się on być linią, poza którą Mussolini jako polityk realny i szef rządu, odpowiedzialny za przyszłość swego kraju, nie zamierza przejść, powtóre zaś, że w sposób przyjazny, pod postacią rad, udziela Mussolini Niemcom również upomnienia. Takim w gruncie rzeczy jest duch wystąpienia Mussoliniego, bez względu na hymny wdzięczności, jakie on w Niemczech wywołał i bez względu na zniecierpliwienie, jakie mógł wywołać we Francji i gdzieindziej. Należy bowiem przeczytać go nie tylko po niemiecku t. j. w interpretacji niemieckiej, ale także wyciągnąć z niego ten sens realny, jaki cechuje każde wystąpienie Mussoliniego i jaki w istocie wspomniany artykuł zawiera.

Wyszedszy z założenia, że już z chwilą przyjęcia Niemiec do Ligi Narodów nastąpiła dla Niemiec i stosunku państw b. koalicji do nich nowa sytuacja, która niebawem podkreśliło jeszcze Locarno, że dalej rozbrojenie Niemiec miało być wstępem do ogólnej redukcji zbrojeń, Mussolini utrzymuje, iż ujemny wynik konferencji rozbrojeniowej usprawiedliwia żądanie niemieckie, gdyż „bankructwo“ (?) konferencji rozbrojeniowej zmierza do utrwalenia nierówności prawnej między Niemcami i innymi państwami. Albo więc przyzna się Niemcom równość praw, albo Niemcy powstrzymają się od dalszego udziału w konferencji, co nietylko równałoby się ostatecznemu jej sparaliżowaniu, ale zadałoby śmiertelny cios Lidze Narodów, skompromitowanej już — podkreśla Mussolini — stanowiskiem Japonii i zastrzeżeniami Italii.

I tu przypomina on swą tezę, iż bezpieczeństwo jest związane nie z najwyższym, ale z najniższym poziomem zbrojeń. I tylko dążąc do najniższego poziomu można przeprowadzić rozbrojenie.

Tymczasem z jakim żądaniem Niemcy wystąpiły i jak dotychczas postępowały? Wiadomo, że nie chodzi im bynajmniej o zastosowanie najniższego poziomu, lecz o coś wręcz przeciwnego. Mussolini tego nie mówi, ale wie on to dobrze, bo jest zresztą notoryczne, że Niemcy nietylko tego

chcą, ale wbrew klauzulom traktatów to robią i zbroją się potajemnie. Przyznając im więc de iure równość, nie chce jednak by de facto robili to, co im się podoba, bo zdaje sobie sprawę, iż Niemcy zbroją się nadal, to wysiłek, prowadzący nietylko do ruiny finansowej ale także do nieuniknionej wojny. Dlatego daje im szereg rad i napomnień. I ta część artykułu Mussoliniego jest godną uwag. Mówi więc on, że: 1) jest w interesie Niemiec „zobowiązać się“ wobec Europy, Ameryki i opinii świata do umiarkowanego zastosowania prawa równości; 2) że „powinny one dać dowód rozsądku, nie powtarzać tych błędów psychologicznych, które je kosztowały więcej niż wiele bitew i wykazać wolę pokoju, a wygład Niemiec, który ma wejść w ramy formuły „równości prawnej“, powinien przedstawiać takie propozycje, by nie zaburzać świata.

Otrzymałszy równość prawną (parita giuridica) Niemcy powinny — raz jeszcze z naciskiem powtarza Mussolini — wykazać światu „umiarkowanie, rozsądek i rzeczywiste pragnienie pokoju i współpracy“. Kładzie na to nacisk, bo w ostatnich czasach zbyt rażące, zbyt widoczne były wręcz przeciwnie dążenia Niemiec.

Kończy zaś warunkiem następującym: że w każdym razie „nawet na wypadek rozbięcia się konferencji rozbrojeniowej, nowy regulamin sił zbrojowych niemieckich będzie musiał być ujęty w odpowiednie proporcje i cokolwiekbądź musi być rezultatem konwencji między wszystkimi zainteresowanymi mocarstwami, „tak, jak to Niemcy same zdają się pragnąć“.

Ten apel, z jakim Mussolini zwraca się do rozsądku Niemiec, jest oczywiście kazaniem na puszczy. Cała ich umysłowość i nastroje psychiczne nastawione są dziś nie w stronę pokoju, ale ku rozpętaniu nowej pożogi. Manifestacje ostatnich miesięcy są tego dobitnym dowodem. O tem powinno się pamiętać zarówno w Rzymie, jak w Londynie i skutecznie przeciwdziałać w tej ostatniej chwili, jaką przeżywa Europa, przed niechybnym stoczeniem się ku nowej katastrofie. Teza Mussoliniego w sprawie równouprawnienia Niemiec zbliża się do tezy angielskiej. Podstawą jej miałby być ogólny układ, który rodzi się już w rozmowach poufnych w Londynie. Wystąpienie Mussoliniego jest, jak zwykle, bardzo na rękę dla rządu angielskiego, bo uwalnia go od nieprzyjemności wywierania zbytniego nacisku na Paryż i pozwala mu dyrymować z powoływaniem się na proniemiecki Rzym. Tak Francja, nie mając bezpośredniego porozumienia z Mussolinim, traci i osłabia swe stanowisko w sprawach zasadniczych. S. M.

mężczyznę, który również usiłował dokonać zdjęcia placu ćwiczeń piechoty morskiej.

Wilhelm Scheil ukarany został na podstawie paragrafu i artykułu 5 rozp. Prezydenta R. P. z dnia 16 lutego 1928 roku dwoma latami więzienia. Towarzystwa jego, Anna Hermann, została umiarkowanie i natychmiast zwolniona. Zaproponowaną przez obrońcę kaucję za Scheila, do pięknej wysokości 5,000 zł, są oczywiście odrzucił.

Napór Niemiec na polskie Pomorze trwa nieustannie.

FOB.

Sensacyjna publikacja niemiecka w sprawach polskich

W ostatnich tygodniach ukazała się w Berlinie sensacyjna broszura p. t. „Die polnische Frage“ (druk: G. Mönch, Friedberg-Hess) pióra Fritza Sellina, która zasługuje na uwagę nietylko Polski i Niemiec.

Jako motto postawił Sellin na czelu swych wywodów hasło: „Kwestja polska rozstrzygnie o przyszłości Europy!“

Fritz Sellin, jak łatwo wyczytać

Żydzi a „sanacja“

Na ten temat pisze „Słowo Pomorskie“ między innymi:

Gdy w r. 1922 zanosilo się na wybory do Sejmu, to pos. Grünbaum, najzwęższy wróg Polaków wysuwał taki plan (patrz: „Najer Hajnt“, z dn. 8. 4. r. 1922):

„W przewidywaniu hecy antysemitkiej i nastroju pogromowego podczas wyborów powinna być ze strony polskiej utworzona przyjazna dla Żydów partja, której zadaniem będzie rozwiązać kwestję żydowską zgodnie z żądaniami Żydów.

„Bez pomocy ze strony polskiej Żydzi zwalczyć Polaków nie mogą.

Czy więc nie byłoby lepiej głosami (żydowskimi) popierać taką polską partję, która byłaby życzliwa dla Żydów i ich żądań?

„Podobne wystąpienia, jak odczyty... Holupki i Szpotkańskiego dowodzą, iż wkrótce kwestja ta będzie omawiana.“

Dzisiaj istnieje już taka partja „polska“, która nietylko wypełnia żądania Żydów, ale nawet wprowadza ich (przy pomocy polskich głosów) do Sejmu i do Senatu. Partja ta głaszcz Żydów pieszczotliwą ręką, natomiast tortur piekielnych domaga się na „endecję“ i na O. W. P. Cóż dziwnego? Przecież pos. Grünbaum świetnie ujął i wyraził istotę rzeczy, mówiąc, że „bez pomocy ze strony polskiej Żydzi zwalczyć Polaków nie mogą“.

„Sanacja“ pomaga skrycie i jawnie Żydom zwalczać Polaków. Czyni to gorliwie: „Strzelcy“ uczą się żargonu i zakładają żydowskie placówki; rozlepią afisze żydowskie przeciw O. W. P.; krzyczą na Hitlera, lecz bić chcą tylko „endeków“ i „obwiepolaków“; nikogo więcej i nikogo innego. Mają więc Żydzi to, czego chcieli. Mają „polską“ partję, która życzliwie spełnia żydowskie „żądania“, a bezwzględnie zwalcza i dusi narodowców polskich. Jakże się za to wszystko Żydzi odwdzięczyli? Jakież są ich uczucia do „sanacyjnej“ Polski?

Adolf Nowaczyński odszukał w amerykańskim „Kurjerze Polskim“ (przychylnym dla „piłsudczyzny“) przedruk ciekawego listu, pisanego przez Żyda polskiego do kanadyjskiego czasopisma „Thunder“ („Grzmot“). Autorem tego listu jest p. Szalom Leichtman, który angielsko-amerykańskim czytelnikom wygłasza takie poglądy na obecną Polskę (patrz: „Kurjer Polski“ w Ameryce, z dn. 17/7. rb.):

„Szanowna Redakcjo! Polacy są bardzo zabawni. Co oni kiedy zrobili dla cywilizacji? Polska nigdy nie wydała żadnego Einsteina, Brandesa, Jezusa, Spinozy. My, Żydzi, jesteśmy wybitni na uniwersy-

między wierszami, to były pruski oficer sztabowy, wywodzący się ze starej szlacheckiej rodziny. Do napisania swej publikacji zabrał się ze sumiennoscia i z obiektywizmem. Ta rzeczowość pozwoliła mu ustalić, że pokojowi Europy zagrażają dwa zasadnicze problemy: 1. antagonizm Niemiec wobec Polski i 2. propaganda rosyjskiego bolszewizmu.

Sellin kreśli międzynarodową sytuację Polski, ściśniętej w obęgi niemiecko-bolszewickiej, podkreśla karygodne zapomnienie o olbrzymiej zasłudze Polski, która w r. 1920 piersiami swych bohaterów żołnierzy osłoniła zachodnią Europę przed zalewem bolszewickim, ratując kulturę chrześcijańską.

Głównym trzonem wywodów Sellina jest dowód, przeprowadzony przez niego na podstawie wyłącznie niemieckich źródeł, że Pomorze, mimo niesłychanych metod germanizacyjnych tam stosowanych — przez swój język i kulturę wiekową jest integralną częścią Polski. Osobno rozpatruje Sellin sprawę Prus Wschodnich i — na podstawie materiału statystycznego — określa spokojnie pozycję tej prowincji niemieckiej w ogólnym bilansie polityki europejskiej.

tetach nietylko w Polsce, lecz po całym świecie. Gdzieby Polska była, gdyby nie Żydzi?

„Polacy w porównaniu z narodem żydowskim, są tylko drwalami i czerpaczami wody, lecz my pragniemy żyć w spokoju z polskim ludem...“

„Gdyby Niemcy zaopiekowali się Polską, myślę, że Polacy na temby nie stracili...“

„Lecz dlaczego my, naród wyższy, mamy tracić czas nad argumentami z tymi, których uważamy za niższych intelektualnie i duchowo?“

„Nie chcę zbyt chwalić, lecz wierzę, że zczasem Polska będzie pod kontrolą Żydów, a gdy ten dzień nadejdzie, będzie to szczęśliwą dla nas godziną, i mam nadzieję, że będzie to dzień radosny i dla Polaków, którzy zresztą są naszymi braćmi, i zasługują na litość raczej, niż na maganę“.

Tak „przyjaźnie“ wyrażają się Żydzi o tych gorliwych „drwalach“ polskich i „czerpaczach wody“, co rąba narodowe drzewo pomorskie na drzazgi, ażeby utworować drogę żydostwu.

Zastanówcie się chwilę nad tem dziwnem jawiskiem: Dlaczego obóz narodowy (a zwłaszcza O. W. P.) jest zwalczany najbardziej właśnie we Lwowie, w Wilnie i na Pomorzu, to jest tam, gdzie napór Rusinów, Litwinów, Niemców i Żydów jest największy. Czy sądzicie, że to jest „przypadek“? Nie! To też trzeba nam czuć i walczyć bez względu na przeszkody, jakie nam stawia na drodze „sanacja“.

Na Polesie...

Liczba przeniesionych w stan spoczynku, lub też przesiedlonych od nas gdzieś w odległe strony kraju, wzrasta z każdym nieomal dniem. A jak z jednej strony w „stan spoczynku“ posyła się ludzi nieraz stosunkowo jeszcze młodych i zdolnych do pracy, tak z drugiej znowu przerzuca się na krańce jednostki starsze, wyrwywając je spośród grona krewnych, przyjaciół i znajomych, z którymi żyli się i pracowali z nimi od długich lat.

Do przesiedlonych w ostatnim czasie zalicza się również p. Władysław Kapalczyński, inspektor szkolny w Środzie, ongiś poseł na Sejm z ramienia Chadecji. Przeniesiony zostaje do Drohiczyzna Poleskiego, w sąsiedztwie osławionego Brześcia nad Bugiem. W Środzie urząd inspektora szkolnego pełnił p. K. okrągłych lat 13, ciesząc się powszechnem uznaniem za sumienne spełnianie obowiązków.

Ukaranie szpiegów niemieckich

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“).

Gdynia, 17 września.

W dniu 17 b. m., przed wydziałem karnym tutejszego sądu okręgowego odbyły się, przy drzwiach zamkniętych, dwie sprawy szpiegowskie. Jawność nie była wyłączona tylko przy odczytywaniu aktów oskarżenia i podczas ogłoszenia wyroków.

Wywiad niemiecki pracuje zaciekłe i obecnie interesuje się szczególnie zagadnieniami ochrony naszego wybrzeża. Ostatnie procesy gdyńskie zdemaskowały jeden z odcinków tej roboty.

Na terytorjum wolnego miasta Gdańska, w Nowym Porcie, mieszkał 34-letni fotograf, Franciszek Chmielecki. Pochodził z Pomorza, ze wsi Subkowy w powiecie tozewskim, mówił doskonale po polsku, ale posiadał obywatelstwo gdańskie. Specjalnością jego były fotografie portu gdańskiego, statków itd. W roku ubiegłym otrzymał zamówienie na dokonanie szeregu zdjęć z Westerplatte, gdzie, jak wiadomo, znajduje się polski basen amunicyjny i stosowny magazyn. Oficerowie z Westerplatte postanowili bowiem ofiarować album pamiątkowy ustępującemu dowódcy, komandorowi Czechowiczowi. Fotografowi zwrócono uwagę, że zdjęcia są wyłączną własnością dowództwa i nie mogą być nikomu udzielone. — Chmielecki wykonał zamówienie najpoprawniej i album wręczono komandorowi Czechowiczowi w styczniu, czy lutym, bieżącego roku.

W dwa czy trzy miesiące później, w

dnia 19 kwietnia b. r., polski statek transatlantyczny „Pułaski“ wracał z rocznego remontu w Stoczni Gdańskiej, z Gdańska do Gdyni. Na pokład wkręcił się Chmielecki i pokryjomy dokonywał zdjęć z Westerplatte i portu wojennego w Oksywii. Na szczęście spostrzeżono to i niezwłocznie zaalarmowano policję. Ujęty fotograf tłumaczył się, że zdjęcia z Westerplatte robił do albumu dla komandora Czechowicza, do albumu, który dawno już został wykonany i wręczony.

Kara: cztery lata więzienia i pozbawienie praw honorowych przez lat pięć.

Drugi proces dotyczył pary obywateli niemieckich: niejakiego Wilhelma Scheila i Anny Hermann, żony wachmistrza policji w Köslin, w Pomeranii. W ostatnich dniach maja b. r., zaopatrzeni w polską wizę tranzytową, przejeżdżali przez Pomorze i zatrzymali się w Wejherowie, gdzie Scheil zamierzał sfotografować Kalwarię Wejherowską. „Przypadkowo“ jednak wycelował obiektyw na znajdujący się w pobliżu plac ćwiczeń piechoty morskiej, stacjonowanej w Wejherowie, ale w czas został spłoszony. Ujęty w pobliżu granicy tłumaczył się, że jest namiętnym fotografem pięknych krajobrazów i dowodził tego albumem z fotografiami, który miał w swoim bagażu. Trudno było wierzyć tym wykrętom, jeżeli ustalonem zostało, że dziesięć dni temu zaobserwowano w Wejherowie niemiecki samochód z tym samym numerem i

Stronnictwo Narodowe

Koło Wilda

Walne zebranie odbędzie się we wtorek 20 bm. o godz. 19,30 w lokalu p. Zawadki, Górna Wilda 75. Na porządku obrad referat prezesa zarządu powiatowego Stron. Narod. p. red. Jerzego Herniczka na temat: „Co nas czeka w najbliższej przyszłości“.

O liczne i punktualne przybycie proszę

ZARZĄD.

Koło Łazarz

Zebranie plenarne odbędzie się w środę 21 bm. o godz. 20 w sali p. Przybylskiego przy Rynku Łazarzkim. Na porządku obrad referat polityczny p. adw. dr. Szelba.

O liczne przybycie proszę

ZARZĄD.

Anglja daje Niemcom stanowczą odprawę

(Ciąg dalszy ze str. 1).

Deklaracja angielska może być uważana za wyraz uzgodnionego stanowiska Anglii, Francji i Stan. Zjednoczonych

London, 19. 9. (PAT). Ogłoszony wczoraj wieczorem dokument rządu brytyjskiego wywołał w kołach politycznych Londynu wielkie wrażenie i przyniósł zasłużone rozczarowanie tym, którzy widzieli Mac Donalda wraz z Mussolinim w obozie niemieckim.

W kołach politycznych wskazują na to, że od dłuższego czasu nie było oficjalnej deklaracji brytyjskiej, która w tak niedwuznaczny sposób popętała akcję niemiecką, jak dokument wczorajszy. W kilku miejscach zawiera on bardzo ostre, jak nastyl dyplomatyczny, wyrażenia, krytykujące niemiecką taktykę. Zwłaszcza wyraźnie określono inicjatywę Niemiec jako niezrozumiałą i nie na czasie. Nie uznano nigdzie niemieckich żądań równoprawnienia.

Na podkreślenie zasługuje także ustęp, wspominający Niemcom, co niedawno zrobiono dla nich w Lozannie, przyczem zaznaczono, że Niemcy nie odplacili się za to. Wreszcie ustęp, że Wielka Brytania przyłącza się do poglądu, iż Niemcy nie są uprawnione do anulowania rozdz. 5 traktatu wersalskiego przez fakt niedojścia do skutku międzynarodowej konwencji rozbrojeniowej, który to pogląd jest — jak wiadomo — poglądem francuskim, wyraźnie wskazuje na całkowite uzgodnienie między Paryżem a Londynem. Ponieważ opinie, wyrażone w dokumencie angielskim pokrywają się również ze stanowiskiem Ameryki, wyrażonym przez Stimsona, można dokument uważać za istotę uzgodnionego stanowiska angielsko - amerykańsko - francuskiego.

Jest rzeczą charakterystyczną, że dokument brytyjski, noszący datę 15 września, zredagowany był, zanim Niemcy wystosowały do biura konferencji rozbrojeniowej zawiadomienie, że nie przybędą do Genewy i nie uległ o tyle żadnym zmianom po tym fakcie, że W. Brytania pominęła abstenencję niemiecką całkowitem milczeniem, nie przypisując jej jakoby żadnego znaczenia. Z niektórych stron stwierdza się nawet, że przeciwnie, fakt ten przyczynił się do pewnego zaostrożenia tonu dokumentu brytyjskiego.

Memorandum wywarło w Paryżu dobre wrażenie

Paryż, 19. 9. (Tel. wł.) Pierwsze wrażenie o memorjale angielskim w sprawie zbrojeń jest w Paryżu jak najlepsze.

Półoficjalny „Petit Parisien“ nazywa angielski memorjal zrecznie zredagowanym dokumentem, który zawiera bardzo wiele dobrych stron. Zwłaszcza analiza prawna stanowiska niemieckiego jest zgodna z zapatrywaniem Francji, jak również interpretacja ducha i litery traktatu wersalskiego. Memorandum angielskie zawiera też i pewne niejasności, które zapewne wyświecił ambasador angielski wręczając pismo premierowi Herriotowi. Najbliższe rozmowy genewskie przyniosą zapewne ostateczne wyjaśnienie zamiarów Mac Donalda i jego kolegów.

Podobnie wyraża się też i „Echo de Paris“, „Matin“ i inne pisma.

„Nie, nigdy, niemożliwe!“

Taka jest, była i będzie odpowiedź Herriota i Francji na niemieckie żądania zbrojeniowe — Przemówienie Herriota w komisji spraw zagr.

Paryż, 19. 9. (PAT.) Według dokładnych danych jednego z najwybitniejszych członków komisji spraw zagranicznych izby deputowanych, wczorajsze przemówienie Herriota brzmiało m. i. następująco:

Co się tyczy żądania Niemiec równoprawnienia zbrojeń, premier przypomniał stanowisko, jakie zajmował wielokrotnie w tej sprawie, odpowiadając wyraźnie na wszystkie propozycje jawne lub tajne formuł, które należy zdefiniować następująco:

„Nie, nigdy, niemożliwe!“

Również energicznie przeciwstawił

się premier sugestjom, zmierzającym do prowadzenia rozmów tajnych i bilateralnych między Francją a Niemcami lub też Niemcami a W. Brytanią. Zkolei premier zaznaczył, że w Genewie rząd francuski nie odmówił wzięcia udziału w dyskusji nad sprawą większego lub mniejszego rozbrojenia. Postawił jednak jako warunek, aby bezpieczeństwo zagwarantowano przez wspólną zgodę wszystkich narodów. Bezpieczeństwo to nie może być zrealizowane, dopóki Niemcy nie zrzekną się swoich dążeń co do powiększenia obecnego stanu zbrojeń.

Wobec tego należy się spodziewać dymisji gabinetu.

Socjaliści uzyskali 104 mandaty, podczas gdy poprzednio mieli ich tylko 90; konserwatyści 58 (stracili 15), partja chłopska 36 (zdobyli 9), liberali 4 (4), partja ludowa 20 (stracili 8), szwedzcy komuniści 6 (stracili 2), moskiewscy komuniści 2 (zdobyli 2).

Sztokholm, 19. 9. (Tel. wł.) — Rząd Hamrlna wręczył dziś na radzie koronnej królowi swą dymisję.

Wybory w Szwecji nie dały większych zmian

Zyskali więcej mandatów socjaliści i partja chłopska ze stratą konserwatystów i partji ludowej — Dymisja rządu

Sztokholm, 19. 9. (Tel. wł.) — Niedzielne wybory do parlamentu szwedzkiego nie przyniosły specjalnych zasadniczych zmian.

Socjaliści mimo tego, że znacznie wzmocnili swe siły, nie uzyskali jednak absolutnej większości. Największe straty ponieśli konserwatyści, którzy oddali między innymi 9 mandatów na rzecz partji chłopskiej. Również partja rządowa poniosła procentualnie największe straty. To też dziś jeszcze

Jesienne manewry Reichswehry

Odbędą się od 19 do 22 b. m. niedaleko naszego pogranicza Liczny udział w charakterze gości oficerów włoskich i sowieckich

Berlin, 19. 9. (PAT.) Od 19 do 22 b. m. odbywać się będą w okolicy Frankfurtu n. Odrą jesienne manewry Reichswehry.

Kierownictwo obejmie szef Reichswehry gen. v. Hammerstein. W akcji uczestniczyć częściowo 1 i 2 dywizja kawaleryjska pod dowództwem gen. v. Poeka i 3 dywizja pod kierownictwem gen. Rundstedta.

W manewrach wezmą udział jako goście attache wojskowi Argentyny, Bułgarii, W. Brytanji, Włoch, Japonji, Litwy, Meksyku, Z. S. R. R., Turcji, Węgier i St. Zjedn. W charakterze gości szefa Reichswehry przybyła sze-

reg oficerów włoskich rosyjskich, szwajcarskich, szwedzkich i węgierskich. Wśród nich znajdują się gen. włoski Monti i Tuhaczewskij.

Konwersja rent we Francji

Paryż, 19. 9. (PAT.) Po krótkiej dyskusji senat przyjął 291 gł. przeciwko 9 projekt już uchwalony przez izbę, a upoważniający rząd do przeprowadzenia konwersji rent.

Po zakończeniu głosowania Herriot odczytał dekret o zamknięciu nadzwyczajnej sesji parlamentu, który zbierze się dopiero w początku listopada.

Hr. Gravina

Gdańsk, 19. 9. (Tel. wł.) W stanie zdrowia komisarza Ligi Narodów hr. Gravina, który, jak wiadomo przed kilku tygodniami musiał się poddać operacji ślepej kiszki, nastąpiły wczoraj wieczorem bardzo niebezpieczne komplikacje. Lekarze stracili wszelką nadzieję utrzymania go przy życiu. Dziś rano hr. Gravina namaszczony został olejami św.

Wyjazd Herriota do Genewy

Paryż, 19. 9. (PAT.) Herriot wyjechał do Genewy wczoraj wieczorem. Towarzyszy mu Paul Boncour.

Wódz carskiej gwardji

Paryż, 19. 9. (Tel. wł.) W Nicei zmarł wczoraj gen. Bezobrazow, w wieku 75 lat, były dowódca w czasie wojny carskiej gwardji.

Splonęła wieś

Lipsk, 19. 9. (PAT.) Wieś Oberdoerfl w Niemczech środkowych zniszczona została prawie doszczętnie przez pożar, który, rozszerzając się z gwałtowną szybkością, objął w krótkim czasie 95 procent domów mieszkalnych i tyleż zabudowań gospodarskich. Splonęły wszystkie zapasy zboża. Kilkadziesiąt rodzin jest bez dachu nad głową. W całej wsi pozostał zaledwie jeden dom.

W Schonheiderhammer (w górach Harzu) pastwą płomieni padł jeden z najstarszych komfortowo urządzonej hoteli, wybudowany przed 100 laty.

Przejechany przez samochód

Kępno, 19. 9. (PAT.) Na ul. Krakowskiej Przedmieście w Wieluniu przejechany został przez samochód osobowy 10-letni Feliks Fraczyk, który uległ tak ciężkim okaleczeniom, że po przewiezieniu do szpitala zmarł.

Ujęcie przemytniczki

Kępno, 19. 9. (PAT.) Straż graniczna ujęła ostatnio mieszkankę wsi Kuźnica Zytniowska w pow. wielunskim, Kazimierę Domchowską, znaną przemytniczkę, grasującą od dłuższego czasu bezkarnie. Domchowska, u której w czasie rewizji znaleziono znaczną ilość okularów wartości około 1000 złotych stawiła w czasie aresztowania czyny opór strażnikom.

Poznański Chór Katedralny

wystąpi w następną niedzielę pod dyrykcją ks. dr. Gieburowskiego w czasie nabożeństwa katedralnego o godz. 10.15 z okazji pobytu rzymskich śpiewaków ks. Casimieriego w Poznaniu ze specjalnym programem muzyki a cappella, który podamy później.

Na nowych organach paryskiej firmy Caillaud-Coll grać będzie organista katedralny p. Józef Pawlak.

Przepowiednia pogody na wtorek:

Pogoda zmienna i chłodno.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs

dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.90 1/2 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.92 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski. oddział w Poznaniu, płać dziś za 100 mk. niem. w dewizach 211.80 zł., gotówka 210.00 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173.06 do 173.32 zł., gotówka 172.72 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 19. 9. 1932 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była w dalszym ciągu mocna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5 proc. Poż. konwers. 38 1/2 — 38 1/2 proc., za 4 proc. Premj. dol. 47 1/2 oraz za mniejszą ilość 3 proc. Poż. bud. 37 — bez kwalifikacji do notowania. Z papierów komunalnych robiono transakcje 8 proc. oblig. m. Poznania z roku 1926 i 1927 po 92 proc.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono nadal za 8 proc. listy dol. stare 60%, jak również za 8 proc. listy dol. amort. 51 1/2; pozatem poszukiwano 4 proc. listy zast. konwert. po 29 — bez oddawców, natomiast 6 proc. listy żytnie obracano po 14 —, przyczem mniejsza ilość pozostała w zaofiarowaniu po tym kursie.

Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych płacono za Dr. R. May 10 —

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)
5% Pożyczka konwersyjna 38 1/2 — 38 1/2 % P.
8% obligacje m. Poznania z 1926 r. 92% +
8% obligacje m. Poznania z 1927 r. 92% +
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred. 60% P.

8% listy dolarowe w złocie amort. P. Z. K. 51 1/2 % P.

(Kurs w złotych)

4% Poż. premj. dol. s. III 47.75 P.
6% listy żytnie Pozn. Ziemstwa Kredyt. 14 — O.

Akcje przemysłowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)
Dr. Roman May I em. zł. 10 — P.
Tendencja mocna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 19. 9. 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg:

Ceny transakcyjne	
Zyto 180 tonn par. Poznań	16,30
Usposobienie spokojne.	
Ceny orjentacyjne	
Zyto nowe, zdrowe, suche	15,70 — 16,00
Usposobienie spokojne.	
Pszenica nowa zdrowa sucha	25,50 — 26,50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 64—66 kg	16,00 — 16,50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 68 kg	16,50 — 17,50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień browarowy	19,50 — 20,50
Usposobienie spokojne.	
Owies	12,50 — 13,00
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia 65% wł. work.	25,00 — 26,00
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65% wł. work.	40,00 — 42,00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	8,75 — 9,00
Otręby pszenne	9,00 — 10,00
Otręby pszenne (grube)	10,00 — 11,00
Rzepak	34,00 — 35,00
Rzepak zimowy	34,00 — 36,00
Gorzyczka	32,00 — 38,00
Groch Victoria	20,00 — 24,00
Groch Folgera	28,00 — 30,00
Koniczyna biała	140,00 — 175,00
Mak niebieski	62,50 — 70,00
Ogólne usposobienie spokojne.	

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 805 tonn, pszenicy 45 tonn, jęczmienia 45 tonn, otrąb pszennych 15 tonn.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 19. 9. 1932 r.

	Dewizy:		
	trans.	sprzed.	kup.
Belgja	123,75	124,06	123,44
Londyn	31,02	31,17	30,87
Nowy Jork	8,92	8,94	8,90
Nowy Jork	8,925	8,945	8,905
kabel	34,93 1/2	35,05 1/2	34,87 1/2
Paryż	26,40	26,46	26,34
Praga	172,20	172,66	171,80
Szwajcaria	45,80	46,02	45,78
Włochy	212,40		
Berlin			

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poż. bud.	38,00
4% poż. poż. inw.	93,75 — 99,00
4% poż. inw. szt. ser.	107,00 — 106,25
5% poż. konw.	39,75
5% poż. kolejowa	31,00
4% poż. dolarow.	48,50 — 49,00
6% poż. dol.	53,25
7% poż. stabil.	54,25 — 53,00

Tendencja niejednolita.

Akcje w złotych:

Bank Polski	88,00
Modrzejów	3,80

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg reszta za 100 kg.

Berlin, 19. 9. 1932 r.

Pszenica march. 76 kg	207,00 — 209,00
Tendencja spokojna.	
Pszenica jara 80—81 kg	211,00 — 214,00
Tendencja spokojna.	
Zyto march. 71—72 kg	160,00 — 162,00
Tendencja stała.	
Jęczmień browarowy	174,00 — 184,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	167,00 — 173,00
Tendencja spokojna.	
Owies march.	137,00 — 142,00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	25,00 — 30,00
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia	21,40 — 23,75
Tendencja słabsza.	
Otręby pszenne	9,80 — 10,20
Tendencja słabsza.	
Otręby żytnie	8,50 — 8,90
Tendencja utrzymana.	
Groch Victoria	21,00 — 24,00
Groch pastewny	14,00 — 17,00
Wyka	17,00 — 20,00
Kuchy lniane	10,40 — 10,50
Kuchy z orzecha ziemnego	11,50
Kuchy mielone (mączka)	11,70
Wyłoki suche	9,20 — 9,50
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg	10,90 —
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin	11,90 —
Ziemiaki jad. białe	1,20 — 1,30
Ziemiaki jadl. czerwone	1,30 — 1,50
Ziemiaki odenwaldz. nieb.	1,20 — 1,30
Ziemiaki inne zółte	1,30 — 1,50

Ogólna tendencja bardzo spokojna.

Antyreligijny charakter nauczycielskiego kursu społeczno-oświatowego

Katolicka Agencja Prasowa donosi, co następuje:

W lipcu i sierpniu br. w Augustowie odbyło się kilka kursów nauczycielskich, z których państwowy kurs społeczno - oświatowy był prowadzony wybitnie w duchu antyreligijnym i antykatolickim.

Sam program tego kursu już wykazywał, jakim on będzie. W pierwszym dziale pod nr. 3 brzmi on: „Źródłem współczesnych norm etycznych, ich sankcje i cele, zbędność czynnika nadprzyrodzonego, racjonalizacja wysiłków (nawrót częściowy do ideałów oświecenia)”. Oto niektóre urywki z wykładów prelegentek: p. Moszczeńskiej i p. Powiadowskiej. P. Moszczeńska: „Dążeniem ludzkości w czasach współczesnych jest wyłamanie się z pod wpływu grup tradycyjnych. Do takich grup tradycyjnych należy Kościół. Kościół zajęty jest wyłącznie sprawami wiecznymi; zapatrzony jest w niebo, a nie troszczy się o doczesne sprawy społeczeństw. Kościół nie zwraca uwagi na rozmaite kwestje, które w danym momencie zajmują ludzkość; Kościół nie postępuje z duchem czasu; jest on grupą skrajnie konserwatywną. Wychowanie religijne nie wpływa na uspołecznienie jednostki; jest ono przeszkodą w pracy społeczno-oświatowej”.

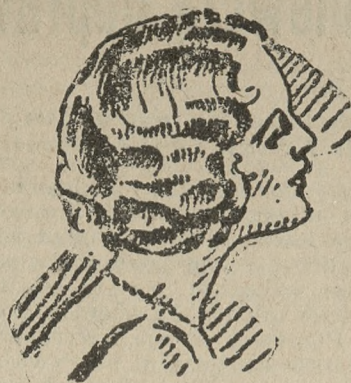
P. Powiadowska: „Za podstawę moralności obecnie uważa się: rozum, instynkty, poczucie moralne, środowisko, społeczność, warunki ekonomiczne, tradycje, uczucie, prawo, opinię otoczenia. Moralność zależy od warunków ekono-

micznych, położenia geograficznego, klimatu, pożywienia. Praca misjonarzy np. w Afryce jest bezsensowna, a co gorsza bezskuteczna, bo żeby zmienić moralność tamtejszej ludności, trzeba by najpierw zmienić wszystkie warunki, w jakich się znajdują, a to przecież jest niemożliwe. Etykę trzeba zrewolucjonizować, bo religijne wychowanie nie wspólnego nie ma z wychowaniem moralnym. Wychowanie religijne nie umoralnia człowieka. Myśliciele wieku odrodzenia chcieli oczyścić religię z naleciałości katolicyzmu, a szczególnie z naleciałości św. Tomasza z Akwinu; chcieli wyprowadzić religię tylko według czystej ewangelji, która jest zresztą tylko utworem poetyckim. Chrystjanizm jest religią buntu, religią nie uznającą wszelkiej władzy. Najlepszą religią jest mahometanizm i konfucjonizm, bo twórcy tej religii byli jednocześnie prawodawcami. Bóstwo to dusza zbiorowa całej społeczności”.

Prelegent nauczyciel Ładosz wygłosił wiersz pełen obelg przeciwko Ojcu św.

Z powyższego widać, że układ tematów państwowego kursu społeczno - oświatowego w Augustowie, jak i dobór prelegentów miał na celu obniżenie wśród słuchaczy ideałów religijno-moralnych i walkę z Kościołem.

Wobec tego można zapytać p. ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego, jaką ma wartość nowa ustawa o ustroju szkolnictwa, gwarantująca wychowanie religijno - moralne młodzieży?

Systematyczne
pielęgnowanie włosów
Shampooem Pixavon
gwarantuje zachowanie
zdrowych, pięknych
i gęstych włosów
aż do późnej starości

Tg 323

dobrym kapelmistrzem. Na wydobywanie na światło symfonji C-moll (tragicznej) Schuberta odważają się tylko ci dyrygenci, którzy dysponują dużą siłą sugestji muzycznej. Bo aczkolwiek jest to symfonia, należąca do tych kilku, które się z pośród innych schubertowskich ostały i utrzymały na powierzchni, to jednak wymaga silnej podpórki w postaci pomysłowego i subtelnego wykonania. P. Wolfstal w swem ujęciu uczynił ją tak interesującą i świeżą, że urok tej prostej a szlachetnej i tak ujmująco podanej muzyki podziałał na wszystkich — nie wyłączając orkiestry, która grała z wielką starannością techniczną i giętkością dynamiczną. Brak było jedynie właściwego spokoju, który pojawił się dopiero w ostatniej części — pomimo, że ta była najtrudniejsza.

„Stańczyka” Różyckiego dyrygował p. Wolfstal bez partytury, nie będąc na to przygotowanym. Dowodzi to nie małej przytomności umysłu i pamięci. Jest to zresztą muzyka bez własnej fizjonomji twórczej a technicznie również nie przedstawia nic ciekawego.

Na początek szedł „Coriolan” Beethovena, którego wiele osób (spóźniających się) nie słyszało. Wielka szkoda, bo był to naprawdę piękny moment koncertu.

Solistą był p. Mainardi, wiolonczelista, grający koncert B-dur Boccherini'ego. Tę ładną i w doskonałym smaku utrzymaną muzykę grał p. Mainardi z właściwym swym rasie patosem i emfazą, wykazując przytem świetną technikę i szlachetny, choć niezbyt wielki ton. Z instrumentu zresztą, jakim p. Mainardi dysponuje nietrudno jest dobremu wirtuozowi wydobyć ładny dźwięk.

I słuchając muzyki Boccherini'ego, tego bardzo płodnego kompozytora — co zresztą w tej epoce (urodził się około 1750 r.) było na porządku dziennym — wydaje nam się dziś zastanawiającem ile dobrego smaku mieli wówczas kompozytorowie. Ostatecznie Boccherini nie jest ani Mozartem ani Haydnem. Jest to, że tak powiem dobry, serjyny (z pod znaku szkoły manheimskiej) kompozytor muzyki kameralnej (sam doskonały wiolonczelista), któremu uszłyby niejedne niedociągnięcia i usterki w smaku artystycznym. A jednak ich niema — jak niema ich w ogóle u renomowanych kompozytorów pierwszej, drugiej i nawet trzeciej kategorii owej epoki. Pochodzi to stąd, że nie było złych wzorów, zaczęły się one dopiero od XIX wieku — i to na dobre, wciągając w swą sferę wpływów nawet b. tegie talenty. Dlatego słuchanie muzyki dawnej jest tak dobre i dla higieny artystycznej nietylko pożyteczne ale i konieczne.

St. Wiechowicz.

OFIARNOŚĆ NA CELE OŚWIATOWE
WZMACNIA POTĘGĘ
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

SPRAWY WOJSKOWE Nowy wojskowy kodeks karny

W połowie listopada b. r. należy się spodziewać ogłoszenia w drodze dekretu Prezydenta Rzplitej nowego wojskowego kodeksu karnego, który po uzgodnieniu go z ministerstwem sprawiedliwości, został złożony przez min. spr. wojsk. radzie ministrów.

W swoim czasie zajmiemy się na tem miejscu omówieniem nowego kodeksu w porównaniu z kodeksem, dotąd obowiązującym.

Kurs dla kierowników spółdzielni wojsk.

W dniach od 4 do 15 października odbędzie się w Warszawie (ul. Paszkiewicza nr. 3) w lokalu szkoły spółdzielczej 12-dniowy kurs dla kierowników handlowych wojskowych spółdzielni spożywców. Kierownicy spółdzielni, oficerowie i podoficerowie służby czynnej, pragnący wziąć udział w kursie, winni zwrócić się w drodze służbowej do swych dowódców, polewając się na Dz. Rozk. Wojskowych Nr. 14-22 i 33-33. Zgłoszenia należy składać do dnia 26. 9. rb. do Związku Rew. Spół. Wojskowych (Warszawa — Żolibórz, Plac Inwalidów 10). W kursie mogą brać udział i osoby cywilne.

Koszta przejazdu i utrzymania ponoszą uczestnicy, przyczem Zw. Rew. Spółdz. Wojskowych wystarał się o ulgowe wyżywienie i zakwaterowanie uczestników kursu, kalkulując je na około 80 zł za cały czas trwania kursu.

Zmiany w umundurowaniu

Dziennikiem rozkazów m. s. wojsk. nr. 18/32 zostały wprowadzone następujące zmiany w umundurowaniu dla oficerów, podoficerów i szeregowców:

- Piechota:
- 3 baon strzelców — na naramiennikach cyfra 3,
 - baon morski — na naramiennikach kotwica według wzoru, jak Dz. Rozk. Nr. 46/24 poz. 658.
- Artylerja:
- 1 pułk art. motorowej zatrzymuje dotychczasowe odznaki byłego 1 pułku art. górskiej,
 - 31 p. a. 1. — na naramiennikach cyfra 31,
 - 32 p. a. 1. — na naramiennikach cyfra 32,
 - 1 dyon pomiarów art. — na naramiennikach cyfra 1,
 - 2 baterja pomiarów art. — na naramiennikach cyfra 2,
 - 2 dyon art. pieszej — na naramiennikach cyfra 2,
 - kadra 9 dyonu art. przeciwlotn. — na naramiennikach kotwica według wzoru, jak Dz. Rozk. Nr. 46/24 pob. 658.

Łączność:
Kompanje telegraficzne dywizyj piech. — na naramiennikach cyfry właściwych baonów telegraficznych jako formacyj ewidencyjnych.

Zandarmeryja:
Morski pluton zandarmeryji — czapka angielska z otokiem szkarłatnym i wypustką żółtą, na naramiennikach kotwica według wzoru, jak Dz. Rozk. Nr. 46/24 poz. 658.

Taborj:
Zamiast dotychczasowych proporczyków błękitnych, wprowadzono dla oficerów, podoficerów i szeregowych taborów proporczyki błękitny — z paskiem amarantowym pośrodku.

Ponadto ze względu na specjalny rodzaj służby dla oficerów, podoficerów zaw. i podchorążych rez. (bez względu na stopień) pułku art. motorowej, pułku i dyw. art. przeciwlotn., oraz wojsk. samochod., został ustalony jako broń boczna kordzik, zamiast szabli. Kordzik obowiązuje przy ubiorze służbowym (służba insp. oddziałowa i garnizonowa, rewje, defilady, wystąpienia oficjalne).

Podoficerów nadterminowych, podoficerów oraz szeregowych służby czynnej obowiązuje bagnet.

Warunki przyjęcia do szkoły podoficerskiej dla małoletnich

W roku bieżącym wakuje jeszcze pewna ilość miejsc w szkołach podoficerskich piechoty dla małoletnich, przygotowujących młodych chłopców na zawodowych podoficerów.

O przyjęciu do szkół ubiegać się mogą kandydaci, mający ukończony 14 i nieprzekroczony 17-ty rok życia, ukończone z wynikiem dobrym 4 oddziały szkoły powszechnej, odznaczający się bardzo dobrem zdrowiem i dobrą budową ciała oraz nieskazitelną moralnością.

Nauka w szkołach jest bezpłatna. Kurs trwa 3 lata. Po ukończeniu kursu absolwenci odbywają obowiązkową służbę wojskową, a następnie pozostają w wojsku w charakterze zawodowych podoficerów piechoty. Nauka w roku bieżącym rozpoczyna się dnia 12 października.

Kandydaci do szkół względnie ich rodzice zgłaszać się mogą po bliższe informacje w komendach obwodu p. w.

Wczorajsze zjazdy i zebrania O. W. P.

RAWICZ. Wczoraj odbył się tu I. zjazd powiatowy O. W. P. pow. rawickiego. Do raportu w ogrodzie „Strzelnicy” stanęło 318 Młodych z placówek miejskich i wiejskich. Raport zdał kierownik powiatowego wydziału O. W. P. p. Gałęski delegatowi Komitetu Dzielnic Zachodniej O. W. P., p. Czapiewskiemu z Poznania. Z miejsca zbiórki ruszono pochodem z własną orkiestrą pod pomnik Żołnierza Wielkopolskiego, gdzie złożono wspaniałe wieńce; krótkie przemówienie okolicznościowe wygłosił p. Czapiewski. Chwilą ciszy uczczono ś. p. Żwirkę i ś. p. Wigurę. Uczestnicy pomaszzerowali następnie do kościoła, gdzie wysłuchali mszy św., poczem odbyła się defilada na Rynku. W czasie pochodu ludność witała entuzjastycznie Młodych, obrzucając ich kwiatami.

Po wspólnie spożytym obiedzie odbyło się uroczyste zebranie w wielkiej sali „Strzelnicy” przy udziale zgóra 700 osób. Przewodniczył p. Gałęski. Z powodu różnych utrudnień, stawianych przez policję, zebranie rozpoczęło się z godzinnym opóźnieniem. Po zagajeniu p. Gałęskiego gorąco oklaskiwane przemówienie wygłosił delegat Komitetu Dzielnicowego p. Czapiewski. W szeregi Obozu przyjęto 80 nowych członków, poczem zebranie zakończono w podniosłym nastroju hymnem Młodych.

Przebieg zjazdu był pod każdym względem imponujący.

INOWROCŁAW. Do raportu na wczorajszym zjeździe powiatowym w Inowrocławiu stanęło zgóra 400 delegatów z placówek. Po mszy św. odbył się pochód oddziałów przez miasto na boisko „Sokoła”, gdzie od kierownika Powiatowego Wydziału p. dr. Znanieckiego raport odebrał red. Feliks Fikus z Poznania, poczem punktualnie o godz. 11 rozpoczęło się w obecności około 800 słuchaczy zebranie zjazdowe, zagajone przez dr. Znanieckiego. Przemówienia wygłosili: red. Fikus, ks. sen. Bolt, poseł Dembiński, sen. Sołtyk, p. Czarnedki z Bydgoszczy.

Wywody mówców przyjęto niezwykle entuzjastycznie. W zakończeniu wręczono godło organizacyjne 190 kandydatom.

GRODZISK. W dniu wczorajszym miał się odbyć w Grodzisku zjazd powiatowy O. W. P., jednak władze go zakazały. Wobec tego odbyło się tylko zamknięte zebranie O. W. P. z udziałem placówek miejskich i wiejskich z pow. grodzkiego w liczbie 15, poprzedzone mszą św. Raport wykazał obecność 600 członków placówek męskich i 150 członkiń placówek żeńskich. Zebranie zagał kierownik pow. p. dr. Mikołajczyk, poczem odbyła się dekoracja 110 nowych członków i 40 nowych członkiń O. W. P. Do nowoprzyjętych

przemawiali: dr. Mikołajczyk, delegatka Wydz. Okr. Kobiet p. Neymanówna z Poznania, delegat Kom. Dziel. Zach. p. Supiński z Poznania, kierowniczka placówki żeńskiej O. W. P. w Grodzisku i przedstawiciele starszego społeczeństwa z witynym owacyjnie ks. prob. Kruszką na czele. Referat polityczny, gorąco oklaskiwany, wygłosił delegat Dzielnicy, p. Supiński. Na zakończenie odśpiewano hymn Młodych wśród entuzjastycznego nastroju.

UNIEJÓW (pow. turecki). Wczoraj odbył się w Uniejowie I. zjazd powiatowy O. W. P. pow. tureckiego. Rano odbyła się msza św., poczem uczestnicy udali się na uroczyste zebranie. Obecnych było 120 Młodych. Zagał zebranie kierownik Pow. Wydziału p. Kosiński, poczem referat wygłosił delegat Kom. Dziel. Zach. p. R. Kończal z Poznania. Przemawiali następnie p. dr. Bojakowski i poseł Rutka. Mówców gorąco oklaskiwano. Nastąpiła dekoracja 30 nowych członków, której dokonał p. Kończal. Zebranie zakończono hymnem Młodych.

W powiecie poznańskim odbyły się w ub. niedzielę zebrania O. W. P. w następujących miejscowościach: Konarzewo, Chludowo, Gołęczewo, Junikowo, Wiry, Stęszew, Biskupice i Zabno.

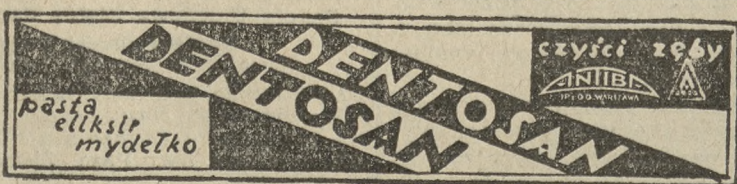
W niedzielę odbyło się również kilkanaście zebrań placówek żeńskich O. W. P. połączonych z wręczaniem godła organizacyjnego. M. in. zebrania odbyły się w Ostrowie, Grodzisku, Kościanie, Trzemesznie, Kaliszu, Środzie, na Główniej, oraz zjazd powiatowy placówek żeńskich w Gostyniu. Godła organizacyjne otrzymało zgóra 200 kobiet.

Obszerniejsze sprawozdania z zebrań niedzielnych podamy w „Rucho Młodych”.

II. koncert symfoniczny

Mainardi — Wolfstal

Szczególną sympatją i powodzeniem u naszej publiczności cieszący się kapelmistrz p. Wolfstal dyrygował i tym razem z niezmiennym powodzeniem. Dyrygował programem, który daje prawdziwe pole do popisu, ale tylko

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Ożywiony ruch na froncie kartelowym

Nareszcie! Polska długo czekała na energiczne wystąpienie czynników miarodajnych wobec karteli, ale jakoś nie mogła się go doczekać. Zamiast krytycznie ustosunkować się do kartelowej polityki cen, czynnikami te współdziałały (i ciągle jeszcze współdziałają, niestety) przy tworzeniu nowych syndykatów i karteli. Aż wreszcie — przebrała się miara. „Pułkownikowska” „Gazeta Polska” rzuciła kartelom w twarz, iż „lupią ludziom skórę bez przeszkód”, równocześnie zaś rozeszły się w Warszawie wieści o dalszym ciągu walnej rozprawy z kartelami.

Pierwszy akt tej rozprawy został zakończony. Kurtyna zapadła po ostatniej replice rządu, który wprawdzie kartelom przyznał rację, godząc się zasadniczo z poglądem, iż ceny kartelowe, oparte na przedkryzysowej kalkulacji są z punktu prywatno-gospodarczego uzasadnione, — jednak równocześnie podkreślił, iż żyjemy w dobie niebywałego kryzysu, do którego wymogów kalkulacja winna być dostosowana. Innymi słowy: w okresie kryzysu trzeba nam cen kryzysowych, a nie przedkryzysowych! Dlatego trzeba obniżyć dotychczasowe cenniki kartelowe.

Akt drugi ma się zacząć niebawem. „Uwertura” stanowić będzie obniżka cen cukru o 20 procent. Rzecz to ostatecznie postanowiona. Następnie — ma przyjść kolej na węgiel, wyroby hutnicze, cement, wyroby jutowe, naczynia emaljowane i pomniejsze artykuły skartelizowane. Cały rejestr!

Obniżkę cen zamierza się spowodować przez odpowiednie posunięcia taryfowo-celne i kolejowe. Tak więc środek, który zapewniał wzrost karteli w Polsce: protekcjonizm celny, ma obecnie posłużyć do poskromienia wybujałych ambicji naszych baronów węglowych, cementowych itp.

A propos baronów węglowych ude-rza wiadomość, nadeszła z Warszawy, iż eksport węgla, opłaca się o tyle, że górnictwo wywożąc ten produkt zagranicą traci mniej, niżby traciło, nie wywożąc. Znaczący to, że przemysłowi węglowemu opłaca się eksportować, bez względu na wysokość ceny krajowej, wskutek czego ta ostatnia może ulec niższe — bez obawy o przyszłość naszego wywozu.

Jeśli dodamy tutaj, że odżył znowu projekt ustawy o nadzorze nad kartelami, to zrozumiemy w pełni, że przyszedł na nie „czarny dzień”. Społeczeństwo powyższe wiadomości przyjmie z zadowoleniem. Trzeba jednak żądać, aby tym razem czynnikami miarodajne konsekwentnie przeprowadziły swoje projekty i nie stawały w połowie drogi.

Krótkie informacje gospodarcze

— W roku gospodarczym 1931/32 sprzedano w Prusich Wschodnich na licytacjach 577 gospodarstw rolnych o obszarze 49.909 ha. Wśród sprzedanych gospodarstw przeważa średnia własność ziemską.

— Jak donosi korespondent „Timesa”, długi państw rolniczych Europy wschodniej szacowane są na ok. 3 miliardy dolarów.

— Bilans Banku Francji wykazuje w dniu 9 września zapas złota w wysokości 82 miliardy 400 milj. fr.

— Zakaz wywozu złomu żelaznego ze Szwecji przedłużony został do 28 lutego 1933 roku.

Z ZAGRANICZNY

(z) **Na międzynarodowych rynkach węglowych wrę walka.** „Neues Wiener Tagblatt” wywodzi, że na międzynarodowym rynku węglowym wybuchła formalna wojna. Wyrzeczenie się parytetu złota w Anglii nie poprawiło sytuacji w angielskim przemyśle węglowym. Tegoroczny wywóz węgla angielskiego stanowił zaledwie połowę wywozu z czasów dawniejszych. Do tego przyczyna się jeszcze to, że skutkiem konkurencji angielskiej wiele państw wprowadziło zarządzenia ochronne. Polski przemysł węglowy zorganizował na nowo swój eksport i zdobywa ponownie północne rynki Europy. Francja, Włochy, Węgry, Hiszpania i Austria skontyngentowały przywóz węgla, aby uchronić własny przemysł węglowy. Anglia zapowiada retorsję przeciwko tym państwom, które nie dopuszczają do przywozu węgla angielskiego.

(z) **Projekt nowej angielskiej pożyczki wewnętrznej.** Jak donosi „Daily Herald”, skarb brytyjski zamierza zrealizować w City pożyczkę wewnętrzną na sumę od 300 do 500 milionów funtów, która ma służyć przede wszystkim do spłacenia nieskonwertowanej części 5 proc. pożyczki wojennej.

Uproszczone księgi handlowe

Jak wiadomo, ustawa o podatku obrotowym przewiduje niższe stawki podatkowe dla płatników prowadzących książki handlowe. Ponieważ nie wszystkie przedsiębiorstwa mogą prowadzić książki odpowiadające zasadom buchalterji, przeto ustawa upoważnia ministra skarbu do określenia, którzy podatnicy będą mogli prowadzić t. zw. uproszczone księgi handlowe. Dokonano tego w rozporządzeniu z 13 kwietnia 1932 r. (Dz. U. nr. 41) ustalając kategorie podatników i zasady uproszczonej buchalterji. Mimo to ze sfer drobnych przedsiębiorców podnoszono, że wydanie przepisów nie wyczerpuje sprawy i że należy opracować wprost wzór, który z formalnego

punktu widzenia czyniłby zadość wymogom rozporządzenia. Czynnikiem temu zadość, Izba Przemysłowo Handlowa w Warszawie opracowała taki wzór i przedstawiła go ministrowi skarbu, który reskryptem z 10 września b. r. N. D. V. 38348/4 uznał go wraz z objaśnieniami za odpowiadający przepisom wspomnianego rozporządzenia.

Ponieważ z wzoru tego może korzystać duża ilość drobnych i średnich przedsiębiorstw w całej Polsce i z uwagi, że wzór ten został urzędowo zatwierdzony a objaśnienia mają charakter wykładni rozporządzenia, przeto podajemy go poniżej:

Mies. Dzień	Dowód Nr.	Treść zapisu	Kasa		Kupno towarów		Sprzedaż towarów		Weksle i akcepty			Wierzyciele i dłużnicy			
			Przychód (więcej)	Rozchód (mniej)	Kupno środków produkcji	Kupno towarów i środków produkcji oraz inne koszty (wydatki)	Wysokość stawki	Zmniejszenie obrotu (zwroty)	Obrót	Rodzaj	Przychód	Rozchód	Winien (otrzymali)	Ma (dali)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
							3/4 sc			w	a				

Objaśnienie do wzoru uproszczonej księgi handlowej

Rubryka 1. Wpisuje się datę, która może dotyczyć pojedynczej transakcji lub całego targu dziennego. Przy sprzedaży na kredyt każda poszczególna sprzedaż winna być w księdze oddzielnie kontowana.

Rubryka 2. Wpisuje się kolejny numer dowodu. Dowody winny być grupowane oddzielnie: jedne dotyczące zakupu, drugie sprzedaży, w kolejności od początku roku albo dla każdego miesiąca.

Rubryka 3. Wpisuje się treść czynności z podaniem ilości, ceny i firmy (nazwiska), której towar został sprzedany lub od której został kupiony. Gdy przy transakcjach gotówkowych ustalenie dostawcy lub odbiorcy jest utrudnione, wykazanie ich nie jest konieczne, trzeba jednak samemu sporządzić dowód z podaniem ilości i ceny towaru. Przy drobnych operacjach gotówkowych można wnosić zapisy bez podawania ilości towarów w sumach dziennych zestawionych na podstawie bloków lub na arkuszu obejmującym pojedyncze wpisy i wydatki w ciągu całego dnia.

Rubryki 6 i 7 obejmują koszty prowadzenia przedsiębiorstwa, które składają się z kosztów zakupu towarów czy surowców, nazwanych jako „zakup”, oraz z innych kosztów, na które składają się wszelkie pozostałe koszty, jak uposażenie pracowników, świadczenia socjalne, podatki, opał i światło, urządzenie zakładu itp. W rubrykach tych należy w myśl par. 4 ust. 4 rozporządzenia zapisywać wszystkie koszty.

Rubryki 8—10. Rozróżnianie obrotów według stawek podatkowych winno odpowiadać przepisom art. 7 ustawy z 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. nr. 17 z r. 1925, poz. 110), t. zn., że obroty podlegające różnym stawkom winny być zapisywane oddzielnie w ten sposób, iż wysokości stawki podanej w rubryce 8, winien odpowiadać obrót, podany w rubryce 10, podlegający tej stawce. Dotyczy to zarówno zapisów pojedynczych transakcji, jak i zapisów obejmujących targ dzienny. Przy zapisach targu dziennego należy prowadzić ewidencję poszczególnych sprzedaży na arkuszu w tylu rubrykach, ilu stawkom podlegają różne obroty, z wydzieleniem obrotów zwolnionych od podatku na skutek scaleń. Suma każdej z rubryk arkusza targu dziennego winna być wpisana do księgi z zaznaczeniem jakiej stawki (rubr. 8) podlega dana część obrotu (rubr. 10); obroty zwolnione będą oznaczone „sc”, bądź „0 proc.”. Po upływie miesiąca zostanie wyprowadzona suma obrotów, podlegających w tym czasie

podatkowi według różnych stawek i suma obrotów zwolnionych od podatku.

Rubryki 11—16. Rubryki te będą prowadzić przedsiębiorstwo, o ile będzie posiadało odpowiednie obroty. W rubryce 11 literami **w** i **a** odróżni weksel i akcept, w rubryce zaś 16 poda foljo książki kontowej, jeżeli ją dla swojej potrzeby będzie prowadzić.

Uwaga: Wszelkie dowody a w szczególności arkusze dziennego targu winny być przechowywane w należyty porządku dla ewidencji oraz kontroli władz i podatkowej.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Przedłużenie premij kompensacyjnych.** Ministerstwo przemysłu i handlu w porozumieniu z min. skarbu przedłużyło oficjalnie premje udzielane eksporterom odzieży w związku z t. zw. importem kompensacyjnym. Termin stosowania tych premij przy eksporcie odzieży upłynął w dniu 15 sierpnia i naskutek starań przemysłu białostockiego przedłużony został do 15 października. Naskutek starań eksporterów łódzkich przedłużenie tych premij objęło również i przemysł łódzki z tem, że po 15 października premje te będą ostatecznie zniesione.

Z KRAJU

(k) **Izby handlowe przeciw polityce P. Z. P. Z.** Związek Izb przemysłowo-handlowych R. P. uważa, że Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe winny ograniczyć swą działalność wyłącznie do akcji interwencyjnej, zaprzestając prowadzenia wszelkich transakcyj handlowych, wykraczających poza granice tej akcji, a w szczególności zaprzestając sprzedaży mąki na rynku krajowym, oraz zakupu ziemniaków na eksport. Zakupy interwencyjne zbóż winny być dokonywane możliwie równomiernie w różnych częściach kraju, przy całkowitem obejmowaniu nadwyżki podaży zboża, gdyż w przeciwnym razie powstają na rynku krajowym równocześnie dwie różne ceny.

(k) **Zatwierdzenie wzoru uproszczonej księgi handlowej.** Ministerstwo skarbu zatwierdziło przedstawiony przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Warszawie wzór uproszczonej księgi handlowej, jako odpowiadający przepisom § 4 rozporządzenia ministra skarbu z 13 kwietnia br., wydanego w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu w sprawie prowadzenia, badania i oceny ksiąg handlowych dla celów państwowego podatku przemysłowego.

(k) **Produkcja błon fotograficznych w Polsce.** Fabryka płyt i papierów fotograficznych „Alfa” w Bydgoszczy zakończyła studia nad uruchomieniem produkcji błon fotograficznych, których fabrykacja dotychczas w Polsce nie istniała. Podjęcie inicjatywy na tym odcinku nietylko stanowić będzie poważny postęp techniczny, lecz wpłynie również na zmniejszenie importu materiałów światłoczułych z zagranicy.

Bekony. W Londynie w dn. 15 bm. notowano w sh za cwt. następujące ceny bekony: duński 66 — 68; holenderski 57 do 62; polski 54 — 59. W porównaniu z tygodniem ub. polski bekon zwykłał o 2 sh, holenderski o 4 sh, duński — bez zmiany. Uboj w Danii w tygodniu ub. wyniósł 132.000. Uboj polskiego bekony wyniósł 23.000 sztuk. Tendencja ustalona.

Ub. niedzieli ks. biskup Dymek dokonał uroczystego poświęcenia nowego cmentarza dla dzielnicy wildeckiej. (Szczegóły na str. 6).

W dniu wczorajszym odbyło się uroczyste otwarcie nowowzbudowanego przy ulicy Poznańskiej, u wylotu ul. Mickiewicza, cyrku „Olimpia”. Z urzędzeniami nowoczesnie zbudowanego cyrku zaznajomił zebranych przedstawicieli władz i prasy, oraz zaproszonych gości, właściciel cyrku p. Andrzejewski. Na zakończenie odbyło się skromne przyjęcie, podczas którego wygłoszono szereg przemówień, podkreślających godną pochwałę inicjatywę i energję właściciela cyrku. Wieczorem odbyło się w hali cyrkowej międzypaństwowe spotkanie pięściarskie Polska - Włochy.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Nowy cmentarz w Poznaniu

Poświęcenia cmentarza parafji wildeckiej dokonał w ub. niedzielę ks. biskup Dymek

Ks. biskup Dymek dokonał w niedzielę uroczystego poświęcenia nowego cmentarza parafji Zmartwychwstania Pańskiego na Wildzie. Już na długo przed uroczystością zdążyły tłumy parafjan za Dębiec, gdzie na rozległych terenach, zakupionych od dwóch gospodarzy i P. K. E., utworzono piękny cmentarz-park. W uroczystości wzięła udział cała niemal Wilda ze wszelkimi organizacjami. Szpaler utworzyły męskie i żeńskie S. M. P. oraz Powstańcy. Przybyłego ks. biskupa powitano u bramy cmentarnej — poczem wprowadzono Dostojnego Celebransę przy śpiewie chóru Zmartwychwstania Pańskiego pod kier. p. Mężydły na cmentarz. Tu pod krzy-

żem witał ks. biskupa ks. prob. Fr. Torbus, którego inicjatywie i niewyczerpanej energii zawdzięczać należy nowoczesny cmentarz. Parafja wildecka — mówi ks. prob. Torbus — nie posiada własnego cmentarza i przez 5 lat grzebano zmarłych na obcych cmentarzach. To też wielką troską było ks. proboszcza, utworzenie własnego cmentarza. Po długich staraniach Wilda otrzymała wreszcie własny cmentarz.

Cały plan zadrzewienia cmentarza-parku, przeprowadzili pp.: architekt Stefan Korcz i mistrz ogrodnicy Tycner. Wspaniały krzyż na cokole, nowoczesną kostnicę wykonał i wogóle budowę całego cmentarza prowadził

— niemal bezinteresownie — parafjanin architekt p. Korcz, któremu ks. proboszcz wyraził uznanie.

Koszt budowy cmentarza wyniósł 92 595,15 zł. Był to więc niezmierny wysiłek gorliwie popierany osobiście przez ks. biskupa Dymka, i dozór kościelny.

Następnie ks. biskup ubrany w szatach liturgicznych odmówił w otoczeniu dziekana na m. Poznań księdza prał. Rankowskiego i liczego duchowieństwa litanję do wszystkich świętych, poczem dokonał poświęcenia całego cmentarza, kostnicy i krzyża. (z)

Przy grypie, zapaleniu oskrzeli, zapaleniu migdałków, katarze wierzchołków płucnych, zakatarzeniu nosa, gardzieli i krtani, chorobach usznych i ocznych, pamiętać należy, aby żołądek i kiszkę były dokładnie przeczyszczone przez użycie naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa”. Zadać w aptekach i drogeriach. ng 5434

1,80—4,00 zł; gęś 6,50—10,00 zł; para gołębi 1,00—1,10 zł; królik 1,30—1,60 zł; bażant 4,50 zł.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,80—3,20 zł; okonia 1,20—1,60 zł; lina 2,60—2,80 zł; karpas 2,00—2,40 zł; sandacza 4,00—4,60 zł; za 1 kg. węgorza 3,40—3,60 zł; suma 3,60 do 4,00 zł; mietusa 3,00—3,20 zł; leszcza 2,40 zł; białych ryb 2,00 zł. Za ryby śnięte płacono 60—70 gr mniej. Za mendel raków płacono 0,50—3,00 zł.

Za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 6—8 gr; pecek marchewki 5—10 gr; kalarepy 10 gr; 1 kg. szpinaku 40 gr; szcawiu 10—20 gr; kapusty 20—40 gr; seleru 30 gr; 1 pecek pietruszki 10 gr; 1 kg. jarmuzu 30—40 gr; 1 pecek cebuli 5 gr; za kalafior 10—60 gr; główkę sałaty 20—30 gr; 1 mdl ogórków 15—25 gr; 1 kg. bobu 30—50 gr; groszku w strączku 20—30 gr; pecek rzodkiewek 10 gr; 1 kg. rabarberu 20—30 gr; 1 kg. fasoli żółtej 30—50 gr; zielonej 15—30 gr; pomidorów 15—20 gr.

Za owoce: 1 kg. owoców suszonych 0,80 do 2,00 złotych; za 1 kg. jabłek 30—80 gr; gruszek 0,40—1,00 zł; 1 kg. borówek 1,40—1,60 zł; 1 kg. sliwek 0,40—1,00 zł; winogron 1,20—2,00 zł.

Za grzyby 1 kg. grzybów suszonych 4,00—8,00 zł; kurków (liszczyk) 60—80 gr; borowików 1,60—2,00 zł; maślaków 60 gr; pieczarek 0,60—0,70 zł; rydzów 1,60—3,00 zł; innych grzybów 50—80 gr.

Z powodu niepogody targ słaby. (hu)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Niewyjaśnione zaginięcie.** W dn. 9 września zaginął p. Maksymilian Starczewski, który mieszkał jako sublokator u p. Gryglowej przy ul. Drużbackiej 1a. Wyszedł on krytycznego dnia z domu i dotychczas nie wrócił. Na doniesienie p. Gryglowej policja wszczęła poszukiwania. P. Starczewski liczył 36 lat, był wzrostu wysokiego, szczupłym brunetem. Ubrany był w jasno-beżowe spodnie, granatową marynarkę, jasny modrakowy płaszcz i szarą czapkę. (kl.)

— * **Magazyn rowerów w komisariacie.** W komisariacie III znajdują się liczne rowery, pochodzące z kradzieży. Są tam różne fabrykaty, jak „Titan”, „Lucyfer”, „Weltadler”, „Stoever” i „Greif”. Ponadto w komisariacie tym przechowuje się gumy, ramy rowerowe, opony, błotniki i inne części rowerów, pochodzące także z podejrzaných źródeł. (kl.)

JARMARKI

— * **Kórnik.** W czwartek, dnia 22 bm. odbędzie się w mieście Kórniku jarmark ogólny.

Za spokój duszy bohaterkich lotników

Z inicjatywy zarządu Narodowej Organizacji Kobiet odbyło się dziś o godzinie 9,30 w kościele św. Marcina nabożeństwo żałobne za spokój duszy śp. por. Zwirki i śp. inż. Wigury. Nabożeństwo odprawił wikariusz parafji św. Marcina ks. Streich. Do podniesienia nastroju podczas nabożeństwa przyczynił się śpiew solowy laureatki konkursu śpiewaczego w Wiedniu p. Marji Pomorskiej i p. Kulczyńskiego.

Bardzo licznie przybyły członkinie organizacji kobiecych, członkowie Sokoła i Obozu Wielkiej Polski, oraz wierni, wypełniając świątynię po brzegi. (kl.)

Pigułki przeciw tyfusowi za darmo

Magistrat stoł. m. Poznania — wydział zdrowia publicznego donosi nam:

Wobec występujących w chwili obecnej w naszym mieście liczniej, niż zwykłym wypadków duru (tyfusu) brzuszkiego zaleca się wszystkim tym przedewszystkiem, którzy mieli lub mają w swem otoczeniu wypadki tejże choroby, by jak najobficiej korzystali ze szczepionki przeciwdurowej. Szczepionkę tę w postaci pigułek można dostać **bezpłatnie** w biurze wydziału zdrowia publicznego — magistratu m. Poznania — ratusz, pokój 72 — codziennie od godz. 9—13.

Ponieważ stosowanie szczepionki tej jest bardzo proste (połknięcie jednej pigułki na dzień przez cztery dni z rzędu) przeto użycie tego środka zapobiegawczego, który daje na dłuższy czas odporność przeciw durowi brzuszemu, nie napotyka praktycznie na żadne trudności.

KALENDARZYK

Poniedziałek, 19 września 1932.

Śłońce: wschód 5,33; — zachód 17,58; — długość dnia 12 godz. 25 min.

Księżyc: wschód 18,57; — zachód 10,50; — po pełni.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Poniedziałek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza wysoka + 15 st. C., pochmurno, wiatr południowo-zachodni, ciśnienie atmosferyczne niskie 748 mm. W ub. dobie temperatura najwyższa + 27 st. C., najniższa + 14 st. C. Ilość opadu 8 mm.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Wczoraj — 0,17 m., dziś — 0,16 m. Kal. rzk.: Januariusz; jutro Eustachy. Kal. słow.: Krzepimir; jutro Myślisław.

Zebrania

- Dziś o 19,45 „Sokół” zebr. zarządu okręgowego na boisku sokolem;
- o 20 Narodowa Organizacja Kobiet (Wilda) u p. Kasprzakowej, ul. Kilińskiego 15;
- o 20 Pracodawcy w zawodzie krawieckim u p. Jarockiej ul. Masztalarska 8a;
- o 20 Stow. Młodzieży Obywatelskiej (Śródmieście) w ognisku al. Marcinkowskiego 26;
- o 20 Kat. Tow. Rzemieślników Polskich w Domu Król. Jadwigi;

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Złotym Lwem, Stary Rynek 45. — Apteka Sapieżyńska, pl. Sapieżyński 1. — Apteka Chwaliszewska, Chwaliszewo 76. —

Apteka pod Eskulapem, plac Wolności 13.

Wilda: Apteka pod Koroną, G. Wilda 61. Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12.

Lazarz: Apteka przy Parku Wilsona, ul. Marsz. Focha 47.

W innych dzielnicach apteki tam się znajdują.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Sodalicia Marjańska Akademików w Poznaniu** urządziła w dniach od 4 do 8 października włącznie rekolekcje zamknięte w Puszczykowie. Ogólne przypuszczalne koszty od osoby wyniosła około 4 zł. — Zgłoszenia prosimy kierować do Sodalicii, Poznań, Coll. Minus (skrzynka sodalicyjna).

OSOBISTE

— * **Krzyż i Medal Niepodległości** otrzymał za udział w powstaniu wielkopolskim p. dr. Ludwik Podkomorski z Poznania.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Sekcja Misyjna Sodalicii Pań Miejskich.** Zebranie sekcji odbędzie się we wtorek, 20 bm. o godz. 17 w Szkole Społecznej, ul. Podgórna 12b. Wykład wygłosi O. Bajerlein-Marjański na temat: „Obecny stan misyj na ziemiach dawniejszego państwa Jezuitów w Argentynie”. O godz. 16,45 odbędzie się krótka wspólna modlitwa na intencję misyj w kaplicy św. Teresy w kościele św. Marcina.

— * **Koło Katechetyczne w Poznaniu.** Zebranie członków odbędzie się w czwartek, 22 bm. o godz. 17 w seminarjum nauczycielskim im. Ew. Estkowskiego przy ul. Fr. Ratajczaka 30. O liczny udział prosi Zarząd.

— * **Obwód I Związku Drogerzystów Rplitej Polskiej.** Miesięczne zebranie odbędzie się 20 bm. w Domu Kupiectwa Polskiego, Poznań, ul. Zwierzyniecka 12. — Na porządku obrad m. in. wykład p. red. H. Grudzińskiego „O nowym kodeksie karnym”.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Pielgrzymka do Lourdes** wyjeżdża z Poznania 16 października o godz. 14,43 i zwiedza Kolonję, Paryż, Lisieux, Lourdes (pobyt 2 i pół dnia), Niceę, Padwę, Wenecję. Powrót i rozwiązanie pielgrzymki nastąpi w Katowicach 27 października o godz. 7,46. — Koszty przejazdu z całem utrzymaniem, hotelami wynosi dla kl. III — 533 zł, dla klasy II — 697 zł. Zgłoszenia przyjmuje jeszcze do 29 bm. sekretariat Tow. „Pielgrzym” w Poznaniu, ul. św. Józefa 5, tel. 20-62.

— * **Sodalicia Pań Zawodu Kupieckiego w Poznaniu.** Na pielgrzymkę jubileuszową do Częstochowy można odbierać bilety kolejowe za okazaniem legitymacji pielgrzymkowej u prezydentki Sod., p. A. Smoczyńskiej, św. Marcin 2 I.

— * **Z Państwowego Instytutu Dentystycznego.** Egzamin kwalifikacyjny dla kandydatów, ubiegających się o przyjęcie na studia do Państwowego Instytutu Dentystycznego, odbędzie się dnia 22 bm. o godz. 8 rano w Anatomicum, ul. Chałubińskiego 5

— * **Nowowstępującym studentom na wydział rolniczo-leśny** udzielają informacji z komisji wakacyjnej Kl. Demetria asystentki: inż. L. Nawrocki w zakładzie zoologii i entomologii (Sołacka 10) i A. Kubis w zakładzie meteorologii i klimatologii (Coll. Minus) codziennie od godz. 13—14.

— * **Ważne dla emerytów i inwalidów wojennych.** Dowiadujemy się, że począwszy od dnia 1 października 1932 r. ulega zmianie dotychczasowy system wypłaty zaopatrzeń emerytalnych i rent inwalidzkich. Zmiana ta polega na tem, że począwszy od wspomnianego terminu wypłaty uskutecznią będą bezpośrednio właściwe urzędy pocztowe, bez pośrednictwa P. K. O. W tym celu urzędy te otrzymają od władz skarbowych specjalne wykazy emerytów oraz inwalidów i osób nich pozostałych, zamieszkałych w określonych odnośnych urzędach pocztowych. — **Nie dotyczy to jednak jednorazowych wy-**

płat z tytułu kosztów przesiedlenia, pośmiertnego, odprawy itp. pochodnych zaopatrzeń, jak również i wypłat z tytułu tych nowych przerachowań z nowej ustawy inwalidzkiej, które na skutek wniesionego odwołania lub dodatkowego przedłożenia dokumentów, uzasadniających rozszerzenie o dodatek rodziny, zostały przez władze skarbowe sprostonwane względnie dodatkowo uzupełnione. Zmiana nie dotyczy również zaopatrzeń emerytalnych, które na życzenie osoby uprawnionej przelwane są na jej konto w P. K. O. Omawiana zmiana systemu wypłat zaopatrzeń emerytalnych i rent inwalidzkich wprowadzona została przedewszystkiem w interesie samych emerytów i rentobiorców, gdyż wobec tego, że sieć urzędów pocztowych jest bardzo duża, zainteresowani będą mogli znacznie łatwiej uzyskać potrzebne informacje co do stanu ich zaopatrzenia, nie będąc zmuszeni do ponoszenia znacznych nieraz wydatków na koszty podróży do siedziby właściwych władz skarbowych względnie oddziałów P. K. O.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Z targu.** W dniu 19 bm. na placu Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 2,80—3,00 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,20—3,60 zł; 1 kg. twarogu 0,70—1,00 zł; za litr śmietany 1,20—1,60 zł; mleka pełnego 20 groszy; za mendel jaj 1,50—1,60 zł.

Za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1,80—2,00 zł; słoniny wędzonej 2,20—2,40 zł; wieprzowiny 1,40—2,00 zł; wołowiny 1,40 do 2,00 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; skopowiny 1,40—2,20 zł; koziny 0,80—1,20 zł; smalcu 2,40—2,80 zł.

Za drób i dziczyznę: kura 2,50—4,00 zł; perlica 3,00—3,50 zł; indyk 3,00 zł; para kurcząt 2,00—3,50 zł; kaczką

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— * **Budźny.** (Nowe dzwony.) Staraniem ks. prob. Łakoty sprawiono dla tułtejszego kościoła dwa nowe dzwony, ulane w odlewni Braci Felczykowskich w Przemyslu. Na jednym dzwonie widnieje obraz św. Stanisława Kostki z napisem „Dzwon ten sprawiono Bogu na chwałę ze składek rodaków z Ameryki”, na drugim zaś obraz św. Krzysztofa z napisem: „Św. Krzysztofie użyj nam swej opieki”, oraz drugi napis: „Z dobrowolnych składek parafjan R. P. 1932”. (bk.)

— * **Kępno.** (Pożar.) W dniu 14 bm. w Felkowskiej spaliła się w gospodarstwie rolnika Niemanda Karola stodoła ze zbożem, szopa i narzędzia rolnicze. Pogorzelec oblicza straty na 20 000 złotych. Następnie ogień przedostał się na zabudowania sąsiada Kaczmarka Józefa, któremu spaliła się stodoła ze zbożem, chlew i narzędzia rolnicze. Kaczmarek oblicza swe straty na 40 000 zł. Pożar spowodował Niemand wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem. Dalsze dochodzenia w toku. (z.)

— * **Lwówek.** (Nieszczęśliwy wypadek.) W dniu 12 bm. podczas jazdy spłoszyły się konie robotnikowi Neumannowi Franciszkowi. W czasie biegu Neumann spadł z wozu, lecz zaplątany w lejca, był wleczony za wozem na przestrzeni około 100 m, wskutek czego odniósł bardzo ciężkie uszkodzenia ciała i w drodze do szpitala zmarł. Wina osób trzecich nie zachodzi. Władze sądowe powiadomiono. (z.)

— * **Mogilno.** (Z Rady miejskiej.) Celem konwencji kredytu budowlanego w kwocie 48 000 zł. przyznanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego, rada miejska uchwalila zaciągnąć w Banku Gosp. Kraj. nową pożyczkę długoterminową w kwocie 32 500 zł w 7 proc. listach zastawnych VII emisji Bk. G. K. i drugą w kwocie 16 300 zł w 8 proc. obligacjach budowlanych II emisji. W miejsce ustępującego opiekuna społecznego p. Grylewicza wy-

brano mistrza rzeźniczego p. Fr. Wojciechowskiego.

— (Osobiste.) Naczelnik Urzędu Pocztowego p. K. Górski z Trzemeszna został mianowany naczelnikiem Urzędu Pocztowego w Mogilnie. — Na obwód rozjemczy Józefowo 12. Mogilna został mianowany zastępcą rozjemcy p. Bolesław Sobieralski, rolnik z Parlinka.

— (Strzelanie żniwne.) W niedzielę odbyło się na strzelnicy Bractwa Kurkowego strzelanie o „królestwo” żniwne. Zwycięzcą został p. Lisiecki Franciszek, rolnik, drugie miejsce zdobył p. Brauer Kajetan, trzecie p. Grabianowski, mistrz rzeźniczy, wszyscy z Mogilna. (mm)

— * **Oborniki.** (Z sejmiku powiatowego.) Na ostatnim posiedzeniu sejmiku starosta wygłosił sprawozdanie za rok obrachunkowy 1931-32. Sejmik udzielił wydziałowi powiatowemu pokwitowania. — Przyjęto również sprawozdanie z działalności Komunalnej Kasy Oszczędności pow. obornickiego. Następnie uchwalili sejmik dodatki komunalne do państwowych podatków, jak w roku ubiegłym. Sejmik wyraził zgodę na przekształcenie Komunalnego Związku Kredytowego w Poznaniu na Związek międzykomunalny. Do komisji szacunkowej dla spraw podatku dochodowego na okres 1933-35 wybrano pp. Turnę z Objezierza, Kozubskiego z Bogdanowa i Muszaka z Kowanówka, zastępcami pp. Kosmowskiego z Owieczek, Ignasiaka z Ludom i Nowaka z Wymysłowa.

— (Z Kasy Oszczędności.) Mimo ujemnych warunków gospodarczych interesy rozwijały się dobrze. Obrót ogólny w roku 1931 wyniósł 17 555 797 zł. Weksli zdyskontowano w ciągu roku obrachunkowego na 3 177 004 zł. Wykupiono weksli na zł 2 601 683. Ogólna suma weksli protestowanych wynosi 65 283 zł. Ilość wydanych pożyczek na weksle i do dyskonta przyjętych weksli wśród roku 1931 wynosi 5 180, zatem dziennie załatwiała kasa około 32 interesantów wekslowych. Tak jak w latach poprzednich zarząd przy udziale pryncypa kierował się wielką względnością wobec ciężkiego położenia dłużników. Z ogólnego osobistego kredytu ko-

rzyszają rolnicy w 75 proc., reszta składa się na drobnych kupców i rzemieślników. W swej polityce kredytowej kieruje się kasa zasadą udzielania drobnych kredytów, zaspokajając w ten sposób potrzeby jak najliczniejszych warsztatów pracy w powiecie.

— (Ofiara Warty.) Z Warty wyłowiono na terenie lasu Szymankowa zwłoki nieznannej kobiety, około lat 45. Nieboszczyka jest wzrostu średniego, włosy ciemno-blond, ubrana czarno.

— (Świątobradstwo.) W nocy skradziono z obrazu Matki Boskiej w Dąbrówce Kościelnej 2 pary bursztynowych korali, parę kolczyków, pierścionek, łańcuszek, z krzyżem. Wszystkie te rzeczy były posrebrzane. Ci sami złoczytcy włamali się przez okno do mieszkania ks. prob. Pyszkowskiego i skradli 40 zł gotówki i 9 łyżek srebrnych.

— (W ręce niemieckie?) W Obornikach krają wersję, że urzędnik p. Czech zamierza sprzedać swoją realność po Kordylewskich przy ul. Majora Dobrzyckiego w ręce niemieckie. (Kko.)

— * **Obrzycko.** (Wypadek z bronią.) P. Tadeusz Twardowski z Kobylnik postrzelił się w prawą rękę. Wypadek wydarzył się podczas ładowania dubeltówki; nabój z nieznaną przyczyną eksplodował, powodując rozerwanie lufy. Rannego przewieziono do szpitala św. Józefa w Szamotułach. (po)

— * **Ostrów.** (Osobiste.) Opuszcza parafję naszą ks. Aleksander Sterczewski, udając się dla celów naukowych do Lwowa.

— (Z Akcji Katolickiej.) Miejskowe organizacje katolickie, wchodzące w skład Akcji Katolickiej, odbyły tu pod przewodnictwem prezesa p. komandora Jankowskiego zebranie celem przygotowania się do Dnia Katolickiego, który, jak wiadomo, odbędzie się w święto Chrystusa Króla. Uchwalono obdyć uroczyste nabożeństwo i wielki pochód manifestacyjny. Poruszono również sprawę rewji, która ma się tu odbyć w niedzielę w świetlicy Kolejowego Przystanku Wojskowego. Świetlica ta powstała kosztem ogółu i została poświęcona przez miejscowego księdza proboszcza. Ostatnio zamieniono świetlicę na teatr i nadano mu nazwę „Kameleon”. W obecnej rewji występują dziewczęta w papierowych bardzo niedostatecznych okryciach. Powzięto uchwałę, by władze zbadały sprawę.

— (Z szkolnictwa.) Dotychczasowe długoletnie nauczycielki przy tutejszym gimnazjum żeńskim pp. Danecka, Malakowa i Janiszewska przeniesione zostały jako nauczycielki do miejscowych szkół powszechnych. (n)

— * **Rawicz.** (Z Rady miejskiej.) Rada miejska przyjęła do wiadomości sprawozdanie z miesięcznych rewizji głównej kasy miejskiej, kasy i ksiąg zakładów miejskich oraz Komunalnej Kasy Oszczędności. Na propozycję komisji opieki społecznej wybrano przez głosowanie nowych opiekunów społecznych pp. em. kpt. Kitłasa, Dolińskiego, Mielcarskiego, Malińską, Machalewskiego, Frackowiaka, Pobiśiaka, Urbańskiego. Rada miejska przyjęła do wiadomości zatwierdzającej sprawozdanie rachunkowe budżetów administracji miejskiej i przedsiębiorstw komunalnych za rok 1931-32. Sprawa budowy wodociągów okazała się szczególnie ważną. Może przysiąc chwila, że powrócić będzie trzeba do naszych szacownych a zapomnianych pomp i studni. Wysokość kapitału zakładowego poszczególnych zakładów miejskich przez głosowanie przyjęto. Przyjęto wniosek magistratu bezpłatnego pomieszczenia Policji Państw. w budynku ratusza. Większością głosów przyjęto uchwalenie stawek podatkowych opłaty kanalizacyjnej na rok budżetowy 1932-33. Stawki podatkowe dodatku komunalnego do państw. podatku dochodowego na r. 1932 przyjęto. Targi odbywać się będą we wtorki i piątki.

— (Osobiste.) Dyr. Seminarjum Nauczycielskiego p. J. Wesolowicz obchodził 18 bm. 25-lecie pracy pedagogicznej. (rs.)

— * **Środa.** (Pożar wskutek uderzenia piorunu.) Podczas niedzielnej burzy uderzył piorun w zabudowania rolnika p. Antoniego Muszyńskiego w Środzie. Pastwą płomieni padła stodoła ze zbożem, stajnia, chlew i narzędzia rolnicze, wartości około 180 tys. złotych. Straty pokrywa ubezpieczenie ogniowe. (kl.)

— * **Szamotuły.** (Z Bractwa Kurkowego.) W środę, 21 bm. o godz. 8.30 wieczorem odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie Bractwa Kurkowego w strzelnicy. Na porządku obrad pomiędzy innymi wybór dwóch członków zarządu. (sc.)

— * **Września.** (Ze zjazdu Ochotn. Straży Ogniowych.) Jury konkursów O. S. P. we Wrześni przyznało nagrody: w grupie II. nagrodę I O. S. P. — Gniezno, II nagrodę kolejowej S. P. — Gniezno, III O. S. P. — Września; w grupie IV. I nagrodę kol. S. P. — Września, II O. S. P. — Owieczki p. Gniezno, III O. S. P. — Strzałkowo, IV O. S. P. — Karczewo p. Gniezno, V O. S. P. — Rzegnowo p. Gniezno.

— (S. M. P.) Z okazji pięcioletniego istnienia S. M. P. w Jarząbkowie obdył się zjazd, w którym udział brało wiele druchów i druhów z pobliskich miast i wiosek.

— (Zmiana właściciela.) Dom przy ul. Warszawskiej nabył od p. L. Chmielnika p. Ign. Bukajewicz za cenę 25 tys. zł.

— (Samobójstwo.) Młody urzędnik wójtostwa ze Sobiesiernia St. K., pocho-

dzący ze Słomowa, odebrał sobie w Bydgoszczy życie wystrzałem z rewolweru. Powodem samobójstwa było sprzeniewierzenie niedużej kwoty pieniężnej na szkodę kasy wójtostwa i obawa przed następstwami.

— (Z życia Kółek Rolniczych.) Kółko Rolnicze w Jarząbkowie, istniejące od lat 32, a obecnie kierowane umiejętnie przez prezesa p. Cichockiego z Zólcza, obchodziło w niedzielę 11 bm. uroczyste poświęcenie sztandaru. Na intencję kółka obdyło się nabożeństwo, po którym ks. prob. Berger poświęcił sztandar i przemówił do licznie zebranych różnych towarzyszy i przybyłych delegacji. Wyruszone potem na uroczyste zebranie, na którym wręczono dyplomy za wydajną pracę na rzecz kółka pp. dr. St. Chrzanowskiemu z Czechowa, Napierale, Urbanowskiemu, Misiowi, Pietraszakowi z Jarząbkowa i Tabacie z Mierzewa. (y)

— * **Wrzysk.** (20 stogów zboża pod młot.) Jeden z tuł. komorników sądowych ogłasza publiczną przymusową sprzedaż w majątności Niezychowo 6 stogów pszenicy, 4 stogi żyta, 2 grochu z owsem, 2 mieszanek i trzy saskie jęczmienia, a w majątności Śmielin 6 stogów jęczmienia. Przetarg ma obdyć się dnia 16 bm. Właściciele są w obu wypadkach narodowości polskiej. (ski)

— * **Wieleń.** (Poświęcenie pomników.) W sobotę 10 bm. obdyła się tu uroczystość żałobna oraz poświęcenie pomników dwóch strażników granicznych i to śp. Giza Jana i śp. Nowakowskiego Michała. Obaj padli na posterunku, życiem własnym przyrzucając gorliwość w służbie.

— (S. M. P.) W niedzielę 11 bm. tu teje b. ruchliwe S. M. P. zorganizowało dzień sprawności fizycznej. Osiągnięte wyniki świadczą o dość dobrem wyrobieniu sportowem młodzieży, stowarzyszonej w S. M. P.

— (Kradzież drobiu.) W Wrzeszczynie od dłuższego czasu grasuje nieuchwytna szajka złodziei, których specjalnością jest kradzież drobiu. Ostatnio, w nocy na 12 bm. znowu w kilku gospodarstwach skradziono kilkadziesiąt kur. (ls)

— * **Ujście.** (Z rady miejskiej.) W miejsce przewodniczącego rady miejskiej p. Franciszka Sławińskiego, który urząd ten złożył, wybrała rada miejska przewodniczącym p. Konrada Harwasa, który już poprzednio urząd ten piastował. (um)

— * **Zbąszyń.** (Koncert.) Staraniem prezesa miejscowych kół śpiewaczych odbędzie się koncert wokalnie-instrumentalny ku uczczeniu Stanisława Moniuszki w niedzielę, dnia 2 października na sali strzelnicy. Początek o godz. 20. Po koncercie zabawa taneczna. Czysty zysk przeznaczają się na biednych miasta Zbąszynia.

— * **Żerków.** (Pożar.) We wtorek wybuchł u gospodarza Kaczmarka w Wilkowycy pożar, który strawił doszczętnie całą stodołę ze zbożem i maszynami rolniczymi. Straty pokrywa ubezpieczenie. (zl)

Z Pomorza

— * **Chełmno.** (Samobójstwo.) Zofja Zatorska z Chełmna, lat 25, bawiąc w gościnie u rolnika Szymańskiego w Górnych Wymiarach, popełniła samobójstwo wystrzałem z dubeltówki. Przyczyną rozpaczliwego kroku ma być zawiedziona miłość. (x)

— * **Chojnice.** (Gwałtowna burza.) W dotychczasowi przeszli częściowo do szkoły wydziałowej lub gimnazjum w Gnieźnie i Wrześni, a częściowo do miejscowej szkoły powszechnej.

— (Z klubu tenisowego.) Niedawno założony klub tenisowy cieszy się powodzeniem. Obdyły się zawody eliminacyjne o mistrzostwo klubu. Do zawodów stanęło 34 członków. W spotkaniu pań mistrzynią została p. Krallówna Aniela, wicemistrzynią p. Szymańska Wanda; w spotkaniu panów mistrzem został naczelnik sądu p. Cerkaski Zdzisław, wicemistrzem p. Ogórkiewicz Leon.

— (Z Ochronki.) Ochronka pod wezw. św. Józefa, prowadzona przez SS. Stuzebniczki Marij, urządziła w niedzielę 11 bm. zabawę dzieci.

— (Kradzież.) W pobliskim Witkówku skradziono ze spichrza p. Ludwiga dwa worki zboża. Policja witkowska naziątrż wysłędziła złodziei. (mc.)

— * **Grudziądz.** (Ruch budowlany.) Na terenach folwarku miejskiego Kunterstyn powstaje nowa dzielnica miasta. Na wykończeniu jest obecnie około 20 gustomywnych jedno- i dwupiętrowych will; około 15 dalszych will rozpoczęto prace wstępne, tak że na jesień nowa kolonia składać się będzie z 35 will. Najokazalszym gmachem w tej dzielnicy jest wykończony już sierociniec S. S. Elżbiatank, który stanął kosztem 600 000 zł. (ski.)

— * **Starogard.** (Zakłuty nożami.) We wsi Wda pod Starogardem został podczas sprzeczki na śmierć zakłuty nożami niejaki Stefan Gracz ze Skórcza. Zabójców, 2 braci Bukowskich i Br. Jędrzejewskiego, aresztowano. Sprawę skierowano do prokuratury.

— (Wypadek kolejowy.) Na szlaku kolejowym Starogard — Kościerzyna na stacji Liniewo wpadła pod pociąg osobowy niejaka Lucja Wryczówna, odnosząc zmiążdżenie lewej nogi do kolana. W stanie beznadziejnym przewieziono ją do szpitala.

— (Plan rozbudowy miasta.) Rada miejska uchwaliła na swem ostatniem

posiedzeniu wykonać plan rozbudowy miasta Starogardu, którego wykonanie powierzono inż. Ulatowskiemu z Torunia. Plan ten kosztować będzie miasto 11 000 złotych. (as)

— * **Tczew.** (Śmierć dziecka w Wiśle.) W sobotę po południu utonął w Wiśle 9-letni uczeń szkolny Kowalski Chłopiec wraz z innymi chłopcami bawił się na tratwach i wpadł do Wisły.

— (Z gospodarki miasta.) Niedobór łaźni miejskich wynosił w rb. 10 185 zł. Rzeźnia miejska wraz z ubojem eksportowym przyniosła zysk w wysokości 58 295 zł. Na pomoc dla bezrobotnych naszego miasta wydano 177 754 zł. (ds)

— * **Jabłonowo.** (Pożar wskutek gromu.) Podczas ostatniej gwałtownej burzy uderzył piorun w zabudowania majątności Kruszyny, której właścicielem jest ziemianin Weissermel. Spaliła się stodoła dominjalna wraz z tegorocznym zniwem i zapasami paszy. Szkody wynoszą około 80 000 zł. Właściciel był ubezpieczony na 28 000 fr. szwajc. (x)

Z Kaliskiego

— * **Kalisz.** (Zgon działaczki.) Dnia 16 bm. zmarła w Kaliszu śp. Felicja Łączkowska, przeżywszy lat 69. Zmarła należała do bardzo czynnych jednostek w życiu społecznym Kalisza jeszcze przedwojennego. W r. 1885 zakłada w Kaliszu tajną uczelnię dla panienek, którą prowadzi do r. 1914. W r. 1905 organizuje „Piłki Literackie”, które przetrwały do dnia dzisiejszego. Jest też założycielką na wiele lat przed wojną tajnej czytelnicy, która później przeobrażona została w czytelnicy publiczną im. A. Mickiewicza w Kaliszu. Pomimo późnego wieku, była czynną do ostatnich prawie chwil swego życia. (mk.)

— * **Słupca.** (Koń zabij człowieka.) We wsi Drażna gm. Młodziejewo zachorował u rolnika Woźniaka koń. Z ciekawości do konia tego podszedł mieszkaniec wymienionej wsi, 44-letni rolnik Kujawa; załężył koń kopnął Kujawę w brzuch, tak że nieszczęśliwy po kilkunastu godzinach męczarni zmarł.

— (Awantura uliczna.) W niedzielę przed wieczorem na ul. 11 Listopada powstało wielkie zbiegowisko. Tłum zbiegł się na głośne jęczenie leżącego na bruku i krwią oblanego młodego człowieka. Okazało się, że był to 16-letni N. ze Słupcy, który został napadnięty i pobity ki-

jem przez swego rówieśnika J. Znajomi pobitego przenieśli go do pobliskiej studni, ze krwi obmyli a następnie zabrali do domu.

— * **Wieluń.** (Niezwykła „Koepekniada“.) W dniu 28 sierpnia rb. przybyło 3 nieznanymi osobnikami do Marjanny Frankiewiczowej, zam. we wsi Wielka Wieś gm. Widawa pow. łaskiego. Podając się za wywiadowców policyjnych, przeprowadzili rewizję w poszukiwaniu wódki i sacharyny. Przy rewizji „wywiadowcy” znaleźli 2 200 zł, których naturalnie nie omieszkali z sobą zabrać. Energiczne dochodzenia policyjne wykryły niebieskich ptaszków w dniu 15 bm. Okazało się, że są to: Pawlicki Józef, lat 33 z Konopnicy pow. wieluńskiego, Jagiło z pow. łaskiego oraz Werner z Łodzi.

— (Najechny przez samochód.) W dniu 16 bm. samochód osobowy L. D. 373, należący do p. Murzynowskiego z Wolnicy Niechmirowskiej pow. sieradzkiego najechnał na rogu ul. Niedzielskiej i Krakowskiego Przedmieścia na chłopca lat 10 Tomczyka Feliksa, syna Józefa, zam. w Wieluniu przy ul. Ewangelickiej. Oprócz ogólnej kontuzji ciała, ofiara wypadku odniosła ciężkie rany głowy. W stanie nieprzytomnym odwieziono chłopca tym samym samochodem w towarzystwie st. post. P. P. Soleckiego do szpitala Wszystkich Świętych w Wieluniu. Zaznaczyć należy, że kierowca wspomnianego samochodu Wołoszyk Stanisław, lat 30, syn Marcina, nie ma prawa jazdy i, jak się dowiadujemy, p. Murzynowski postuguje się wymienionym kierowcą już od kilku lat. Obecnie znajduje się on pod opieką policji.

— (Śmiertelny wypadek podczas młócenia zboża.) W dniu 16 bm. podczas młócenia zboża u Romana Maciaszczyka w Hubach Wieruszawskich pow. wieluńskiego została zabita Marjanna Włos, żona Jakóba, lat 56. Powodem strasznego wypadku było wciągnięcie ubrania nieszczęśliwej przez wał transmisyjny.

— (Z teatru świetlnego.) Zaledwie przed kilku dniami otworzył swoje podwoje dźwiękowy teatr świetlny „Polonia”, a już cieszy się ogromnym powodzeniem nie tylko miejscowych gości, ale całego powiatu, którzy umieli ocenić energię i zabieg właścicieli pp. Hryniewiczich, dających publiczność programami, które stoją na bardzo wysokim poziomie artystycznym. Należy zaznaczyć, że obecnie grany obraz „Marokko” spotkał się z nadzwyczaj przychylnym przyjęciem publiczności. (wk.)

Walka

z ostrzeliwującymi się kłusownikami

Jeden zabity, drugi ciężko ranny, trzeci zbiegł

Niezwykle krwawa walka z kłusownikami rozegrała się w ub. sobotę w lasach pod Potulicami w powiecie wągrowieckim. W dniu 17 września strażnicy leśni Jan Churdak i Adam Chrostak z Potulic podczas patrolowania w lesie napotkali kłusowników na stanowisku. Byli to Adolf Chata, Willy Steinbrenner z Zezeń Nowych w powiecie wągrowieckim i Józef Kasprzak z Lunowa. Kłusownicy mieli już zabiją sarnę, gdy strażnicy wezwali ich do złożenia broni i zwrotu zastrzelonej zwierzyny. Nie zareagowali na wezwanie, poczęli uciekać. Po kilku krokach poczęli ostrzeliwać się, na co strażnicy leśni odpowiedzie-

li również strzałami. Rozpętała się dzika strzelanina obustronna, podczas której zabity został kłusownik Adolf Chata, a Willy Steinbrenner legł ciężko ranny. Kasprzak zbiegł w ogólnym zamieszaniu. Poranionego Steinbrennera przewieziono do szpitala. Zwłoki Chaty zabezpieczono do dyspozycji władz sądowych, które zjechały na miejsce celem przeprowadzenia wizji lokalnej. Za ukrywającym się dotychczas Kasprzakiem prowadzony jest pościg.

Władze śledcze wszczęły dochodzenia, które ujawnią zapewne jeszcze innych kłusowników w tamtejszych lasach. (kl)

Po sezonie letnim w Gdyni

Biurowakwizycji — Skóry dla Baty — „Pro Arte“ redivivum Młody bandyta — Wydzierżawienie holowników

W Urzędzie Morskim, gdzie dokonuje się obecnie zmian, których wymagają potrzeby gospodarcze naszego portu, utworzono ostatnio specjalne biuro akwizycji, które zajmować się będzie ściąganiem ładunków do Gdyni, w szczególności czechosłowackiego importu i eksportu zamorskiego. Na czele tego biura staje p. Władysław Gieysztor, dotychczasowy kierownik wydziału eksploatacyjnego. Do pomocy będzie miał wykwalifikowanego taryfistę p. Wiśniewskiego i urzędnika p. Sobańskiego. Kierownictwo eksploatacji powierzono zostało p. St. Borkowskiemu. Biuro akwizycji — nowa komórka — może przysłużyć się Gdyni bardzo wydatnie i ze skromnych zaczątków może się przekształcić w silną instytucję, której wpływy sięgną nawet poza Europę.

Niemiecki parowiec „Victor” przywiózł tutaj z Hamburga 107,3 tonn skór i półfabrykatów skórzanych, przeznaczonych dla znanej czeskiej fabryki obuwia Bata. Pierwszy tego rodzaju tranzyt w Gdyni skierowany został koleją do Czechosłowacji.

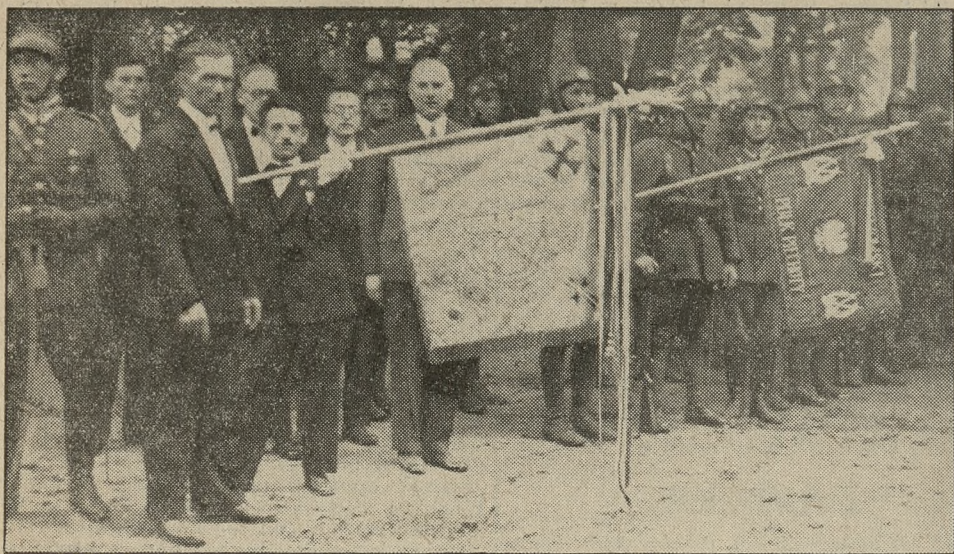
W lokalu, w którym mieściło się poprzednio „Café Cristal”, zaistalowano z dużym wysiłkiem „Dom Ludowy”, gdzie mają się odbywać zebra-

nia, przedstawienia, odczyty itd. W „Domu Ludowym” znalazł schronienie teatr amatorski „Pro Arte”, znany z poprzednich występów w sali kina „Bajka”.

Sąd tutejszy skazał na pięć lat ciężkiego więzienia bardzo młodego człowieka, Jana Hermana, za zbrodnie morderstwa, dokonane na osobie Fr. Rycherta, handlarza ryb z Wielkiego Kacka. W grudniu ubiegłego roku, Herman, w celach rabunku, napadł go na drodze publicznej i postrzelił z browninga. Zapytany, gdzie się nauczył strzelać, odpowiedział, że w „P. W.”

Od 15 bm. „Żeg. Polska”, S. A., objęła w porcie holowanie statków. Urząd Morski wydzierżawił „Żegludze” holowniki „Ursus”, „Bizon”, „Tur” i „Zubr”. Choćby taryfa za holowanie pozostała niezmienną, to jednak przypuszcza się, że w rękach prywatnego przedsiębiorstwa obsługa holowników będzie mniej deficytowa. Kierownikiem działu holowniczego w „Żegludze Polskiej” został p. Zaborczycki, który w swoim czasie starał się o wydzierżawienie holowników Urzędu Morskiego na własny rachunek. S. B.

Uroczystość b. żołnierzy 1 pułku Strzelców Wlkp.

Towarzystwo b. żołnierzy 1 pułku Strzelców Wielkopolskich obchodziło jak już pokrótce pisaliśmy wczoraj 10-lecie swego istnienia, połączone z poświęceniem sztandaru. W związku z tą uroczystością toczyły się w „Dworze Grunwaldzkim“ obrady zjazdu, który zgromadził około 800 uczestników.

Po nabożeństwie w kościele garnizonowym rozwinął się długi, barwny pochód, który przy dźwiękach orkiestry 55 p. p. ulicami miasta udał się na uroczystą akademię do wspomnianego lokalu. Uroczystość otworzył przemówieniem prezes p. St. Budzynski stwierdzając, że 1 pułk Strzelców Wlkp. walnie pomagał w odbudowie ojczyzny, a i teraz żyją tradycje pułku w sercach zgromadzonych. Następnie prezes wita licznych przybyłych przedstawicieli władz państwowych, wojskowych, miasta, prasy, samorządowych, rodziców poległych bohaterów i członków. Po wniesieniu okrzyku na cześć Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta i odegraniu hymnu narodowego, odczytano list usprawiedliwiający nieobecność gen. Konarzewskiego. Prezes wytlumaczył też nieobecność pułkownika Paskiewicza b. dowódcy 1 pułku

Strzelców Wielkop., a obecnie 55 p. p.

Z kolei dowódca 55 p. p. pułk. Rowecki w przemówieniu nawiązał do zasług pułk. Paskiewicza, który z pułkiem swym odnosił wszędzie, gdzie się zjawiał czy to pod Lwowem, czy na Ziemi Czerwińskiej świetne zwycięstwa. 1 pułk Strzelców Wielkopolskich (obecnie 55 p. p.) pod jego hetmaństwem zdobył m. in. Minsk Litewski, co uważać należy za wielką zasługę. Bohaterski pułk zdobył 700 Krzyży walecznych, „Virtuti militari“ i inne odznaczenia. Pamięć zmarłych żołnierzy z tego pułku uczczono przez powstanie.

Następnie przemawiał pułk. Wład, podnosząc bohaterstwo pułku, przedstawiciel p. wojewody oraz radca Kultys im. miasta. Dalej przemawiali przedstawiciele rezerwiści 57 p. p., 14 p. a l., b. czwartaków, b. 10 pułku Strzelców Wielkop., 55 p. p. itd. Fragment z historii pułku skreślił kap. Ratajczak, poczem przemówił jeszcze pułk. Rataj w gorących i serdecznych słowach.

Po koncercie 55 p. p. dokonano wspólnej fotografii, poczem za zasługi około rozwoju Towarzystwa wręczono dyplomy i odznaczenia. (z)

Artysta cyrkowy na tronie królewskim

Do najzuchwalszych awanturników, jakich zna historia ostatnich lat dziesiątek, zalicza się niewątpliwie Otto Witte, który nie zawahał się sięgnąć po koronę królewską. Posłuchajmy, co on sam o swojej karierze opowiada:

„Dzisiaj jestem człowiekiem 60-letnim, który z trudem zarabia na utrzymanie sztukami kuglarskimi, a przecież robiłem niegdyś historię, i byłbym może w niej odegrał ważniejszą rolę, gdyby nowoczesna technika nie stanęła mi na drodze.

Od 9 roku włóczyłem się po świecie jako czarodziej, poltykacz mieczów i artysta cyrkowy. W r. 1898 przybyłem do Białogrodu, stolicy Serbji. O sztuce mojej usłyszała królowa matka Natalja i zawiadła mnie na przedstawienie w placu królewskim. Udało mi się pozyskać łaski rodziny królewskiej, które pozostały mi nawet wówczas, kiedy w transie przepowiedziałem: że król Aleksander i piękna jego żona Draga Maszin zamordowani zostaną przez oficerów własnej armji. Po tej przepowiedni wprawdzie oddalono mnie z placu z bogatymi podarkami. Krótko potem sprawdziła się e moja przepowiednia: Aleksander i Draga zostali zamordowani, dynastia Obrenowiczów została zdetronizowana, a rządy objął Piotr Karageorgiewicz. W sercu mojem pozostała na zawsze wdzięczność dla zamordowanego króla Aleksandra i nienawiść do jego morderców i następców.

Okazja zemsty nie nadarzyła się szybko. Walczyłem z Burami przeciwko Anglii, brałem udział w kilku ekspedycjach do Abesynji i źródeł Nilu, wpadłem w ręce werbowników legji zagranicznej, uciekłem z Marokka i znalazłem się w chwili wybuchu pierwszej wojny bałkańskiej przypadkiem znowu w Konstantynopolu. Z niechęcią do Serbów wstąpiłem do armji tureckiej i zostałem z nią zamkniętym w Adrianopolu. Po upadku twierdzy udało mi się przy pomocy konsula niemieckiego umknąć z niewoli i skomunikować się z naczelnym dowództwem tureckim. Z końcem wojny bałkańskiej sytuacja była taka, że w Albanji znajdowały się jeszcze dwie nietknięte armje tureckie, operujące bez kontaktu z siłami głównymi: północno-albańska pod dowództwem Essada Paszy i południowo-albańska pod dowództwem Paszy Janiny. Serbowie usiłowali podbić Albanję i uzyskać dostęp do morza. Tutaj był dla mnie grunt do działania. Wyzyskałem moje podobieństwo z księciem tureckim Halim Eddin i oparłem na niem awanturniczy pomysł, który jednakże opierał się na szeregu realnych danych. Wysłałem do dowódców obu armji

reckich w Albanji w imieniu sułtana i naczelnego dowództwa tureckiego następujący telegram: „Książę Halim Eddin przybywa i obejmie dowództwo nad wszystkimi wojskami w Albanji“.

Przy mojej znajomości stosunków albańskich i wobec panującego chaosu ryzyko bynajmniej nie było zbyt duże, a kiedy kilka dni potem z adjutantem moim Voltas wyszedłem na ląd w Durazzo, podporządkowali mi się tamtejsi dowódcy bez najmniejszej trudności. Zreorganizowałem wojska, zacząłem werbować ochotników i przygotowywać się do ofensywy przeciwko serbskiej Macedonii. Zachwycony znakomitą duchem armji, zaofiarował mi Essad Pasza na czele delegacji wojskowej koronę królewską Albanji, którą po pewnym wahaniu przyjąłem.

Dnia 15 lutego 1913 r. ukoronowany zostałem uroczystie w starożytnej stolicy Albanji, Tyranie, na króla Albanji. Równocześnie urządzono dla mnie harem królewski Elbassan. Zamiarem moim było zresztą ustąpić miejsca prawdziwemu księciu Halim Eddin i byłem przekonany, że zmiana ta dokona się później w sposób, nie zwracający niczyjej uwagi. Przewidywałem, że zmiana ta dokona się później w sposób, nie zwracający niczyjej uwagi. Przewidywałem, że zmiana ta dokona się później w sposób, nie zwracający niczyjej uwagi. Przewidywałem, że zmiana ta dokona się później w sposób, nie zwracający niczyjej uwagi.

Skarbów nie wyniosłem żadnych z Albanji, chociaż miałem do tego sposobność. Z czasów mego panowania nie pozostało mi nic innego, krom tytułu ekskróla Albanji, który przyznan mi został przez sady. W. i P.

Krawcy angielscy skarżą się

W Oxfordzie odbył się zjazd związku krawców angielskich, na którym większa część obrad poświęcono sprawie zaniedbania i „niechlujstwa“ — jak się wyraził dobitnie jeden z mówców — które daje się obecnie obserwować w dziedzinie mody męskiej. Pod wpływem kryzysu Anglijcy, którzy dotąd dźmierzyli prym wśród dobrze ubranych gentlemanów na obu półkulach, zaczęli się zaniedbywać w stroju i — jak żalili się krawcy — forytują dla oszczędności magazyny z gotowym ubraniem. Krawcy stwierdzają więc z ubolewaniem, że dawny „dobry ton“ zanika w Anglii, co odbija się przedewszystkiem na interesach zakładów krawieckich.

„Śmieję się, proletariuszu!“

„Keep smiling“ (uśmiechaj się) jest mottem modnym dziś w Stanach Zjednoczonych. Napis ten widnieje na reklamach, fotografiach w bankach i instytucjach społecznych, w czasopiśmie wszelkich orientacji z bezmyślnym zdawkowym uśmiechem narzuconego optymizmu. Rosja sowiecka obecnie stara się naśladować pod tym względem Amerykę. Organizuje wesołość na wielką skalę. Śmieję się, proletariuszu, albo umieraj. Wszystko, gazety, kinematografy, teatry mają teraz w pierwszym rzędzie rozweselać publiczność. Prasa przynosi wciąż nowe artykuły o kulcie wesołości, kinematografy wyświetlają filmy z Haroldem Lloydem i Busterem Keatonem, teatry zarzucają całkowicie dramaty, nawet propagandowe kawałki i dają jedynie komedje. Cały ten nagły zwrot jest rozpaczliwym wysiłkiem Sowietów, które chcą wybuchami śmiechu zagłuszyć głód swych niedokarmionych obywateli.

Zabawy dzieciinne

— Cóż to za hałasy w dzieciennym pokoju?

— Dzieci bawiły się w narzeczonych, gdy byłam w ich pokoju.

— Ale teraz widocznie bawią się już w małżeństwo.

(Le Rire)

Z Teatru Narodowego

„Azja Tuhaj Bejowicz“ według powieści Henryka Sienkiewicza. Inscenizował J. N. Popławski.

Znany już szerokim kołom ze swej działalności w roku ubiegłym Teatr Narodowy pod dyktando Z. Szczerbowskiego rozpoczął wczoraj nowy sezon w nowej rezydencji. Sala Domu Rzemieślniczego jest bardziej reprezentacyjna i wygodniejsza niż dawne locum w sali przy Ogrodzie Zoologicznym. Zespół ma tu przyjemniejsze warunki pracy a dyrekcja szersze możliwości inscenizacyjne. Publiczność też chętniej podąży do tej obszernej i sympatycznej sali. Bo Teatr Narodowy ma już swoją publiczność, której bardzo popularnymi cenami udostępnia organizowane przez siebie widowiska.

Na otwarcie sezonu poszła nowa przeróbka z Sienkiewiczowskiej Trylogji, jakich Teatr Narodowy wystawił już kilka. Wczoraj ujrzyliśmy fragment „Pana Wołodyjowskiego“, opisujący dziką miłość Azji Tuhaj-Bejowicza do p. pułkownikowej Wołodyjowskiej. A więc życie w chropiowskim forcie, aranżowane przez Baśkę swaty Azji z Jewką Nowowiejską, porwanie Baśki przez Azję i jej ucieczkę, wreszcie zemstę małego rycerza.

Trzeba przyznać, że teatr przystępuje do inscenizacji powieściowych z całą — na jaką go stać — pieczołowitością. Przystosowanie i przyglądanie akcji powieściowej do ram scenicznych napotyka, oczywiście, dużo trudności. Nie wszystko najważniejsze da się w tych ramach pomieścić. Ale, przyjąwszy, że widz zna „Trylogję“ z lektury, względnie, że przedstawienie sceniczne ma go do tej lektury zachęcić, trzeba uznać staranność w opracowaniu widowiska. Otrzymało ono dobre ramy w postaci ładnych

dekoracji i dobranych kostjumów. — Poza tem u każdego z artystów widziemy gruntowne opracowanie roli a całość jest solidnie zmontowana.

Rolę tytułową gra dyr. Szczerbowski, dając swemu zespołowi przykład dobrego opanowania i wczucia się w charakter odtwarzanej postaci. Dużo wdzięku i swobody scenicznej ma p. Zofja Zarska, sympatyczna odtworzyła Baśki Wołodyjowskiej. Dobrze czuli się w kontuszach i w swych rolach pp. Kaj. Kopczyński jako Wołodyjowski, L. Frankowski — Zagłoba, F. Palański, S. Drewicz — młody Nowowiejski i S. Krynicka — Ewa Nowowiejska. Cały zresztą dobrze wyreżyserowany zespół utrzymywał się na wysokim poziomie. Publiczność bardzo serdecznie przyjmowała wykonawców.

Wczoraj o godz. 3 popoł. odbyło się w Teatrze Narodowym pierwsze przedstawienie dla dzieci i młodzieży.

Wystawiono bajkę sceniczną A. Stapelskiego pt. „Powrót królowny“. Młoda publiczność z zapałem śledziła losy miłej i dobrej królowej Różyczki, którą zazdrosna macocha, królowa Złolica wypędziła do lasu wilkom na pożarcie. Dużo zaś wesołości wywoływał król Strachanek, który ogromnie bał się swej energicznej żony i we wszystkim jej ulegał. Zła macocha została wkońcu przez dobrą wieszczkę ukarana a królowę Różyczkę wraz z jej ukochanym, księciem Henrykiem wprowadzono na tron. Widowisko urozmaicały znakomicie muzyka, śpiewy i tańce zespołu baletowego. Bardzo podobały się zwłaszcza tańce charakterystyczne: grzybów, krasnoludków i kuchcików.

Przedstawienie otrzymało ładną oprawę w postaci pomysłowych dekoracji i kostjumów. (t. kr.)

Frederic Lamond solistą czwartkowego koncertu

Na czwartkowym koncercie symfonicznym w dniu 22 bm. w Teatrze Wielkim usłyszymy jednego z najświetniejszych pianistów świata Frederica Lamonda, znanego jako najświetniejszego odtwórcy dzieł beethovenowskich. Frederic Lamond, to jeden z tych wielkich potentatów pianistycznych, którego demoniczna gra fascynuje i przykuwa słuchacza. Cała prasa podkreśla, że żaden z artystów żyjących nie zdołał wnikać się w ducha Beethovena tak, jak Lamond. Artysta odegra wspaniały koncert G-dur Beethovena w interpretacji, jaką rzadko mamy sposobność posłyszeć.

Z utworów orkiestrowych wykonana została Berlioz'a symfonia „Harold we Włoszech“ w której part. solowy na wiele wykona Jan Rakowski, Cherubini'ego uwersturę „Anacreon“ i Noskowski'ego warjacje symfoniczne na tle preludjum A-dur Chopina „Z życia narodu“.

Koncertem dyryguje świetny kapelmistrz Grzegorz Fitelberg.

Sprzedż biletów w cenie od 1.09 do 5.39 zł. w firmie A. Szrejbrovski, ul. Gwar-na 20.

SPORT

Lekka atletyka

Tyrzowe gry, które stanowią zarazem eliminację celem ostatecznego ustalenia reprezentacji na mecz z Polską przyniosły w pierwszym dniu następujące wyniki: 800 m — 1. dr. Drozda 1:58.9, 2. Dostał 2:05; 5000 m: 1. Kosciak 16:09, 2. Ledr 16:22.2; 100 m: 1. Engl 11.4, 2. Heyduk 11.5; dysk: 1. Douda 42.38, 2. Hampapa 40.62; skok w dal: 1. Hofman 6.97, 2. Jun 6.82.

Heljasz bije rekord polski w dysku, W Gnieźnie odbyły się propagandowe zawody lekkoatletyczne z udziałem czołowych zawodników „Warty“. Organizacja b. dobra. Wyniki techniczne są następujące: 100 m: 1. Biniakowski (W) 11.2 sek., 2. Idziński (Gn.) 11.4 sek., 3. Zakrzewski (Gn.); 400 m: 1. Biniakowski (W) 58 sek., 2. Lesicki (W) 1500 m: 1. Robiński (W) 4:28, 2. Rutkowski (W), 3. Benkowski (Gn.); 4x100 m: 1. „Warta“ (Wojtkowiak, Dodot, Lesicki, Biniakowski) 48.6 sek., 2. „Gniezno“ o 2 m.; olimpijska: 1. „Warta“ (Lesicki, Biniakowski, Dodot, Wotkowiak) 3:44.2, 2. „Gniezno“ o 120 m. w tyle; kula: o 300 gr. za ciężką: 1. Heljasz (W) 14.57 m., 2. Hubza (Gn.) 11.50 m., 3. Schmidt (Gn.) 10.21 m.; dysk: 1. Heljasz 45.72 m (wynik lepszy od rek. polsk.), 2. Mikrut (W) 37.20 m, 3. Hologa (Gn.) 31.50 m.; oszczep: 1. Mikrut (W) 56.01 m., 2. Schmidt (Gn.) 43.30 m, 3. Hybza (Gn.) 41.70 m.; skok w dal: 1. Zakrzewski (Gn.) 6.13 m., 2. Schmidt (Gn.) 6.03 m., 3. Biniakowski 5.91 m.; skok w wyż: 1. Banaszkiwicz (W) 1.70 m., 2. Schmidt 1.65 m, 3. Zakrzewski (Gn.) 1.51 m.; skok o tyczce: 1. Zakrzewski 3.20 m, 2. Baranowski (Gn.) 2.80 m. (ig.).

Zawody z udziałem Finna Pilpoli nie doszły do skutku, gdyż ten nie przybył do stolicy. Wobec tego w konkurencji krajowej Kusociński wygrał bieg na 3 km. z wyrównaniem w czasie 8:40.8. Ponadto Pławczyk miał w skoku w wyż 1.85 i o tyczce 3.60; Adamczyk wygrał bieg na przelaj o mistrz Polski na 3000 m w 10:59.2

Następca tronu w Marokko z upodobaniem uprawia tak modną dziś i rozpowszechnioną na zachodzie Europy grę yo - yo.

25-ta Loteria Państwowa

(Nieurzędowa).

W dziewiątym dniu ciągnięcia 5-tej klasy wygrane padły na numery następujące:
 Po 10.000 zł. na nr. nr.: 85639 114748.
 Po 5.000 zł. na nr. nr.: 33432 58605 60266 155152.
 Po 3.000 zł. na nr. nr.: 15392 48440 87452 95452.
 Po 2.000 zł. na nr. nr.: 8078 11506 37034 61874 61634 62677 63803 81320 82649 108080 115085 130518 146162 151017.
 Po 1.000 zł. na nr. nr.: 1133 27992 30625 35071 35430 37117 38571 39674 43253 43868 45396 46884 47532 51197 52914 62900 63248 65400 67553 68999 78845 82607 83021 85239 90602 90922 91961 93521 98445 99047 99395 108086 115280 115650 120147 121026 122412 131264 136509 136909 143549 146820 147419 151402 153787.

Po 250 zł. na nr. nr.: 87 168 226 53 60 410 70 88 92 530 98 606 79 711 60 811 65 66 87 931 78 1079 108 50 224 306 20 58 63 73 475 83 516 618 84 840 67 76 90 931 36 72 2016 64 112 76 201 17 28 56 327 99 477 58 832 85 922 50 97 98 3097 100 22 48 96 410 38 520 25 638 86 779 874 87 955 4095 208 404 16 37 68 874 80 5090 94 193 253 56 532 641 803 86 6224 34 37 90 307 29 54 77 417 51 701 883 914 62 84 7282 352 447 501 649 716 17 8043 65 272 357 60 448 528 41 763 85 800 939 9005 36 88 105 48 205 13 36 75 432 527 81 917 85 10028 261 77 366 401 20 551 65 654 88 725 37 80 978 11093 110 28 270 318 52 411 543 619 63 72 807 47 84 910 20 55 66 12020 39 47 153 66 438 49 97 523 60 605 67 708 33 816 984 13023 219 45 330 429 610 856 14070 87 242 48 352 463 568 707 98 811 49 976 96 15094 105 563 74 675 733 49 841 890 16001 48 229 97 352 55 613 31 53 765 17113 61 213 56 323 439 86 572 724 55 80 827 18216 408 535 605 47 89 99 833 960 19335 543 47 69 705 64 20079 132 42 61 90 217 68 73 452 89 554 78 600 709 34 805 6 35 64 928 21017 69 94 101 2 30 294 337 85 512 35 64 72 659 22101 64 219 360 70 503 83 666 74 740 66 70 912 23166 74 90 215 28 31 56 321 46 84 516 43 647 710 834 904 16 83 24037 162 73 217 18 304 16 70 759 848 959 64 71.

25083 89 102 86 302 51 480 577 721 925 26088 230 339 404 9 76 95 529 60 616 30 58 72 84 95 710 814 914 27150 56 239 378 400 51 5323 699 717 30 827 943 28018 133 41 232 72 79 492 547 638 64 844 60 81 87 929 58 29032 82 175 80 214 383 562 755 64 84 830 51 57 970 30012 141 246 415 510 14 48 671 891 917 31054 62 86 131 436 99 505 57 600 18 62 828 32026 117 49 521 621 707 825 33055 113 265 81 316 718 943 58 66 95 34213 56 471 82 529 681 734 907 11 88 35060 257 58 95 358 448 690 779 902 14 99 36044 55 60 118 92 317 401 31 73 501 4 29 88 95 617 772 865 938 70 37159 96 205 23 47 419 24 570 91 625 70 785 880 984 92 38066 105 9 40 448 505 608 33 75 39004 34 50 101 8 18 29 49 56 64 75 241 332 35 74 414 55 510 12 34 53 667 79 982 40041 123 38 52 243 441 74 635 709 36 52 72 824 32 923 35 90 41040 57 102 19 56 66 78 95 203 66 68 471 78 540 56 64 622 31 911 19 42013 133 278 85 92 421 99 545 58 68 609 16 51 55 705 68 808 80 933 74 43055 121 36 267 394 641 756 843 98 906 44088 153 77 85 201 38 445 73 508 635 80 99 927 74 45046 123 36 60 503 47 61 84 555 640 93 816 56 64 944 46057 140 245 352 422 539 692 807 47033 249 305 23 48 557 83 704 47 81 848 66 71 48102 27 98 215 43 429 584 657 763 72 89 850 957 48120 80 85 249 67 776 847 75 77 78 943 61 93.

50143 200 94 330 70 95 509 740 803 9 87 991 51026 42 98 187 270 394 491 514 634 90 725 804 917 68 52001 67 161 68 348 441 98 516 24 63 670 86 788 804 41 902 53127 238 44 58 301 407 791 888 95 930 98 54003 25 49 138 95 330 31 532 97 611 31 66 702 55 63 840 44 46 905 14 99 55048 77 215 94 301 55 447 504 55 92 646 94 301 55 447 504 55 92 646 94 811 12 16 41 58008 44 70 90 119 303 505 29 44 625 42 74 708 828 39 91 57017 54 73 87 223 374 432 514 614 36 88 745 946 96 58063 66 87 166 89 282 92 365 81 82 475 636 69 91 734 46 54 885 59060 103 26 72 229 332 67 423 59 565 629 30 74 833 950 65 78 79 60092 159 90 214 21 41 301 424 588 686 91 99 807 61028 46 53 113 226 318 51 440 89 533 83

654 718 839 54 928 87 62076 86 200 36 322 97 436 92 529 44 90 660 82 736 90 819 49 87 949 63004 61 270 92 438 556 88 601 79 64050 51 73 262 591 603 15 732 42 822 33 900 63 65005 47 49 246 61 72 345 491 99 552 606 83 96 709 15 23 48 814 16 92 901 7 55 69 66028 49 83 108 11 31 67 201 28 367 80 476 500 23 30 72 85 741 898 99 933 67124 41 340 406 542 99 729 92 68017 39 49 77 285 349 539 41 671 90 817 52 53 934 43 69014 84 112 88 207 17 48 316 41 439 524 74 721 27 28 58 812 35 88 92 944 77 70016 59 98 117 228 46 68 319 23 61 64 81 441 501 31 34 735 834 901 16 71155 83 253 76 335 84 93 95 526 59 614 705 32 940 83 72138 86 98 363 505 31 75 750 821 69 973 73265 312 80 423 503 4 45 795 830 74042 99 216 410 45 76 556 656 89 854 79 83 908 53.

75002 15 24 72 163 579 819 35 68 963 95 76081 147 248 302 8 16 405 47 75 97 504 22 92 824 77 921 77119 21 22 77 211 353 65 480 529 39 43 600 21 38 55 67 69 737 70 884 911 53 58 78104 52 54 68 220 46 524 30 53 628 743 62 64 931 79053 81 99 110 53 79 83 300 32 37 439 505 18 29 59 619 20 21 60 86 725 44 805 21 62 63 67 80051 114 43 87 299 459 85 507 72 734 35 825 66 946 23 55 190 203 95 361 404 69 523 29 49 88 613 37 58 93 706 7 64 010 22 82040 181 98 228 31 405 513 613 54 56 83 708 829 962 74 86 83002 4 20 48 66 174 205 47 306 10 63 69 691 740 891 70 86 939 84067 169 80 202 8 53 307 543 627 35 744 812 20 30 914 85026 104 88 232 38 40 43 71 352 88 450 90 509 73 84 723 86050 114 29 34 38 215 46 84 361 440 98 506 86 88 666 729 46 75 826 32 87144 230 351 61 81 501 62 758 836 950 88047 48 79 104 53 99 213 60 65 326 67 414 16 20 506 617 19 31 61 791 813 927 55 89003 79 204 45 66 312 13 420 22 73 527 50 62 76 707 12 30 983 90099 165 434 80 575 678 89 93 786 825 964 91018 23 237 61 310 526 605 22 70 705 48 813 18 35 76 83 978 91 92013 140 94 323 84 523 43 44 55 619 69 706 59 75 830 934 57 63 93115 309 421 36 690 891 900 28 94075 102 19 230 53 311 54 88 591 615 786 89 809 935 74 85 95007 73 164 68 92 315 20 30 63 87 425 60 748 66 77 95 847 68 987 96019 74 146 240 66 314 48 431 56 571 86 600 1 739 825 97 909 48 85 97012 18 127 89 360 513 23 616 87 718 823 89 98019 65 72 97 110 15 328 29 52 462 721 806 71 969 80 99151 78 223 62 90 316 47 50 73 75 544 94 636 770 883.

100085 136 74 97 230 54 374 426 547 701 818 101019 79 138 211 39 73 313 96 461 70 504 670 82 97 716 42 81 869 911 17 52 102067 92 124 32 42 66 80 265 414 514 601 35 84 755 840 103008 109 206 79 95 348 97 443 79 589 614 55 894 940 104046 174 201 329 402 11 69 503 26 27 28 33 678 705 16 942 54 89 105006 25 44 172 498 530 68 75 78 80 686 94 819 95 106175 98 227 521 79 646 75 749 82 842 44 57 107001 48 57 108 226 452 53 77 98 550 99 631 51 77 772 816 967 108002 48 50 137 242 82 333 409 15 65 83 505 777 835 41 908 109118 70 244 80 83 393 421 510 19 645 58 700 4 58 801 23 920 60 110030 40 115 49 56 204 306 49 457 505 48 57 88 632 43 65 811 19 57 62 87 939 64 111084 85 122 26 55 57 218 93 345 468 73 545 615 95 719 21 35 81 937 95 112022 32 48 50 89 236 370 77 430 644 89 792 840 77 113020 59 201 305 33 41 42 76 584 714 823 57 935 114122 78 218 40 348 79 416 24 519 52 90 680 89 706 35 52 82 806 60 950 59 115000 15 124 27 42 278 343 77 494 506 640 54 65 116168 37 88 225 304 20 741 62 117006 9 169 81 328 64 423 72 89 520 95 635 710 23 979 118015 49 58 206 24 75 337 457 76 665 712 24 91 98 803 5 14 912 60 99 119026 131 55 71 274 76 346 61 99 423 80 545 721 843 77 920 120099 111 35 48 242 75 308 27 75 506 8 54 83 84 94 710 65 824 923 121011 116 42 248 70 72 88 495 546 69 627 47 95 709 23 43 54 93 934 122021 22 46 63 72 168 247 77 315 45 492 567 626 62 827 30 953 123030 39 173 81 99 323 24 67 88 420 37 97 505 800 98 902 124023 66 75 159 70 209 22 441 75 510 23 27 49 93 643 84 767 99 825 61 943.

125046 115 24 36 262 440 47 518 27 70 643 52 53 90 734 35 95 126036 55 61 106 16 66 212 13 351 82 427 83 519 44 84 628 30 99 752 837 127160 200 8 60 319 28 50 95 517 740 85 931 82 128069 130 249 80 452 559 89 649 76 81 746 70 80 83 848 90 927 36 93 129090 161 82 226 416 35 57 92 630 84 790 825 41 969 130061 76 108 48 387 95 460 567 677 918 131058 160 96

334 401 53 82 599 609 35 727 39 53 871 934 81 132043 108 65 230 321 66 452 64 514 679 894 919 133085 183 250 88 308 419 66 67 586 602 9 43 98 712 860 967 134067 133 233 318 67 503 41 57 64 80 652 84 765 99 825 977 88 135010 71 167 260 64 97 353 425 48 504 41 45 799 941 136002 3 146 255 91 325 456 515 82 608 63 74 793 96 830 87 985 137051 151 83 280 393 94 98 466 708 89 810 24 74 138006 33 85 124 436 83 601 704 19 879 903 19 55 63 139155 218 401 69 611 90 928 140117 23 70 78 79 96 245 89 96 302 7 430 532 58 670 720 31 54 58 946 66 70 141007 14 34 35 44 178 86 260 69 307 36 411 25 576 603 814 946 47 142013 37 145 88 332 34 477 506 10 609 38 40 716 80 831 35 940 95 143168 217 52 306 24 30 508 70 85 631 731 75 93 832 918 36 47 144062 147 202 82 316 402 508 10 39 820 995 145076 435 547 643 735 40 89 940 50 91 99 146186 226 55 308 57 95 479 609 39 703 10 88 660 68 75 147149 55 284 309 491 537 49 51 56 743 49 80 814 907 148087 02 33 78 398 446 531 744 88 821 60 74 91 944 149030 130 44 84 215 50 66 99 304 26 582 92 610 713 76 818 965.

150117 282 326 37 425 5 8514 647 864 908 37 40 49 151006 32 138 41 212 306 15 48 413 61 538 46 56 615 51 711 98 834 94 916 27 48 54 152003 156 53 203 80 86 427 84 586 617 747 810 59 153109 283 94 312 442 530 56 703 74 814 15 83 970 154007 35 50 283 300 2 40 60 428 517 83 685 762 94 861 63 918 85 155005 32 54 93 194 294 526 79 631 77 760 91 912 71 156058 410 38 49 59 618 48 728 53 62 75 85 99 838 40 157017 67 139 41 86 273 300 422 55 538 616 89 719 872 964 82 158127 219 316 35 55 455 543 55 75 692 725 87 849 159006 175 215 78 34 93 437 616 20 70 74.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zgony

Dnia 17 września zgłoszono: Tadeusz Dziedziński, 1 r. 9 mies. 5 dni. Zgymunt Majchrzak, 4 mies. 16 dni. Władysław Jackowiak, 1 mies. 22 dni. Józef Walczak, kupiec, 63 l. Sylwester Maryś, 4 dni. Józefa Fliegelowa, z domu Zmysłna, wdowa, 46 l.

RADJO

Programy radiofoniczne:

Wtorek, dnia 20 września 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 12.10 (Warszawa); godz. 13.05 koncert gramof.; godz. 14.00 notowania giełdy; godz. 17.00 (W); godz. 18.00 (W); godz. 18.20 płyty gramof.; godz. 18.35 kwadrans autorski (Urywek z powieści p. t. „Pan rotmistrz” (wygl. podchor. Antoni Lipkowski); godz. 18.50 płyty gramof.; godz. 19.00 świat książek; godz. 19.35 (W); godz. 19.45 płyty gramof.; godz. 19.58 sygnał czasu; godz. 20.00 koncert wieczorny; wyk.: Orkiestra 57 p. p. pod batutą por. Antoniego Szalkowskiego, Janina Lange-rownia (sopran), Kajetan Kopczyński (baryton); godz. 21.50 (W); godz. 21.55 sygnał czasu — komunikaty; godz. 22.15 muzyka taneczna z kawiarni „Esplanada”.

Warszawa (1412 m) godz. 12.45 płyty; godz. 13.35 płyty; godz. 15.10 płyty; godz. 15.35 komunikat Państw. Urzęd. Wych. Fiz. i Państw. Zw. Sportowego; godz. 15.40 płyty; godz. 16.40 „Przegląd czasopism kobiecych”; godz. 17.00 koncert symfoniczny; godz. 18.00 odczyt p. t. „Przyrodnic na „Polonji” — prof. St. Sumiński; godz. 18.20 muzyka taneczna; godz. 19.35 prasowy dziennik radiowy; godz. 19.45 „Bieżące wiadomości rolnicze” — p. J. Platek; godz. 20.00 koncert orkiestry P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego i J. Zwirówna (śpiew); godz. 20.45 feljeton literacki — Wacława Sieroszewskiego pt. „Miraż Ojczyzny”; godz. 21.00 d. c. koncertu; godz. 22.00 muzyka taneczna; godz. 22.40 wiadomości sportowe; godz. 22.50 muzyka taneczna.

Programy zagraniczne: Koenigswusterhausen (1635 m) 20.30 pieśni ludowe, 22.40 koncert; Budapeszt (550 m) 20.30 pieśni he-

brejskie, 22.20 muzyka cygańska; Wiedeń (516 m) 19.40 orkiestra wojskowa, 20.50 koncert wokalny, 21.10 koncert symfoniczny, 22.25 koncert nocny; Praga (488 m) 20.30 koncert chóru Kozaków dońskich, 22.30 gramofon; Beromunster (459 m) 20.00 „Diamileh” op. Bizeta; Rzym (441 m) 20.45 koncert kameralny.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Stowarzyszenie Młodzieży Obywatelskiej Poznań - Śródmieście. Zebranie plenarne odbędzie się w poniedziałek, dn. 19 września rb. o godzinie 20 w „Ognisku” przy Alejach Marcinkowskiego 26. Na porządku obrad m. in. referat. O liczny udział prosi Zarząd.

— Zebranie Wydziału Krawieckiego Tow. Młodych Przemysłowców odbędzie się 20 bm. o godz. 20 na salce Koła Senjorów, Aleje Marcinkowskiego 26, podwórze drugi wchód II piętro. Na porządku obrad wykład rysunkowy kol. Niewiady.

— Tow. śpiewu im. F. Nowowiejskiego. Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się w środę, 21 bm. o godz. 20 w lokalu p. Dusika, ul. Marsz. Focha 62.

— Związek Zawodowy Pracowników Kupieckich — Oddział w Poznaniu. Zebranie plenarne odbędzie się w środę, 21 bm. o godz. 20 w sali Domu Królowej Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1. Na porządku obrad ważne sprawy oraz dalszy ciąg referatu p. Spizewskiego na temat „Pomiot nauki o skarbowości”.

— Zw. Tow. Pozn. Fryz. Z. Z. R. P. — Filja Poznań. Półroczne walne zebranie odbędzie się 21 bm. o godz. 20 w salce p. Jarockiej przy ul. Masztalarskiej 8a. Na porządku obrad bardzo ważne sprawy. O liczny udział uprasza Zarząd.

— Tow. św. Władysława — filja Łazarz. Plenarne zebranie odbędzie się 21 bm. o godz. 19 w lokalu p. Chmielewskiego, ul. Marsz. Focha 85.

— Stow. Samopomocy Doraźnej w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka 15. Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, 22 bm. o godz. 19,30 na sali Domu Królowej Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1. Wstęp za okazaniem legitymacji.

— Grono Przyjaciół Sceny Polskiej w Poznaniu. Zebranie odbędzie się dnia 22 bm. o godz. 19,30 w lokalu p. Jarockiej. Posiedzenie zarządowe w środę, 21 bm. w wyżej wymienionym lokalu o godz. 20.

— Stow. Młodzieży Polskiej pod wezw. św. Stanisława Kostki — Poznań-Wilda. Zebranie odbędzie się w czwartek, 22 bm. o godz. 19,30 w ognisku.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

NOWOŚĆ! „AMERYKANKA“

PATENTOWANE KARBÓWKI ELEKTRYCZNE

1. Zużywają minimalną ilość prądu. — Koszt użycia wynosi ca 1,4 grosza na godzinę.
2. Posiadają jedną rączkę, dzięki czemu są nadzwyczaj wygodne w użyciu.
3. Nie palą włosów nawet przy dłuższym użyciu.
4. Gwarantowana dobroć wykonania!
5. Luksusowe wykonanie i opakowanie.

Cena 20 zł

Fabryka: ŁÓDŹ, Nawrot 32.
POSZUKUJEMY PRZEDSTAWICIELI
na województwa warszawskie, wschodnie i zachodnie.

Nowości Jesiennie - Zimowe

w materiałach damskich i męskich

Futra i Płaszcze Damskie

najmodniejsze i bardzo eleganckie oraz

Błamy i Skóry Futrzane

poleca w wielkim wyborze, solidnie i tanio

F. WOŹNIAK

POZNAŃ
Kramarska 16

Pg 4 525-38.10

Kino Renaissance
Kantaka 8/9
Od dziś wielki podwójny program! Wspaniały dziesięciolecie sensacyjny p. t.
Meksykanka
oraz znakomita komedia p. t.
Moja żona tańczy Charlestona.
Pg 4 524-38.9

PRZEDSTAWICIELE

rejonowi potrzebni na województwa wschodnie, zachodnie i warszawskie na patentowany artykuł codziennego użytku — nowość bezkonkurencyjną. Do objęcia przedstawicielstwa na województwo wymagany kapitał zł. 3 000.— Zgłoszenia biur agenturowych i technicznych posiadających personel akwizycyjny — Łódź, Nawrot 32. „AMERYKANKA“.
ng 5376

TAPET

1 do 2 tysięcy rolek, tańszy gatunek, kupię. Oferty z podaniem ceny i wzory do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zg 15 965

Otworzyłem
kancelarię adwokacką
w Poznaniu, przy ul. 27 Grudnia 3, I.
(naprzeciw policji), telefon 50-25
Henryk Jesse,
advokat.
sg 15 877

Majątek
około 500 mórg, z dobrymi łąkami, ziemi kościańskiej, z pełnym żniwem, **zaraz do sprzedania.** Martwy i żywy inwentarz nadkompletny. Cena 250 000 zł. Zgłoszenia
Sobczyński, Zbęchy
p. Jerka.
zg 15 960

Poszukuje od zaraz pożyczki
15-20000 zł
na dom w Gdwin. Oferty do Kurjera Pozn. pod zg 15 962

Kurs sztuki
polskiej i europejskiej rozpoczynam z dniem 6-go października b. r., ul. Podgórna 7, I.
Romana Szymańska,
asyst. nauk. hist. sztuki Muzeum Wielkopolsk.
dg 1186

DRZEWA i KRZEWY

owocowe i ozdobne, WINOROŚLE, drzewa szpalerowe, RÓŻE, bzy szlachetne, konifery, truskawki, szparagi, DALJE i BYLINY, w dobrej jakości i po bardzo niskich cenach poleca

Szkoła Ogrodnicza w Koźminie (Pozn.)

Cenniki, zawierające cenne porady fachowe, wysyła się na żądanie bezpłatnie. ng 5 437

Poszukuję od 1 października do mej kancelarii rutynowanego sekretarza
Zgłoszenia tylko pisemne z odpisami świadectw
advokat Stark, Poznań, Al. Marcinkowskiego 13
zg 15 963

Futra

gotowe i na miarę, spody pod futra i skóry wszelkiego rodzaju — poleca najtaniej
JÓZEF DAWID
Poznań, ulica Nowa nr. 11.
Firma Chrześcijańska
Przyjmuje asygnaty Tow. „Kredyt“
Pw 4 173-36.85

2. N. 1/32. **Postępowanie upadłościowe.** Co do majątku Antoniego Pieczyńskiego, kupca w Nakle i właściciela firmy Fr. Pieczyński Nast. w Nakle uchyla się postępowanie zapobiegawcze a zarazem wdraża się z dniem dzisiejszym tj z dniem 14 września 1932 r., o godz. 12 przed poł postępowanie upadłościowe, ponieważ dłużnik Antoni Pieczyński zrzekł się wobec Sądu dalszego korzystania z dobrodziejstwa wypłat a zarazem tak on jak i wierzycielka firma Pommer et Thomsen G. m. b. H. w Gdańsku wnieśli na wdrożenie postępowania upadłościowego z powodu niewypłacalności dłużnika Zarządca masy upadłościowej mianuje się n. Wojciecha Sroka, kupca w Nakle. Wierzytelności należy zgłaszać w Sądzie najpóźniej do dnia 9 października 1932 r. Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzycieli, a także celem powzięcia uchwały co do kwestji wymienionych w § 132 ustawy o upadłościach, wyznacza się w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 10 października 1932 r., o godzinie 9 przed południem, zaś celem zbadania zgłoszonych wierzytelności termin na dzień 5 grudnia 1932 r., o godz. 9 przed południem. Wszystkim, którzy posiadają jakiegokolwiek rzeczy, należące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłemu względnie uiszczać się z długu, a nawet poleca się im, aby najpóźniej do dnia 9. X. 1932 r. donieśli zarządcę masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem, czy przysługują im jakie wierzytelności, z powodu których mieliby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy. **Sąd Grodzki w Nakle n/N.** ng 5 119

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, 21. 9. 32 r., o godz. 11, św. Marcin 33 i następnie sprzeda komornik sądowy, publicznie najwięcej dającym za gotówkę:
dg 1 199
izolatory, armatury uliczne emaljowane, kasę rejestracyjną.
Wierzyteli i zarządca.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

1 SPRZEDAŻE

Parcela
budowlana ul. Miła przed Botanicznym 1 013 mtr, z altanką, pompą i opłotowaniem, kanalizacją, wodociągiem i elektrycznym światłem na miejscu, sprzedam korzystnie za gotówkę. Ig. Kalinowski ul. Wrocławska 9.
zdzw 25 674

Sypialnie
także mniejsze nowoczesne na raty. Stolarska Kwiatowa 6.

Mieszkanie — skład
w Śródmieściu 6 pokoi, łazienka, duży skład wydzierżawie. Kamienice z piekarnią sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdzw 25 902

Sprzedam
1 500 dachówek, Górna Wilda 40.
zdzw 26 058

Losy
wygram 5 klasy zamieniam lub wypłacam. Tabelki wygranych u mnie bezpłatnie do przejrzenia. Kędziora, Poznań, Sieroca 5/6.

Gramofony-Mechanizmy
Reparacje
najtaniej F. Baloń, Woźna 12. — Płyty gramofonowe — nowe od 95 groszy Pw 4 164-36.9

„Antyki“
meble używane sprzedaje kupuje Wielkie Garbary 39.
Pw 4 452-57.1

Zakład fryzjerski
Poznaniu bardzo dobrze zaprowadzony bez konkurencji. powodu choroby sprzedam zaraz za 3 000. Oferty Kurjer Poznański zdzw 26 533

Łóżka
na sprzedaż. Kreta 6 m. 7.
zdzw 25 067

Majątek
725 mórg dobrej ziemi kulturze, inwentarze, zapasy nadkompletnie, przejęcie 60.000.— „Polonia“, Poznań, Kantaka 5.
zdzw 26 141

K. Zieleński architekt
Poznań ul. 27 Grudnia nr. 10, m. 2, telefon 39-79. Wykonuje wszelkie projekty budowlane kosztorysy i obliczenia statyczne. Obejmuje kierownictwo budowy. Udziela porad technicznych.
zdzw 98 332

Krochmalnię
całkowicie urządzona z maszyną parową pod Warszawą przy samej stacji Debe Wielkie tanio sprzedam, wydzierżawie, Warszawa Przyokopowa 43 tel. 64 796.
nw 5 321

Śliczna piętrowa
willa, 6-pokojowa, balkonem, półmorgowym ogrodem, przedmieściu 27 000, wpłaty 23 000. Nowak, Poznań, Kramarska 15.
zdzw 25 866

Wille
z ogrodem w Poznaniu. Zgłoszenia M. Focha 15 a, Sierżant.
zdzw 26 466

Tanio
salonik jedwabny adamaszek, 2 biblioteki do książek, szafki do nut, kanapy, fotele, leżanki, damska maszyna, okragie czolenko, maszyna siódlarska, motocykl na rozbiórke oraz inne meble używane. Polski Dom Komisowy, Woźna 44.
zdzw 26 464

Skład
kolonialny z towarami i magła przy Gwarnej, zaraz do oddania. Adres wskaże Kurjer Poznański zdzw 26 452.

Bizuterja
rozmaita okazynie. Antykwarnia, Aleje Marcinkowskiego 28.
Pg 4 349-36.69

Dwadzieścia mórg pszennej miasteczku
zabudowaniem, żniwem, inwentarzem, prywatnie, bez ciężarów, 6 000, wpłaty 3 000. Nowak, Poznań, Kramarska 15. zdzw 25 881

Sprzedam
100 ctr. jabłek, dobrego gatunku, sadowy Lesikowski, Ptaszkowo, p. Grodzisk.
zdzw 26 590

Pokój
męski z klubami sprzedam. Kantaka 7, m. 10.
zdzw 26 512

Korzystnie
gabinet debowy skórzany garniturem klubowym. — Jasna 12, m. 5.
zdzw 26 504

Skład
papieru, cygar narożnikowy najlepszy punkt dobrze prosperujący przytem 2 pokoje kuchnia sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdzw 26 600

Drogerja
na sprzedaż śródmieście 30 tysięcy towaru, razem urządzeniem 22 tysiące natychmiast sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdzw 26 340

Miód
prawdziwy, pszczelny, z własnej pasieki, z lipcowego zbioru wysyła za pobraniem franko 5 kg zł 10,— 10 kg zł 19.— Pasieka Braci Kulmatyckich, Horodyszczce p. Kozłów koło Tarnopola.
Pg 4 514-37.165

Sprzedam zaraz
z powodu choroby bardzo dobrze prosperujące przedsiębiorstwo ze stałą, wierną klientelą. Do przedsięwzięcia potrzebne 40-45 000 zł. — Ewentualnie przyjmie czynnego wspólnika 20 000 zł. — Oferty „Par“, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 57.20. Pg 4 512-57.18

Lisy
sprzedam. Gąsiorowskich 5 a m. 8.
zdzw 26 596

Futerał
do futry walizkowy skórzany sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. jg 1705

Siodło
cywilne komplet nowe sprzedam Oferty Kurjer Poznański jg 1703

Piec
łazienkowy, gazowy sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański jg 1704

Szklanki Szklanki Szklanki Szklanki
zwykle — szlifowane — złocone kryształowe — Porcelane — Słoje — Alpage — Noże, widelce — Prezenty — Wyprawy kupuje się najtaniej wprost Hurtowni Porcelany Wroniecka 24. zdzw 26 572

Wielka sensacja!!!
Celem rozpowszechnienia naszych wyrobów postanowiliśmy wysłać komplety niezbędnych towarów za bezcen tylko za zł 12 wysyłamy: 3 metry kurtki dobrego „Anglo“ na ubranie męskie. 1 koszule męska trykotowa dobra lub 1 para kalesonów trykotowych, 3 pary skarpetek męskich dobrych 3 ręczniki kąpielowe 3 chusteczki do nosa i 1 krawat jedwabny. Towar wysyłamy za zaliczeniem pocztowym po otrzymaniu listownego zamówienia. Adresować: F-ma H. Eljasz Łódź skrzynka pocztowa 397.
zdzw 26 569

Sypialnie
debowe materacami 330; jadalnie debowe 330; kuchnie 100. Gwarantacja. Fabryka Mebli, Rynek Śródecki telefon 19-59
zdzw 94 257/8

Willa
8 pokojowa wszelkimi wygodami zaraz na sprzedaż. Debiec, plac Lipowy 4.
zdzw 26 537

Angielkę
westfalską sprzedam Górczyńska 52.
zdzw 26 545

Wiertarkę
nożną do żelaza tanio sprzedam. Kraszewskiego 8 „Torero“
jg 1667/8

Sprzedam
tanio rewerende dobrze utrzymana. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdzw 26 611

Wapno
lasowane platforme do 40, patentowe osie gwóźdźce kg 30 gr tanio sprzedam. Ul. Chelmońskiego 19. Plac. zdzw 26 314

Sprzedam
skład cukierków. Oferty Kurjer Poznański zdzw 26 575

Rowery
najlepszej jakości tanio poleca Otto Mix. Poznań, Kantaka 6a. Pw 3137-27.87

Powszechnie wiadomo
że używane meble wszelkiego rodzaju, kompletne pokoje jak i poszczególne meble najkorzystniej nabyć można w Lokalu Publ. Licytacji Wroniecka 4, tel. 31-75. Otwarte 8-18 godz.
Pr 4504-37.122

Remington
kuferek maszyn do pisania jak nowa tanio sprzedam. Szyper. Matejki 67, obejrzyć 16-18.
zdzw 26 333

Akumulatory
tanio i dokładnie ladujemy, na czas lawodania pożyczymy bezpłatnie własne. Ogniw. Poznań Wielkie Garbary 19 telefon 38-01. Pg 4455-37.129

Majątek
ca. 400 mórg dobrej ziemi, blisko Poznania przy głównym torze kolejowym 2 km od stacji w jednym planie, położenie piękne, przy szosie inwentarze kompletne na sprzedaż przy wpłacie 100 tys. Cena według umowy. Oferty Kurjer Poznański zdzw 26 318

Posiadłość
2 składy, najlepsze położenie rynku, obszerne mieszkanie i spichlerze z powodu śmierci korzystnie do sprzedania. Stanisław Masecki, Pobjedzińska, Rynek 4.
zdzw 26 420

Sprzedam
fabrykę wód mineralnych. Oferty Kurjer Pozn. zdzw 26 407

Z dniem 15. b. m.
uruchomilem na ogólne życzenie Szanownej Klienteli specjalny dział mandolin i gitar. Gramofony, płyty, aparaty fotograficzne, żelazka elektryczne już od zł 16.— „EMKA“, wł. Marian Włodarczyk, Poznań, Wrocławska 30, tel. 36-83. Pamiętajcie! Anody „Emka“ o znacznie wzmożonej sile najlepszej i najtańszej. Pg 4515-37.138

Dom
3 pokoje, kuchnia, ogrodem — 6 000 złotych, przy Poznaniu, Bloch, Poznań, Długa 5.
zdzw 26 414

Samochód
Buick otwarty 5 osobowy sprzedam. Poznańska 15 mieszkanie 1.
rg 3245

Kolonjalkę
urządzeniem, towarem, mieszkanie sprzedam tanio. — Dolna Wilda 64, parter. zdzw 26 365

Damską
maszynę, dobrze utrzymaną — sprzedam Wały Zygmunta Augusta 2, Klemczak m. 23, podwórze. zdzw 26 372

Dom
5 pokoi, 8 mórg, przedmieściu Poznania, cena 8 000. Rutkowski, Grobla 29.
zdzw 26 435

Obrazy
sławnych malarzy. Adres Kurjer Poznański zdzw 26 427

Samochód
limuzyna, sprzedam. Niesiołowski, św. Marcin 46.
zdzw 26 422

Kilim
1,40x2 bardzo ładny rysunek doby wyrób tanio. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3.
Pg 4520-38.8

Motocykl B. S. A.
500 K, cm. 4 faktory okazynie. Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3.
Pg 4519-38.7

Salonik mahoniowy
15 części, lustrami bardzo dobrze utrzymany tanio. Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3, telefon 24-42. Pg 4518-38.6

Garnitury gobelinowe
4 różne fasony okazynie. Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. Pg 4517-38.5

Obraz olejny
Ołpiałskiego 1,20x1,60 „Praca w parku“ okazynie Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3.
Pg 4516-38.4

Futro
sealowe tanio. Półwiejska 37, mieszkanie 4. zdzw 26 382

Skład
kolonialny, narożnikowy, trzypokojowe mieszkanie, tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdzw 26 497.

Od 25 groszy
Największy wybór parcel. Kredyt. Budowa. DEKAHA, Marcinkowskiego 13. zdzw 26 488

Dog prądkownicy
90 cm, śliczny okaz 16 miesięcy, rodowód, okazynie na sprzedaż. Jarocin ul. Krakowska 46.
zdzw 26 323

Parcelę
nowym domem las, woda szosa Puszczykowo sprzedam okazynie 2 700. Grajewski Lasek Podgórna, pod Poznaniem, zdzw 99 851/2

Płaszcze
jesienne, zimowe w najnowszych fasonach po cenach hurtowych Wisniewski, Stary Rynek 53/54, wejście Jezuitka I ptr. zdzw 26 554

Dom
śródmieście, dochód ustawowy rocznie 5 900, cena 28 500. Dutkiewicz, Chwałiszewo 70.
zdzw 26 396

Sypialnie
sprzedaje najtaniej — Stolarska, Rybaki 15. nw 4 147/2

Konia
sprzedam Kromczyński, Aleje Marcinkowskiego 5. zdzw 26 377

Rower
używany Półwiejska 23, m. 10.
zdzw 26 370

Fortepian
leżanka tanio sprzedam. Tama Garbarska 3, spichrz.
zdzw 26 536

Magiel
domowy, mikroskop, lewarek tań-
no na sprzedaż. Zerbet, skład
obuwia. Żydowska 1.
zdg 26 393

5 KUPNA

Kupię
parcelę, placę gotówką. Musie-
lak, Dąbrowskiego 41 a.
zdg 26 379

Jadalnię
używaną kupię. Oferty Kurjer
Poznański zdg 26 369

Rower
trzykołowy do transportu, mało
używany kupię. Szydłowski,
3 Maja 5.
zdg 26 475

Łóżko
żelazne szafa, stół 4 krzesła ty-
ko dobre kupię. Oferty Kurjer
Poznański zdg 26 543

Antyki
kupuje, sprzedaje. Pocztowa 22.
zdg 96 899

Tokarkę
dobrze utrzymaną oraz wiertarkę
kupię. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 25 095

Bryczkę
połowic albo amerykańską lekką w
dobrym stanie kupię. Oferty z
ceną Kurjer Poznański
zdg 25 307

Forda
ciężarowego używanego możliwie
podwozie kupię. — Bracia Wa-
berscy, Gniezno. nw 5 403

Tokarkę
dobrze utrzymaną oraz wiertarkę
kupię. Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 095

Kolonjalke
z mieszkaniem kupię. — Agenci
wykluczeni. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 26 375

Piec żelazny
używany, zupełnie dobrym stan-
ie kupię. Oferty Wolny Skład
Soli, Poznań, Szyperska 14.
zdg 26 394

Wagę
decymalna 200—300 kg, dobrze
utrzymaną, kupię. Zgłoszenia
tel. 16-95 zdg 26 511

Kupię
okno wystawowe z futerałem lub
bez. Zaporowski, Swarzędz, Ry-
nek 27, tel. 21. ng 5431

Dom
nowowzbudowany, dochodowy do
36 000, ewent. połowę wpłaty,
kupię. Oferty Kurjer Poznański
zdg 26 468.

Kupię
skład kolonialny, mały, tylko z
z większym obrotem. Oferty Ku-
rjer zdg 26 458.

Kupuje
złoto stare, placę dzienne ceny.
Chwilkowski, Sw. Marcin 40.
zdg 26 457

Dubeltówkę
kal. 16. Oferty Kurjer Poznański
zdg 26 449

Meble
pokój mebli, garnitur klubowy,
meble biurowe, jadalnię kupię. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 26 501

Kupuje
używane rowery, maszyny do
szycia damskie gramofony, Kra-
szewskiego 8 „Torero”. jg 1712

Kupię
2 parcele od 300—500 mtr.² Da-
biec lub Jeżyce. Oferty z ceną
Kurjer Poznański zdg 26 612

Wannę
kapielową kupię. Oferty Kurjer
Poznański zdg 26 595

200—300
krzesel kupię do sali kinowej w
dobrym stanie, wiedeńskie albo
klubowe. Oferty do Agencji Ku-
rjera Poznańskiego. Września,
ng 5 440

6 KAMIENICE

Śliczną
wille, wszelkie wygody, godzina
koleja z Poznania sprzedam lub
zamienię na gospodarstwo. Agen-
ci wykluczeni. Zgłoszenia Ku-
rjer Pozn. zdg 25 812

Willę
nowowzbudowaną Górczyn, tram-
waj elektryczność, ogród 32 000.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 26 326

Kamienicę
komfortową, dochód 10 800, za
70 000, wpłaty 30 000, sprzedaję
Piękary 18. I. zdg 26 558

7 PIENIADZ

Panienkę
właścicielką drogerii, poszukuje
krótkoterminowej pożyczki 600 zł.
Gwarancja, dobry procent. Oferty
Kurjer Poznański zdg 26 588.

300 zł
poszukuje 3 miesiące, procent,
zastaw. Zgłoszenia Kurjer Poz-
nański zdg 26 388

15 000 — 20 000 zł
na pierwszą hipotekę, nieruchomości
wartości 300 000 poszukuje.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 532

Związkowa
hurtownia tytoniowa
w celu powiększenia przedsię-
wzięcia przyjmie odpowiedzialnego
gotówkowo współnika na
warunkach stałej pensji i prow-
zji od 1. 10. r. b. Tylko poważni
kandydaci, mający do rozporze-
dzenia nieobciążone nieruchomości,
będą brani pod uwagę. Oferty
składaj w Środzie. Agencja
Kurjera Poznańskiego, Stary
Rynek 7. ng 5 416

Jestem
młody i energiczny, przystąpię
jako czynny współnik do dobrze
zaprowadzonego przedsiębiorstwa
z kapitałem 10.000 zł, który mo-
że być później zwiększony. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 26 115

8 DO WYNAJĘCIA

Trzypokojowe
dwupokojowe wskaże Ratajczak.
Plac Sapieżyński 4 r w 3 239/40

Próżny
pokój zaraz do wynajęcia od go-
spodarza. Ulica Powińska 5 —
(Osiedle). zdg 29 819/20

Mieszkanie
dwupokojowe 50, przepięknie po-
łożone wygodami. Starołęka 90.
zdg 25 755

Próżny
pokój zaraz do wynajęcia od go-
spodarza (Osiedle) ul. Powińska
5. zdg 25 819/20

Pięciopokojowe
II ptr. komfort. od właściciela.
Zgłoszenia Chelmońskiego 8 m.8.
zdg 26 161

W willi
komfortowe 4 pokojowe mieszka-
nie słoneczne od 1. 10. do wy-
najęcia. Solacz Słaska 11.
Pw 4 489-57.13

Mosina
Poznańska 18 2 pokoje, kuchnia
wynajmie gospodarz. zdg 26 332

2 pokoje
kuchnia, parterowe, słoneczne,
nowe płatne półrocznie. Grun-
waldzka 5 mieszkanie 16.
zdg 26 334

Dwupokojowe
mieszkanie wynajmie gospodarz.
Adres wskaże Kurjer Poznański
zdg 26 396

2 pokojowe
mieszkanie mies. 80. — zI zaraz
do wynajęcia. Zgłoszenia ulica
Onufr. Kopczyńskiego 27 u par-
tiera. zdg 26 315

Pięciopokojowe
wszelkimi wygodami. Wielkie
Garbary 18, m. 11. zdg 26 553

2 pokoje w centrum
I. piętro
na biura lub mieszkanie za 1 300
zI w tem pół roku dzierżawa i
pierwszorzędna renowacja. p-
tem czynsz miesięczny 70 zł. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 26 499

6 pokojowe
mieszkanie. II piętro, centrum,
dla małżeństwa bezdzietnego —
wprost od gospodarza do wy-
najęcia. Zgłoszenia poważnych re-
fleksantów Kurjer Poznański
zdg 26 413

Centrum
2 słoneczne z kuchnią. Murza 3.
m. 11. zdg 26 406

Tanio
wynajmie w Starołęce 3 pokoje z
kuchnią z 2 lub 4 morgami do-
brej ziemi za fachowe urządze-
nie owocowe i warzywno-
ogrodu. Zgłoszenia ul. Dąbrow-
skiego 28. m. 5. K. Z. zdg 26 399

5 pokoi
Botanik, I piętro, centralne, od
1. 10. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 26 517

Czteropokojowe
śródmieście, odnowione. Działo-
wy 8, m. 9. zdg 26 384

Od gospodarza
do wynajęcia mieszkanie 5-poko-
jowe, frontowe, III. piętro, widok
na Park Wilsona, ogrzewanie
centralne. Matejki 48/49, por-
tjer pokaże od 3—6. dg 1197

4 pokoje
i kuchnia, zaraz do wynajęcia,
blisko dworca. Swarzędz, Kór-
nicka 10. ng 5432

Mieszkanie
4 pokojowe, hol, łazienka, centr.
ogrzewanie, wydzierżawi od 1. 10.
gospodarz. Dąbrowskiego 28, bir-
o. zdg 26 490

Mieszkanie
3 i 2 pokojowe, III. Łazarz, od
gospodarza, podać zawód. Oferty
Kurjer Poznański zdg 26 593.

Pokoje
umeblowane do wynajęcia. So-
lacz, ul. Solacka 8. zdg 26 506

Dwupokojowe
mieszkania zdrowe, suche, zaraz
wydzierżawie. Ul. Komandoria.
Informacja — Eiebrener, Górna
Wilda 45. dg 1 198

Komfortowe
6 pokojowe wraz garażem, ogro-
dem, pięknym położeniem. Solacz.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 26 542

Mieszkanie
3 pokojowe, kuchnia, służbowy,
łazienka, balkon, III. piętro, w
pobliżu Parku Wilsona do odstą-
pienia z częściami umeblowa-
niami od 1 października. Zgłosze-
nia do Kurjera Poznańskiego
zdg 26 594

9 SZUKA MIESZK.

Urzędnik
poszukuje mieszkania 2 lub 3 po-
koje za miesięczną dzierżawę,
ewentualnie coś zgóry gwarancja.
Jeżyce — Łazarz, peryferie
wykluczone. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 25 807

Mieszkania
2—3 pokojowe z wygodami po-
szukuje młode małżeństwo. Po-
średnicy wykluczeni. Zapłata ko-
mornego nastąpi punktualnie. —
Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poz-
nański zdg 26 330

2 pokoi
z kuchnią poszukuje wojskowy
zawód. placę rok zgóry dalszą
dzierżawę zagwarantowana. Oferty
Kurjer Poznański zdg 26 342

2 pokoi
lub 1 pokoiu kuchni poszukuje
zaraz. Oferty Kurjer Poznański
zdg 26 341

Mieszkania
3 lub 4 pokojowe, wprost od go-
spodarza 1 października, poszu-
kuje. Oferty z podaniem ceny,
miejscowości do Kurjera Poznań-
skiego zdg 26 500.

Poszukuje
3 pokoi skromnych niewysoko i
nie na peryferiach. Lokator pew-
ny. Oferty Kurjer Poznański
zdg 26 309

3 pokoi
z kuchnią w śródmieściu zaraz.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 26 312

2—3
pokoi z kuchnią poszukuje urzęd-
nik państwowy z prowincji, pla-
ci zgóry. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 26 319

Dwóch
pokoi z kuchnią szukam wprost
od gospodarza. Czyszn zgóry. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 26 434

Jednopoikowego
wprost od gospodarza, pół roku
zgóry. Oferty Kurjer Poznański
zdg 26 426

1 do 2
pokoi, kuchni od gospodarza po-
szukuje, rok zgóry. Oferty Ku-
rjer Poznański zdg 26 415

Próżnego
pokoiu lub pokoiu z kuchnią od
gospodarza za miesięczną dzier-
żawę zaraz. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 26 388

Poszukuje
mieszkania 2 pokojowego z kuch-
nią, dzierżawa zgóry, ewentual-
nie w śródmieściu Oferty Ku-
rjer Poznański zdg 25 523

Poszukuje
3 pokoje z kuchnią, bez lub z
meblami najchętniej centrum.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 26 451.

Emeryt
poszukuje mieszkania trzypoko-
jowego kuchnią 1. 10. od go-
spodarza. Oferty Kurjer Poznański
zdg 26 540

Poszukuje
próżnego pokoiu od gospodarza
za miesięcznym czynszem Oferty
Kurjer Poznański zdg 26 610

Emeryt
skarbowy poszukuje mieszkania
2—3 pokojowego z przynależno-
ściami, czynsz miesięczny. Oferty
Kurjer Poznański zdg 26 608

Mistrz
malarski poszukuje mieszkania
dwupokojowego kuchni wprost od
gospodarza czynsz miesięczny —
wykonuje wszelkie renowacje.
Oferty Kurjer Poznański
ng 3293

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Dom
piętrowy 2 składy restauracja,
hurtownia piwa fabryka wód mi-
neralnych zamienię na gospodar-
stwo do 400 morg. Oferty Kurjer
Poznański zdg 25 925

2
pokoje kuchnia, łazienka, śród-
mieście zamienię na 4 pokojowe.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 26 030

11 POKOJE UMEBL.

Urzędniczkę
studentki, gimnazjalistki na wspólny
lub osobno z utrzymaniem i
opieką przyjmie Iza Wichrowska.
Nowy Rynek 5 II m. 3 od 10—12
i od 5—7 zdg 99 640

Wydzierżawie
pokój małżeństwu, Sienna 5 mie-
szkanie 17. zdg 25 928

Spokojna
19. m. 9. zdg 25 500

Pokój
dwuosobowy, Ratajczaka 14 m.
21. zdg 26 399

Śródmieście
dwa pokoje umeblowane, łączne,
słoneczne, Cieszkowskiego 1. m. 5
zdg 26 350

Pokój
ładny utrzymaniem panom. Plac
Nowomiejski 6. m. 16. zdg 26 348

Dwa
używaniem kuchni, telefon, elek-
tryczność. Wielkie Garbary 18,
m. 11. zdg 26 354

Pokój
umeblowany zaraz lub pierwsze-
go dla pań, niekrepujący, Koper-
nika 4, mieszkanie 12. zdg 26 357

Tanio
skromnej, elektryczność. — Szy-
mańskiego 8, m. 16. zdg 26 358

Frontowy
2 inteligentnym panom utrzyma-
niem, Długa 3 II. prawo. zdg 26 360

Duży
klatki, odpowiedni biuro, Świ-
tokrzyski 3, mieszkanie 12. zdg 26 364

Pokój
dwuosobowy. — Ratajczaka 13,
m. 5. zdg 26 397

Pokój
osobny, wspólny, czysty, niekre-
pujący panom. Dom kulturalny.
Utrzymanie bardzo dobre. Wa-
runki przystępne. — Zgłoszenia
3—5. Ogrodowa 12. m. 3.
zdg 25 300

Frontowy
elektryczność, centralne. Sokol-
na 3. m. 26. zdg 26 438

Centrum
Jednospobowy — dwuosobowy,
elegancki, fortepian, utrzymanie.
Kreta 6, wysoki parter, lewo.
zdg 26 431

Dwuosobowy
dobry — Żupańskiego 8, parter,
mieszkanie 3. zdg 26 419

Jasna
debanka sypialka, kuchnia i inne
korzystnie. Marszałka Focha 82,
m. 5. zdg 26 416

Przyjmę
2 panienci pokój wspólny — z
utrzymaniem 1. 10. Aleje Mar-
cinkowskiego 11, wejście 7, m. 20
zdg 26 409

Centrum
niekrepujący, utrzymaniem, bez.
Murna 3. m. 8. zdg 26 405

Dworcu!
Focha 27 m. 12. zdg 25 660

Pokoik
Łakowa 8, m. 8. zdg 25 911

Panom
paniom. Woźna 14 b. mieszka-
nie 18. zdg 26 348

Studentkom
lub studentom pokój, elektrycz-
ność, utrzymanie 80 zł miesięcz-
nie. Małeckiego 19, mieszkanie 3.
zdg 26 397

35
frontowy. — Spokojna 27, m. 4.
Łazarz. zdg 26 389

Pokój
bezdziennemu. Górna Wilda 95,
m. 8. zdg 26 527

Pokój
czysty, elegancki, 2—3 studen-
tów (tek) dobrem utrzymaniem.
Ratajczaka 28 — 11. zdg 26 519

Dwuosobowy
pościel pożądana, zaraz, Szymań-
skiego 9, m. 8. zdg 26 385

Frontowy
duży, dwie osoby. Rzeczypospo-
litej 8, miesz. 11. zdg 26 496

Dwuosobowy
Jeżycka 43, m. 7. zdg 26 465

Masztalarska
7, m. 8, utrzymaniem, bez.
zdg 26 467

Grunwaldzka
17, I. piętro, 1—2, utrzymaniem
bez. zdg 26 469

Matejki
68, m. 1, 1—2 obiady bez.
zdg 26 470

Pokoik
25 zł. Skryta 2, m. 2. zdg 26 471

Pokój
Śniadeckich 22, m. 1. zdg 26 473

Operze
uniwersytecie dwa pokoje, dwu,
trzyosobowe, wynajmie zaraz. Li-
belta 3, m. 4. zdg 26 459

Dwuosobowy
Wielkie Garbary 6, m. 5.
zdg 26 448

Panu
Mickiewicza 11, III. prawo.
zdg 26 443

Aleje Marcinkowskiego
16, m. 13, przyjeźnym wynajmie.
zdg 26 442

Skromny
2 panom, paniom, 15 zł. Spokoi-
na 29, m. 24. zdg 26 549

Pokój
panom. Łakowa 4 a, II. prawo.
zdg 25 555

Dwuosobowy
dobrem utrzymaniem, Mińska 3,
miesz. 9. Pg 4523/57.34

Tanio
pokój 2 osoby, Kanałowa 8, m. 9.
zdg 26 515

Kraszewskiego
19, III. prawo. jg 1710

Klatka
schodowa 1. 10. Szamarzewskiego
18, III. jg 1709

Grunwaldzka
17, I. 1—2 osobowy elektryczność
utrzymanie obiady, bez.
jg 1708

Pokój
frontowy, elektryczność dla pa-
nów (pań). Dąbrowskiego 33, m.
4. p. I. jg 1706

Mniejszy
jedno — dwuosobowy przy Zoo-
loga. Gajowa 4, m. 10.
zdg 26 571

Podgórna
2 a, III. prawo, utrzymaniem —
bez. zdg 26 563

Romana
Szymańskiego 9, m. 9. zdg 26 674

Przyjmę
na stację. Wierzbowa 1 m. 13.
zdg 26 609

Pokój
Śniadeckich 9 m. 10. rg 3247

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
kuchni słonecznych, centrum. —
Dokładne warunki Kurjer Pozn.
zdg 26 217

Profesorka
poszukuje blisko Gimnazjum Za-
mojskiej bardzo zacisznego poko-
ju. Jedynie dokładne oferty, cena
Kurjer Poznański zdg 26 329

Kulturalny
pokój spokojnym domu, cichej
okolicy, smacznym utrzymaniem,
telefonem, podaniem warunków.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 26 646

Komfortowy
pokój od zaraz lub od 1. 10. dla
solidego. Matejki 6 m. 5.
zdg 26 310

Dwóch panów
słuchacza szkoły handlowej po-
szukują pokoiu okolicy Marcina.
Zgłoszenia: Focha 41, m. 8.
zdg 26 324

Pokoju
czystego, niekrepującego poszu-
kuje pani na stałej posadzie, w
śródmieściu. Oferty do Kurjera
Poznańskiego zdg 26 376

Pokoju
lepszego, niekrepującego, łazien-
ka, okolica Jasnej, poszukuje. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 26 404

Panienka
szuka pokoiu bez utrzymania, w
śródmieściu, blisko Uniwersyte-
tu. Oferty do Kurjera Poznań-
skiego zdg 26 391

Pokoju
skromnego dwie panienci. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 26 529

2
tanie pokoje w jednym domu,
centrum z używaniem kuchni,
niekrepujące. Zgłoszenia cena
Kurjer Poznański zdg 26 493.

Pokoik
20 zł, szuka pani. Oferty Kurjer
Poznański zdg 26 485.

Małżeństwo<

Akuszzeria

Krajewska, Strzelecka 2, przy Placu Świętokrzyskim przyjmuje pannie, udziela porady i pomocy położniczej. Zdz 25 771/2

Ważne

dla posiadaczy ogrodów. Wszelkie prace w zakresie ogrodnictwa wchodzące — wykonuje Karol Reinholz, ogrodnik, Poznań, ul. Poznańska 20. Zdz 26 892

24 NAUKA

R. de Brugière

lektor U. P. udziela lekcji języka francuskiego. U. Matejki 59, m. 8. Zdz 96 826

Lekcyj

języka niemieckiego, angielskiego, francuskiego udziela paniienka ze świadectwami zagranicznymi. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 99 357

Kursu

kroju-szycia udziela Nowak, ul. Wrocławska 33. Zdz 1164

Poznańskie Kursy Budownictwa
(Szkoła Przygotowawcza) Kraszewskiego 17, mieszkanie 15. Pw 4 450-57.11

Angielskiego
francuskiego, włoskiego udziela tania wykształcona, rutynowana osoba. Strzelecka 31, podwórze wprost II prawo. Zdz 99 602

Panienkę
uczyszczającą do szkół przyjmuje, najtroskliwsza opieka. Szumanówna, Mostowa 39 m. 11. Zdz 25 249

Fonę
kursy angielskie 27 Grudnia 5. Zdz 99 769

Poznańska
Szkoła Gry Fortepianowej. Wpisz Wodna 8 od 11-15. Opłata niską. Zdz 25 572

Kursy kroju Świętokrzyski
3. założono 1870. — Zgłoszenia przyjmują właścicielka Kazubowska. Zdz 26 363

Do matury
przygotuje eksternistów całkowicie abs. Uniw. rzeczą złożenie. Zgłoszenia z podaniem dotychczasowego przygotowania Kurjer Poznański Zdz 26 594

Trio
pierwszorzędne damskie lub męskie, akordeon oraz pobożne instrumenty potrzebne zaraz lub 1. 10. „Wielkopolska”. Krotoszyn. ng 5 438

25 MUZYKA

Lekcyj

gry fortepianowej udziela, Wielkie Garbary 48, mieszkanie 10. Zdz 99 397

Kursy

teorii, harmonii, kontrapunktu, analizy, historii muzyki u rutynowanego prof. konserwatorium. Wpisy: w Poznańskiej Szkole Gry Fortepianowej, Wodna 8, od 11-15. Zdz 26 518

TEATRY

Teatr Wielki w czwartek, dnia 22. 9. Trzeci Koncert Symfoniczny. Solista Frederic Lamond, fortepian Dyrygent Grzegorz Fitelberg.

Teatr Polski: Dziś = „Błędny Bokser”

Teatr Nowy: Dziś = „Wesele Arletty” z Antonim Różyckim.
Wtorek, 20. 9. = „Wesele Arletty” z Antonim Różyckim.
Wtorek, 20. 9. = „Wesele le Arletty” z Antonim Różyckim.

Teatr Narodowy: Dziś = „Wesele Arletty”, premjera, z A. Różyckim.

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Miłość i zemsta Dońskiego Kozaka”.

Aurora: „Pat i Patachon jako pasażerowie na gapę”.

Corso: „Żywy Trup”.

Colosseum: „Królowa bez Korony”.

Metropolis: „Cudotwórcza”.

Muzon: „Porucznik Armand”.

Odeon: „Cienie więzienia”.

Orzeł: „Przemysłnik z czarnego wawozu” i „Bokser i Lady”.

Roxy: „Szatan Gry”.

Renaissance: „Meksykanka” i „Moja żona tańczy Charlestona”.

Stinks: „Dziecko ulicy” oraz „Świat do góry nogami”.

Słońce: „Król to ja”.

Tęcza: „Tragedja kochanków”.

Wilsona: „Triumf miłości”.

Studentka fil.

udzieli pomocy naukowej dziewczętom za wolne mieszkanie. — Oferty do Kurjera Poznańskiego ng 6 441

Na fortepianie

udziela lekcji gruntonwie i sumiennie o każdej porze dnia. — Ulica św. Józefa 9 a m. 1. parter Zdz 25 655

Nuty

kto pisze tania. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 380.

Pianino

dobre kupie lub wypożycza. Oferty „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11 pod 57.35. Pg 4522/37.35

26 ROZHYWKA

Kino „Orzeł”

„Przemysłnik z czarnego wawozu”, „Bokser i Lady, Richard Arlen, Warner Baxter. Zdz 26 492

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Dziewczyna

poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. Zdz 26 096

Magister farmacji

rok po studiach poszukuje posady w Poznaniu. Dogodne warunki. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 99 412

Biuralistka

ksiązkowa, korespondentka polsko-niemiecka stenotypistka z długoletnią praktyką i szkołą handlową poszukuje pracy. Oferty Kurjer Poznański Zdz 99 875

Maszynistka

biegła znająca prace biurowe, także adwokackie poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. Zdz 25 317

Magistra

farmacji z roczną praktyką szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 25 726

Urządnic

gospodarski poszukuje praktyki na większym majątku z ukończoną szkołą rolniczą. J. Walaszczyk, Szamocin. Zdz 25 604

Stolarz

dobry fachowiec poszukuje jakiegokolwiek posady, miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 25 658

Nauczyciela

(sierota) młodego, skromnego, dobrego wychowawcę, mogącego przysposobić dzieci do IV kl. gimnazjalnej polecam sumiennie. Dr. Wysznińska, Koźmin, Wlkp. dw 1 193

Szofer

verkminstrz były instruktor wojskowy (20 lat praktyki) szuka posady. Kamiński, Chelmino, Rynekowa 5. nw 5114

Handlowiec

8-letnią praktyką biegły stenotypista szuka odpowiedniej posady, względnie obojętne podróżowanie. Oferty Kurjer Poznański Zdz 25 835

Inteligentna

panienka z lepszej rodziny, chcąc się wydoskonalić w książkowości gospodarczej poszukuje praktyki na majątku, od 1 października 1932 r. bez wynagrodzenia tylko za utrzymaniem. — Oferty proszę skierować do Kurjera Pozn. pod Zdz 26 146

Urządnic

gospodarczy 7 lat praktyki wzorowych majątkach, szkoła rolnicza poszukuje posady od 1. 1. 33. Oferty Kurjer Pozn. Zdz 26 276

Czeladnik

piekarski, młody, czysty, trzeźwy poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Pozn. jw 1 693

1 000

kaucji złote, poszukuje posady magazyniera, ekspedytora lub podobnej. Oferty Kurjer Pozn. Zdz 26 317

Elew

gospodarczy z ukończoną szkołą rolniczą poszukuje posady. Oferty proszę Zygmunta Rosinek, — Ostroróg, pow. Szamotuły. Zdz 26 325

Dziewczyna

kochająca dzieci cośkolwiek gotowanie, do wszystkiego poszukuje posady od pierwszego. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 323

Nauczycielka

frelbanka, muzyczna, władająca językiem polskim i niemieckim, znająca również początki języka francuskiego, przyjmie posadę wychowawczyni tylko w domach zamożniejszych, katolickich. — Król. Huta, ul. Gimnazjalna 44, nr. mieszkania 6. Zdz 26 580

Służąca

wiejska, dobrze polecona, samodzielnie gotowaniem i zaprawianiem, chętna do prania, prasowania bielizny, własna pościel, szuka posady, najchętniej w religijnym domu. — Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 352

Paniienka

z lepszej rodziny kochająca dzieci, z szyciem szuka posady na wieś jako początkująca. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 26 604

Dziewczyna

z dobrym gotowaniem, dobrymi świadectwami, poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 371

Młodsza

dziewczyna szuka posady do dzieci, z cerowaniem. — Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 373

Pracznka

szuka prania. — Kokotkiewicz, Półwiejska 30. Zdz 26 374

Kucharka

z dobrym gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 378

Kucharka

starsza, zaufana poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 437

Paniienka

lat 17, z ukończoną szkołą handlową, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 433

Kucharka - Gospodyni
samodzielną, szuka posady w lepszym domu. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 26 430

Kucharka

samodzielną z dobrym gotowaniem poszukuje posady od 1. 10. równie zżalnie się wszystkim. Oferty Kurjer Pozn. Zdz 26 428

Bufetowa

szuka posady, najchętniej w jałdodajni. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 425

Krawcowa

szuka pracy w dom i poza dom. Oferty Kurjer Pozn. Zdz 26 424

Pracznka

młoda, silna tania pierze. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 418

Krawcowa

działa szuka posady, zajmie się także gospodarstwem domowym. Oferty Kurjer Pozn. Zdz 26 412

Dziewczyna

do wszystkiego, z gotowaniem, szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 410

Gospośnia

poszukuje posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 411

Służąca

uczniwa i sumienna, do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 403

Krawcowa

szuka pracy, również na wyjazd, 5 zł dziennie, Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. Zdz 26 402

Gospodyni - kucharka
samodzielną, z dobrym poleceniem i bezwzględnie uczniwą, przyjmie posadę w lepszym domu u jednej lub dwóch osób od 1. 10. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 26 395

Młodsza

posługaczka poszukuje posługi zaraz. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 526

Krawcowa

z dobrym krojem poleca się Szanownym Paniom, tania płaszczki, suknie, kostjumy. Szamarszewskiego 12, m. 14. Zdz 26 524

Dziewczyna

z dobrym gotowaniem, poszukuje posady w lepszym domu od 1. 10. Oferty do Kurjera Poznańskiego Zdz 26 516

Osoba

zdrowa przyjmie posadę w charakterze mami. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 387.

Dziewczyna

uczniwa, poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 383.

Posługaczka

uczniwa, poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 499.

Pomocnik

handlowy, kawaler, lat 29, szuka posady magazyniera, ekspedytora, ksiązkowego lub podróżniącego, branza obojętna. Posiadam klubne świadectwa. Dam 1.000 złotych kaucji. Łaskawe oferty Kurjer Poznański Zdz 26 480.

Krawcowa

szuka pracy w dom, zapłata według umowy. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 26 481.

Dziewczyna

z gotowaniem do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 482.

Gospodyni - kucharka
samodzielną, z dobrymi świadectwami, szuka posady od 1. 10. 32. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 472.

Uczniwa

młodsza dziewczyna z prowincji przyjmie jakiegokolwiek prace. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 462.

Dziewczyna

uczniwa z gotowaniem do wszystkiego, poszukuje posady od 1. 10. Łaskawe oferty Kurjer Poznański Zdz 26 461.

Młodsza

gospodyni - kucharka znająca się na dobrym gospodarstwie domowym poszukuje posady do samotnej osoby. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 26 607

Pracznka

uczniwa, dobrze polecona, szuka prania, tania. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 455.

Dziewczyna

starsza, wiejska, dobrem gotowaniem do wszystkich prac domowych poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 450.

Dziewczyna

poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 445.

Maszynistka

młodsza, biegła, szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. Zdz 26 559

Krawcowa

poszukuje zajęcia w hotelu. — Oferty Kurjer Pozn. Zdz 26 560

Urządnic gospodarczy
młodszy, doskonale polecony szuka posady pod dyspozycję. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 582.

Gospodyni

dobrze polecona, znająca wykwintną kuchnię, zaprawy, chów drobiu, z dobrimi świadectwami, szuka samodzielnej posady na majątek. Łaskawe oferty Kurjer Poznański Zdz 26 591.

Panna

służąca, z dobrimi świadectwami i poleceniami, zajmie się gospodarstwem domowym, pielęgnowaniem starszej pani lub z szyciem i językiem niemieckim do dzieci. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 26 587.

Osoba

z dobrimi świadectwami i poleceniami, zna szycie, gospodarstwo domowe, pielęgnowanie, lub jako panna służąca z językiem polskim i niemieckim. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 26 586.

Dziewczyna

uczniwa z gotowaniem, szuka posady od 1. 10. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 585.

Urządnic gosp.
lat 30, kawaler, 10 lat praktyki, poszukuje posady zaraz ewtl. później. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 584.

Ogrodnik - szofer
lub ogrodnik, żonaty, lat 29, 11-letnią praktyką ogrodniczą, dwuletnią szoferską, dzielną w swem zawodzie, trzeźwy, sumienny, poszukuje stałej posady na majątku. Adres wskazuje Kurjer Poznański Zdz 26 582.

Krawcowa

działa szuka pracy poza dom. Długa 14, m. 3. Zdz 26 510

Dziewczyna

samodzielną, z dobrimi świadectwami, język niemiecki, kochająca dzieci, szuka posady od 1. 10. Oferty Kurjer Pozn. Zdz 26 502

Fotograf

pierwszorzędna siła, portrecista, laborant, technik, operator i retuszer, lat 30, zmienia posadę za wyjątkiem Małopolski wschodniej. Oferty z podaniem warunków do „Par”, Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr. 11, pod 57.23. Pg 4 513-57.24

Starsza

dziewczyna przyjmie posadę lub posługę w mniejszym domu. — Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 26 531

Ukończona

elewka w majątku, z dobrym gotowaniem i prasowaniem, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 532

Posługaczka

z dobrimi poleceniami poszukuje posługi na przedpołudnie. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 535

Posługaczka

szuka posługi z praniem. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 538

Osoba

młoda, inteligentna, poszukuje posady do prowadzenia domu samodzielnej lub wyręczytelki — chętnie na probostwie. Obeszana dokładnie z gospodarstwem kołbiecem, ogrodnictwem, hodowlą drobiu. Posiada wieloletnią praktykę pierwszorzędnych domów. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 26 567

Damskie trio

wojna. Humor śpiew Bednarek, Ostrow (Wlkp.) poste restante. Zdz 26 566

Rutynowana

ksiązkowa - bilansistka z znajomością spraw sądowych, socjalnych i pisanem na maszynie poszukuje posady. Świadectwa pierwszorzędne. Oferty Kurjer Poznański Zdz 26 561

Rządca gospodarczy
rutynowany wykształcony kawaler lat 35, z 13 letnią praktyką w poznańskim i na Pomorzu, o party na pierwszorzędnych referencjach znanych ziemian, energiczny, dobry i oszczędny organizator robotniczy, zamierzony i doświadczony chodowca inwentarza żywego, mający szczerzenie trzody chlewniej i leczenie wszelkich inwentarzy żywych poszukuje samodzielnej lub pod ogólną dyspozycję posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod Zdz 26 579

Sędzia grodzki

z 15-letnią praktyką małopolską, 11-letnią wielkopolską, emerytowany od 1 października 1932, przyjmie odpowiednią posadę. Oferty: Szajna, Jarocin, ng 5 439

Pracznka

czysto pierze. Strzałowa 7, m. 19. Zdz 26 460

Francuzka

z dobrej rodziny wykształcona, szuka posady nauczycielki-wychowawczyni lub panny do towarzyszywa. Najlepsze referencje. Oferty pod adr. „Narodowiec”, Lens (P-d C) Francja. ng 5 443